

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 236

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 21 maja 1936

Rok 31

Poznań, 20 maja.

Odpowiedzialność

Wiele się mówi o poczuciu odpowiedzialności. Niejeden polityk ostatniej doby z dumą powtarzał twierdzenie, że dopiero od 10 lat w Polsce istnieje prawdziwa odpowiedzialność tych, którzy obecnie rządzą. Zniesienie, czy też usunięcie stronnictw politycznych miało realizować zasadę odpowiedzialności, bo podobno dawne stronnictwa były osłoną, za którą kryli się nieodpowiedzialni politycy.

Tymczasem właśnie dzisiejsza „rzeczywista rzeczywistość” wykazuje, że istnieją ludzie, do których nie stosuje się zwyczajnych kryteriów oceny. Im więcej wolno, wolno im błędzić, ale ponieważ należą do grupy, szczególnie uprzywilejowanej, nie ponoszą następstw swych błędów.

Niema odpowiedzialności bez kontroli, bez niezależnych organów, które tę kontrolę sprawują. Niema odpowiedzialności bez pewnej gospodarki. Niema odpowiedzialności wówczas, gdy organ kontrolujący jest zależny od organu, który podlega kontroli.

Ale nie dociekajmy zbyt długo, jak u nas zorganizowana jest ta „odpowiedzialność”, w jakich wyraża się instytucjach. Przejdźmy do codziennych życiowych faktów. I oto bardzo ciekawe rzeczy się dzieją od jesieni zeszłego roku.

Przedtem to wszystko, co się działo, nie podlegało żadnej krytycznej ocenie — chyba ze strony „partyj”. Każde pomyślenie było „celowe”, każde osiągnięcie było „szczęśliwe”. Zwalczano kryzys metodami „najlepszymi z możliwych”. Polska „dźwigała się coraz wyżej”.

A potem przyszła krytyka. Ludzie, należący do tego samego obozu politycznego, zaczęli powtarzać to, co mówiły dawniej Stronnictwo Narodowe i inne stronnictwa opozycyjne, powtarzać niekiedy w bardziej jaskrawej formie. Zaczęto szukać — winowajców. Zapowiada się nawet, że w stosunku do nich będą stosowane — sankcje.

Czy oznacza to wzrost poczucia odpowiedzialności? Niewątpliwie lepiej jest, że, choć późno widzi się błędy, których się dawniej nie dostrzegało. Ale niestety, właśnie to, co się obecnie dzieje, dowodzi bardzo rozpowszechnionego braku poczucia odpowiedzialności.

Istnieje — stwierdzamy — odpowiedzialność za przeszłość, spadająca na wszystkich bez wyjątku, którzy tej przeszłości bronili, którzy z nią współdziałali. Nietylko na widocznych aktorów, lecz i na masę, która za nimi stała. Ponosi się odpowiedzialność za to, co się tolerowało, co się pokrywało swoim nazwiskiem, swoją solidarnością. Wi-

Trudności z tworzeniem rządu we Francji

Herriot nie chce przyjąć teki ministra spraw zagranicznych — Inni kandydaci — Wygórowane roszczenia generalnej konfederacji pracy

Paryż (PAT). Herriot, który przybył wczoraj z Ljonu, odbył wieczorem dłuższą rozmowę z Blumem, który proponował mu w przyszłym rządzie tekę ministra spraw zagranicznych.

Herriot zapewniając Bluma o swym poparciu, przedstawił przyczyny, nie pozwalające na przyjęcie jego propozycji. Blum prosił jednak, by jeszcze

raz rozważył całą sprawę przed udzieleniem ostatecznej odpowiedzi.

Paryż. (Tel. wł.) Opinia publiczna bardzo żywo zajmuje się konferencją Bluma z Herriotem

Socjalistyczny „Populaire” ogranicza się do powiadomienia o rozmowie, nie wchodząc w szczegóły.

Komunistyczna „L'Humanité”

twierdzi, że odmowa Herriota nie jest jeszcze ostateczna i że zastrzegł sobie krótki czas do namysłu. Dziennik wypowiada się z całym naciskiem za współpracą Herriota w rządzie Bluma, bowiem leży to, zdaniem pisma komunistycznego, w interesie pokoju.

„Petit Journal” wyraża przypuszczenia, że jeżeli po naradach komitetu wykonawczego partii radykalnej Herriot nadal trwać będzie na swym stanowisku, wówczas tekę ministra spraw zagranicznych Blum proponuje prawdopodobnie b. premierowi Chautempsowi.

„Le Jour” mówi o możliwości objęcia tej teki przez samego Bluma.

Paryż. (PAT). Debata generalnej konfederacji pracy otworzyła tydzień polityczny, który osiągnie swój moment kulminacyjny w piątek, w związku z posiedzeniem rady naczelnej stronnictwa radykalnego.

Obrazy te stanowiąc będą punkt wyjścia do wymiany zdań pomiędzy socjalistami i radykałami nad ustaleniem już programu prac przyszłego rządu, oraz nad zagadnieniami osobowymi. Zainteresowanie kół politycznych skupia się zarówno na wspomnianem posiedzeniu radykałów, jak i na oczekiwaniem spotkaniu Herriota z Blumem.

Koła polityczne przywiązują duże znaczenie do stanowiska, jakie zajmie Herriot. Obecność jego w gabinecie byłaby dowodem, że porozumienie między socjalistami i radykałami w sprawach polityki finansowej istotnie osiągnięto.

W związku z przemówieniem sekretarza generalnej konfederacji pracy Jouhaux, zagadnienia polityki finansowej stanęły przed stronnictwami przyszłego rządu, jako sprawy trudne do rozwiązania. Jouhaux wysunął bowiem w tonie niezwykle stanowczym szereg zadań, dotyczących sfinansowania wielkich robót publicznych. Domagał się uzyskania w Banku Francji półmiliardowego kredytu, a następnie wprowadzenia bonów pracy, które byłyby gwarantowane wpływami, jakie dałoby ożywienie konjunktury. Jako trzeci sposób sfinansowania tego programu robót publicznych, generalna konfederacja proponuje utworzenie t. zw. kasy reasekuracyjnej, do której miałyby się przelać w 50 proc. kapitały wszystkich zakładów ubezpieczeniowych.

Co do sprawy 500 milionów z Banku Francji nie będzie większej różnicy zdań. Ale bony pracy, wzorowane na podobnych środkach kredytowych, jakie istnieją w Niemczech oraz projekt stworzenia kasy reasekuracyjnej może wywołać bardzo poważną rozbieżność pomiędzy socjalistami i radykałami.

Paryż. (PAT). Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie federacji departamentu Sekwany radykałów.

Przedmiotem obrad było stanowisko partii w sprawie udziału w rządzie socjalistycznym. Po bardzo ożywionych debatach, uznano udział w tym gabinecie za pożądany.

Niezadowolenie opinii publicznej

Paryż. (Tel. wł.). Duże niezadowolenie we francuskiej opinii publicznej wywołuje fakt uchylecia się od odpowiedzialności komunistów i socjalistycznych związków zawodowych.

„L'Homme Libre” twierdzi, że wyborca francuski takich metod sobie nie życzy, głosując na „front ludowy”. Francji może się sprzykrzyć polityka szantażu, uprawiana przez pewne związki, które reprezentują tylko własne interesy.

„La Victoire” pyta się, czy w przyszłości będziemy mieć do czynienia z trzema rządami we Francji: gabi-

netem Bluma, z zapowiedzianymi przez komunistów rządami mas, t. zw. komisjami ludowymi, oraz z panowaniem socjalistycznych związków zawodowych. Trzy władze i trzy różne polityki, które wkrótce zaczną zwalczać się, powiększając tylko istniejący już niepokój.

„Ami du Peuple” stwierdza, że „front ludowy” na 10 dni przed zebraniem się nowego parlamentu nie zdołał uzgodnić wspólnego programu. Nadal panuje niepewność w sprawie nowego rządu, oraz wewnętrzne walki.

Palestyna w wirze walk

Jerozolima. (PAT). Do północnej i południowej Palestyny wysłano silne oddziały wojska.

Jak wynika z komunikatu, ogłoszonego wczoraj wieczorem, na ulicach Jaffy rzucono kilka bomb. W Hadera i Bethalpa doszło do wymiany strzałów pomiędzy policją a Arabami.

W Jaffie pomiędzy strajkującymi Arabami i robotnikami, pragnącymi przystąpić do pracy, wynikły liczne bójki.

Wiadomość o przyznaniu 4500 pozwoleń na przyjazd do Palestyny, wywołała wielkie niezadowolenie wśród Arabów. Doszło ponownie do starć z Żydami, przyczem jeden został zabity, a jeden Arab ciężko ranny.

Londyn. (Tel. wł.) Według doniesień z Jerozolimy władze palestyńskie wydały zakaz fabrykowania sprzedazy i noszenia sztyletów. Wprowadzono przyspieszone postępowanie dla sądenia zakłócających spokój.

Wielkie wrażenie wywołała zapowiedź min. kolonii w izbie gmin, wyśłania do Palestyny specjalnej komisji oraz nieprzyjęcia delegacji arabskiej, która zamierzała udać się do Londynu. To wszystko uważane jest jako odrzucenie żądań arabskich.

Jerozolima robi wrażenie obłożonego miasta. Sklepy są pozamykane. Na ulicach urządzono zasieki z drutu kolczastego. Stale patrolują silne oddziały policyjne.

nien jest nietylko ten, kto działał, lecz również i ten, kto milczał. Ponosi się odpowiedzialność za milczenie, zwłaszcza, gdy to milczenie nieraz naprawdę było złotem.

Wystarczy przeczytać to, co się pisze, a zwłaszcza posłuchać tego, co się mówi, by zadać sobie pytanie: kto właściwie wytworzył obecny stan rzeczy? Przecież wszyscy krytykują, wszyscy odżegnywają się od solidarności z przeszłością! Wielu polityków, którzy wykazywali zawsze najgorliwszą „współpracę”, występuje dzisiaj w dziewiętych szatach; chcą oni uchodzić za ludzi nowych, na których nie ciąży żadne grzechy przeszłości.

Nikt nie posądzi nas o specjalne sympatie dla tak zwanych „pułkowni-

ków” politycznych. Ale jeżeli ci pułkownicy tak długo rządzą, to właśnie dlatego, że pomagali im dzisiaj ich krytycy. Za działalność całego obozu ponosi odpowiedzialność cały obóz. A dzisiaj np. opozycyjna lewica, uprawiając różne flirty z t. zw. lewicą „sanacyjną”, chce wybielić tych swoich przyjaciół. Zacierają się ślady, zapomina o przeszłości, by ułatwić różne nowe kombinacje polityczne.

To widowisko ucieczki od odpowiedzialności przybiera niekiedy przykre formy. Przypominamy te rzeczy nie dla jakiejś zapamiętałości partyjnej, lecz w przekonaniu, że zasada odpowiedzialności za swoje czyny jest moralną podstawą życia politycznego narodu.

ROMAN RYBARSKI.

Budujmy polską flotę powietrzną!

Złóż ofiarę na samolot „Chrobry”!

Zagadkowy płk. Lopez — Żydem

Właściwe jego nazwisko brzmi Bornstein — Pracował zrazu w wywiadzie brytyjskim, a później włoskim

London. (Tel. wł.) Opinia publiczna Anglii jest poruszona rewelacjami Edena w sprawie afery z kulami dum-dum dla armii abisyńskiej w związku z tajemniczym pułk. Lopezem, który w tej aferze odegrał główną rolę.

Okazuje się, że ów płk. Lopez jest identyczny z niejakim Da Costa, Portugalczykiem z Madery, który swego czasu, przyjąwszy obywatelstwo brytyjskie, był w Intelligence Service jako jeden ze współpracowników głośnego płk. Lawrence. Przed 6 laty Da Costa na tle nieporozumień natury finansowej wystąpił z Intelligence Service i od tej chwili mógł działać na szkodę Anglii. W ostatnich latach przeszedł na służbę wywiadu włoskiego.

Da Costa ma być mistrzem w charakterystyce, skutek czego udało mu się dłuższy czas mieszkać w Londynie w wytwornym hotelu „Savoy” pod nazwiskiem płk. Lopez. On to dokonał u dyrektora fabryki broni Batesa zamówienia na większą partję kul z miękkimi końcami, a chociaż Bates znał Da Costę z lat dawniejszych, nie poznał go dzięki mistrzowskiej charakterystyce.

Dodać należy, że płk. Lopez pochodzi

z Polski i jest faktycznie Żydem, a jego właściwe nazwisko brzmi Bornstein.

„Daily Express” donosi, że w

najbliższym czasie należy oczekiwać odwołania ambasadora Grandiego i kilku innych członków ambasady włoskiej w Londynie

Pięćdziesiąt lat pracy misyjnej

Paryż. (PAT). Mgr. Jarosseau, wikariusz apostołski, którego władze włoskie wezwały do opuszczenia Hararu, liczy obecnie 82 lata. Do Abisynji przybył przed 50 laty, jako zwykły kapucyn w towarzystwie mgr. Taurina, założyciela misji katolickiej. Obaj dostali się do Adis-Abeby po długiej i bardzo uciążliwej podróży. Po wielu staraniach pozwolono im osiedlić się w Hararze.

Początkowo obaj misjonarze musieli walczyć z różnymi przeciwnościami i trudnościami, a przede wszystkim z klerem koptyjskim, który był do nich bardzo nieprzychylnie usposobiony. Walka zakończyła się po pewnym czasie porażką. Kazano im opuścić Abisynję. Nie wyjechali jednak z Afryki, lecz na brzegu morza Czerwo-

nego czekali na pomyślniejsze czasy, by wznowić swą pracę misyjną. Wkrótce pozwolono im powrócić do Hararu.

Po śmierci mgr. Taurina, ojciec Jarosseau prowadził dalej jego pracę. Założył w Hararze wraz z franciszkaninem Marie Bernard zakład dla trędowatych, w którym znalazło przytułek wielu chorych z całej Abisynji. Zakład ten w dalszym ciągu, do ostatniej chwili, był kierowany przez obu księży.

Od czasu wstąpienia na tron Haile Selassie, autorytet o. Jarosseau wzrósł bardzo znacznie. Korzystał on prawie z urzędowego poparcia rządu. Cesarz cenil go niezwykle wysoko. W całej Abisynji bisk. Jarosseau cieszył się olbrzymią popularnością.

Eksport polski do Niemiec

Warszawa. (Tel. wł.) Wysokość eksportu polskiego do Niemiec ma być ustalona na czerwiec w sumie 15 milionów złotych. Rokowania nad ustalaniem kwot czerwcowej wymiany handlowej toczą się w Berlinie. W ostatnich tygodniach nastąpiło w obrotach handlowych między Polską a Niemcami silne ożywienie. Ograniczenia dewizowe wprowadzone w Polsce zahamowały i utrudniły transakcje handlowe z wieloma krajami, a jednocześnie ułatwiły je z Niemcami, z którymi wymiana handlowa odbywa się na zasadzie clearingu. Wywóz towarów niemieckich do Polski podniósł się i wykazuje tendencje dalszego wzrostu. Strona niemiecka liczy się z poważnym rozwojem obrotów handlowych z Polską tak zarówno z uwagi na system clearingowy, jak i ze względu na stosowaną ostatnio przez eksporterów niemieckich zniżkę cen na artykuły wywożone do Polski. (w)

Amerykańska Liga?

Waszyngton. (PAT). Opracowano projekt, przewidujący stworzenie amerykańskiej Ligi Narodów. Projekt przewiduje zniesienie unji panamerykańskiej i doktryny Monroe, które mają być zastąpione przez zaoceanową Ligę, współpracującą z Genewą.

Wiadomości

Włoskie koła półurzędowe tłumaczą zwolnienie Ante Pawelicza, aresztowanego w Turynie po zamachu na króla Aleksandra w ten sposób, że po odmowie wydania go władzom francuskim ze względu na polityczny charakter jego przestępstwa można go było zwolnić niezwłocznie. Jednakże chciano zaczekać na wynik procesu w Aix-en-Provence przeciw ukraińskiemu zamachowcom.

Były premier oraz obecny lord prezes rady tajnej MacDonald oświadczył że prawdopodobnie w najbliższym czasie powróci „do swej pierwszej miłości” — do wiedzy. W kołach politycznych komentują to jako zapowiedź wycofania się MacDonalda z życia politycznego.

Przywódcą komunistów holenderskich Houtman stanął przed sądem w Amsterdamie, oskarżony o publiczne nawoływanie do zamordowania królowej Wilhelminy. Houtman został skazany na 12 miesięcy więzienia.

Wczoraj senat irlandzki odbył ostatnie posiedzenie, bowiem skutek reformy konstytucyjnej został skasowany.

W Hiszpanji po dyskusji nad ogólną polityką rządu, został ogłoszony w kortezach wniosek zaufania dla rządu. W chwili głosowania salę obrad opuścili agrariusze, radykali i członkowie regionalnej ligi katalońskiej. Za wnioskiem wypowiedziało się 217 posłów „frontu ludowego”, przeciwko głosowało 61 posłów

Paryż. (PAT) — Agencja Havasa donosi z Wiednia:

Kancelarz Schuschnigg wraz z swymi współpracownikami wykończą projekt ustawy o organizacji milicji. Ogłoszenie tego projektu oczekiwane jest w przyszłym tygodniu. Siły milicji będą wahały się od 30 do 50 tys. ludzi, zależnie od napływu ochotników. Dowodzący będą oficerowie armii związkowej.

Rozbrojenie „Heimatschutz” jest tem łatwiejsze, iż liczba członków „Heimwehry”, zdolnych do służby czynnej, jest mniejsza od ilości szeregów milicji. Po zabójstwie Dolfussa, kiedy uczyniono największy wysiłek, „Heimatschutz” zgromadził 60 tysięcy członków. Liczebność jego od tego czasu spada.

Miarodajne koła austriackie ufają, iż uda im się w zupełnym spokoju

przeprowadzić zmiany w organizacjach półwojskowych. Zdaniem pewnych kół, będzie konieczne upaństwowienie produkcji broni.

Wiedeń. (PAT.) Rozeszła się tu pogłoska, iż powróci on do Wiednia bawiący we Włoszech ks. Stahenberg.

Według informacji z kół, zbliżonych do „Heimwehry”, b. wicekanclerz nie przybędzie narazie do stolicy, ponieważ zatrzyma się na kilka dni w Wenecji.

Przedłużenie pobytu jego we Włoszech miało nastąpić podobno dlatego, że Mussolini oraz kilku innych polityków włoskich wpłynęli na ks. Starhemberga, aby nie utrudniał pracy kanclerzowi Schuschniggowi w jego dążeniu do wcielenia „Heimwehry” do milicji.

Ważne zmiany w Austrii

Niezwykła plaga gąsienic

Królewiec. (PAT). Prasa królewiecka podaje, że 12 tys. morgów lasu wysokopiennego, wartości 10 mil. mk. niem., w puszczy Rominckiej (Romintheide) w Prusach Wschodnich jest w najwyższym stopniu zagrożone przez gąsienice. Na poszczególnych sosnach znaleziono od 60 do 140 tys. sztuk tych owadów.

Jak wykazały doświadczenia lat ostatnich, plagę gąsienic w większych zalesieniach wytypić można tylko przez pewną truciznę, którą przy całkowitem braku wiatru rozpylano na korony drzew z aeroplanów. Dotychczas uruchomiono w tym celu 11 samolotów. Równocześnie członkowie niemieckiej służby pracy wycinają najbardziej zagrożone drzewa, paląc je

doszczętnie. Wycięciu uległo dotychczas 186 tys. metrów sześciennych drzewa.

Berlin. (PAT). Donoszą z Cleve (pogranicze niemiecko-holenderskie) o panującej tam niezwyklej pladze gąsienic, które pustoszą na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów kwadratowych sady i ogrody.

Gąsienice przedostają się przez szpary i obłazą mieszkańców podczas snu. Liczne studnie są nie do użytku wobec zanieczyszczenia wody masami gąsienic. W okolicy samochody kursują z zamkniętymi oknami.

Według dzienników niemieckich podobna klęska dotknęła również niektóre miejscowości na pograniczu niemiecko-czeskim.

Szajka przemytników przed sądem

Katowice (PZS). Przed wydziałem karno-skarbowym sądu okręgowego odbywa się ciekawy proces zuchwałej szajki przemytników futer, sacharyny i nici ze złota, zorganizowanej przez obcokrajowców, obywateli niemieckich, 3-letniego Jerzego Bohna z Bytomia i towarzyszy.

Na ławie oskarżonych zasiadli: herszt szajki i właściciel specjalnie do przemytu przystosowanego samochodu Jerzy Bohn; jego szofer, 24-letni Hubert Stiebler z Gliwic (obaj doprowadzeni z aresztu) oraz 64-letni Fryderyk Gross z Katowic. Sprawę przeciw dwóm dalszym oskarżonym — Hillerowi Robszycowi z Będzina, który zbiegł do Palestyny i Leonardowi Reinholdowi z Łabędz, przebywającemu w Niemczech, wyłączone.

Szajka ta posiadała zbudowany specjalnie do przemytu samochód. Ła-

dowała towar, którego właścicielem był Bohn w Gliwicach a ściślej w Niefaszycach i przez Rude Południe wiozła go do Polski. Ponieważ kontrola na tym urzędzie celnym była dość pobieżna, a skrytki dobrze zamaskowane, proceder ten trwał bardzo długo. Bohn jednak nigy nie ryzykował sam podróży, a tylko jechał jego szwagier Reinhold i szofer Stiebler. Bohn dopiero w Katowicach przyłączył się do nich i sam dostarczał towar odbiorcy, niejakiemu Robszycowi, który oczekiwał już z wozem pod Zawiarczym Sacharynę wieszono w okolicy Janową pod Giszowami, gdzie przepakowywano ją do waliz, które w czasie krótkiego postoju w Katowicach przynosił Bohn z ul. Francuskiej. Z Janową wracano do Katowic, do mieszkania Grossa na ul. Francuskiej, gdzie znajdował się mały wynajęty bandzie pokój na składni-

cę skąd następnie zabierali towar niewyśledzeni dotąd nabywcy.

Zuchwałostwo Bohna i jego szajki poszło tak daleko, że z początkowych trzech transportów miesięcznie, przeszli niebawem na piętnaście. Samochód wracał zawsze do Niemiec inną drogą, przeważnie przez punkt graniczny w Piekarach Śląskich.

Szajka ta działała przez dłuższy okres, jednak dowody zdołano zebrać tylko co do czasu od maja do grudnia 1935 r.

Bohn jest zawodowym przemysłnikiem i ma bogatą przeszłość, bowiem odsiadywał w Niemczech kary za kradzież z włamaniem i uciekał z więzienia. Szajka wyrządziła skarbowi poważne szkody.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 20. 5. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była słabsza.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. po 51,— bez oddawców; natomiast obracano 4% premj. dol. po 51,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w zlocie po 45,—, natomiast ofiarowano 4½% złotowe listy zast. serji L. po 40,50 oraz 4% listy zast. konwert. po 39,50.

Z akcji bankowych obracano Bank Polski po 102,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papier procentowe

4% Pożyczka premj.-dolar. serja III 51,— +
4½% listy zast. złote w zlocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 54,— +

4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 40,50 O.
4% listy zastaw. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 39,50 O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 102,— +

Tendencja słabsza.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 20. 5. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspობienie spokojne) . . . 14,75—15,00
Pszenica (Uspობ. spokojne) . . . 22,50—22,75
Jęczmień 700—725 g/l. 15,50—15,75
Jęczmień 670—680 g/l. 15,25—15,50
Uspობienie spokojne. 15,50—15,75
Owies 450—470 g/l. 15,00—15,25
Owies standartowy 15,00—15,25
Uspობienie spokojne.

M a k a
żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 22,00—22,50
żytnia gat. I 0-50% wł. w. 21,50—21,75
żytnia gat. I 0-65% wł. w. 20,50—21,00
żytnia gat. II 50-65% wł. w. 16,75—17,50
żytnia posł. pow. 65% wł. w. 15,25—16,25
Uspობienie spokojne.

pszena gat. I wyc. 0-20% wł. w. 35,50—37,25
pszena gat. IA 0-45% wł. w. 34,75—35,25
pszena gat. IB 0-55% wł. w. 33,75—34,25
pszena gat. IC 0-60% wł. w. 33,25—33,75
pszena gat. ID 0-65% wł. w. 32,25—32,75
pszena gat. IIA 20-55% wł. w. 31,50—32,00
pszena gat. IIB 20-65% wł. w. 31,00—31,50
pszena gat. IID 45-65% wł. w. 28,50—29,00
pszena gat. IIF 55-65% wł. w. 25,25—25,75
pszena gat. IIG 60-65% wł. w. 23,75—24,25
pszena gat. IIIA 60-70% wł. w. 21,75—22,25
pszena gat. IIIB 70-75% wł. w. 19,75—20,25
Uspობienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 12,25—12,75
Otreby pszenne grube stand. 12,00—12,50
Otreby pszenne średnie stand. 11,00—11,75
Otreby jęczmień 12,00—13,25
S'emie lniane 44,00—46,00
Gorzyczka 32,00—34,00
Wyka łatowa 25,00—27,00
Peluszk 25,50—27,50
Groch Viktorja 21,00—25,00
Groch Folgera 21,00—23,00
Łubin niebieski 11,00—11,50
Łubin żółty 13,00—13,50
Seradela 25,00—27,00
Ziemniaki jadalne 4,25—4,75
Makuch lniany w taflach 18,00—18,25
Makuch rzepak w taflach 15,00—15,25
Makuch słonecznik w tafl. 42/43% 17,00—17,50
Srut Soja 21,00—22,00
Słoma pszena luz.m 1,90—2,15
„ pszena prasowana 2,40—2,65
„ żytnia luzem 2,20—2,45
„ żytnia prasowan 2,95—3,20
„ owsiana luz.m 2,45—2,70
„ owsiana prasowana 2,95—3,20
„ jęczmień luzem 1,90—2,15
„ jęczmień prasowana 2,40—2,65
Słano zwykłe luzem 5,40—5,90
„ zwykłe prasowane 5,90—6,40
„ nadnoteckie luzem 6,15—6,65
„ nadnoteckie prasowane 7,15—7,65
Ogólne uspობienie spokojne.

Ogólny obrót: 959,7 tonn, w tem żyta 258 tonn, pszenicy 175 tonn, jęczmienia 85 tonn, owsa 16 tonn.

Dając zarobek Żydowi, przyczyniasz się do pozbawienia chleba i pracy tysięcy Polaków!

Pierwsze „Confiteor“

Wytrawny polityk, b. senator B. B. W. R. dr. Stanisław Dąbski, ogłosił w konserwatywnym „Czasie” artykuł p. t.: „Błąd, który usunąć można i trzeba”. Błędem tym jest nowa ordynacja wyborcza do Sejmu.

Analizując ten błąd, staje dr. Dąbski na stanowisku konsolidacji społeczeństwa, umocnienia wartości jego przekonań i dążeń. Jest to stanowisko „murowane”, bo uznawane dzisiaj przez wszystkich, — przez ogół społeczeństwa, przez tych, którzy kierują i chcą kierować losami narodu i państwa. Że nie wszyscy temi samymi drogami zmierzają do tego celu, to jest następstwem błędów przeszłości, podobnych do tego, o którym pisze dr. Dąbski. Obóz narodowy, który także dąży do konsolidacji narodu, nie ma tych błędów na swem politycznym sumieniu.

Argumenty, skierowane przez czołowego konserwatystę przeciw obecnej ordynacji sejmowej, są o tyle ciekawe, że nie pochodzą one z arsenału takiej, czy innej opozycji, ale są zaczerpnięte z wewnętrznych źródeł obozu „sanacyjnego”. Dr. Dąbski twierdzi, że przy uchwaleniu ordynacji fałszywie obliczono wpływ na konsolidację społeczeństwa dwóch tak ważnych wydarzeń politycznych, jakimi były: konstytucja kwietniowa i śmierć marszałka Piłsudskiego. Ponieważ „trzeba bezwzględnie unikać w Polsce tego fałszywego mniemania, że państwo można oprzeć na ostrzu policyjnego bagnetu lub na kneblu prasowej konfiskaty, to koniecznością się staje otwarcie w ciałach ustawodawczych, które są zarazem i organami reprezentacji narodowej i społecznych prądów, jakie w państwie nurtują, wolnej trybuny, na której każda, byle pozytywna i dążeniem dobra ogólnego kierowana myśl ujawnićby się swobodnie mogła. Tak w ogniu rzeczowej krytyki mogłyby się oczyszczać i krystalizować zdrowsze i silniejsze podstawy przyszłego państwowego bytu.”

Nowa ordynacja wyborcza unieвозмоżliwiła ten oczyszczający i krystalizujący proces przez to, że „zacieśniła prawo stawiania kandydatur poselskich do wyłącznej kompetencji okręgowych kolegów wyborczych”.

Wywód ten jest słuszny, ale nie wyczerpuje zagadnienia. Czytelnicy znają dobrze te i inne jeszcze zarzuty przeciw ordynacji sejmowej. Strefiliśmy argumenty dr. Dąbskiego nie dla nich samych, ale z powodu połączonego z nimi, a nader znamiennego wyznania. Przytaczamy je dosłownie:

„Przed rokiem, gdy izby ustawodawcze uchwały obowiązuje obecnie ordynacje wyborcze, ten przepis (o kolegach wyborczych) dawał powód do największej sumy wątpliwości. Należałem do ówczesnej większości rządowej, jako senator z B. B. W. R., ponoszę zatem pro rata część odpowiedzialności za tę błędną decyzję.”

To jest wyraźna spowiedź. Członek większości rządowej i wpływowego w niej ugrupowania stwierdza, że popełnił nietylko obiektywny błąd, przyczyniając się do uchwalenia ustawy, która wydała złe skutki, ale że zgrzeszył także subiektywnie, głosując za projektem, który budził w nim duże wątpliwości.

Wielkie zebranie narodowe w Krakowie

W Krakowie odbyło się wielkie zebranie Stronictwa Narodowego. Salę Starego Teatru, jedną z największych w mieście, oraz przyległe korytarze wypełniło zgórą 1500 osób, a kilkaset osób z powodu braku miejsca nie mogło się już dostać do środka.

Zebranie otworzył prezes zarządu grodzkiego Str. Nar., pułkownik dr. Tadeusz Wolkowicki. Wśród entuzjastycznego nastroju przemawiali wiceprezes zarządu głównego S. N. dr. Tadeusz Bielecki z Warszawy, b. radny Antoni Czernik z Łodzi i sekretarz zarządu okręgowego S. N. mgr. Władysław Jaworski.

Zakończono zebranie hymnem Młodych i niemilkącymi okrzykami na cześć Wielkiej Polski i przywódców obozu narodowego.

Atak bojówki socjalistyczno-komunistycznej, która usiłowała wtargnąć na salę, został odparty. Przed gmachem Starego Teatru doszło do manifestacji na rzecz obozu narodowego, do których przyłączyli się przechodnie.

Zapewne nietylko w nim samym, ale i w jego najbliższym otoczeniu politycznym. Dlaczego zatem konserwatyści nie dali wyrazu w dyskusji tym wątpliwościom? Dlaczego milczeli? Czy dlatego, że nie chcieli przyznać słuszności zarzutom, pochodzącym z poza obozu rządowego?

Cóż było powodem tego szkodliwego milczenia? Solidarność klubowa? Chyba to jedno. A przecież taka solidarność to „partyjniactwo”, — to najcięższy pocisk, miotany z obozu „sanacyjnego” przeciw innym stronnictwom.

Takich, którzy mieli wątpliwości co do ordynacji sejmowej, było w B. B. W.

Książę Mikasa, trzeci brat cesarza Japonji wyrusza do Mandżuko, jako uczeń szkoły oficerskiej. Na zdjęciu książę Mikasa na dworcu w Tokio w otoczeniu towarzyszy broni.

Nahum Sokołow

Lakoniczna notatka o śmierci Nahuma Sokołowa — donosiliśmy o niej przedwczoraj — zamyka szmat historii żydostwa. Tego żydostwa, które pod sztandarem sjonizmu podjęło w kilku ostatnich dziesiątkach lat starania o przeobrażenie się z „wiecznych tułaczy”, żyjących w rozproszeniu wśród wszystkich ludów kuli ziemskiej — w naród osiadły na własnej ziemi.

Z nazwiskiem 77-letniego Nahuma Sokołowa, zmarłego w Londynie, wiąże się duża część historii starań o odzyskanie siedziby narodowej Żydów w Palestynie. W ruchu tym zmarły zajmował w ostatnich kilkudziesięciu latach kierownicze stanowisko zarówno w polityce, jak i w życiu żydowskim. Stanowisko jego w żydostwie określa w artykule pośmiertnym wychodzący w Warszawie żydowski „Nasz Przegląd” następująco:

„Śmierć Sokołowa osierociła naród żydowski. Straciliśmy w Nim nietylko Wodza, Przewodnika, Nauczyciela. W zaświaty odszedł Ojciec duchowy pokolenia. Z pola widzenia dzisiejszej, smutnej rzeczywistości, zaciemnionego chmurami burzy — zniknęła jedna z najbardziej świetlnych postaci na całej przestrzeni naszych dziejów.”

W początkach naszego stulecia Nahum Sokołow stał się już w pierwszym szeregu orędowników odbudowania żydowskiej siedziby narodowej. Zrósł się nierozdzielnie z ideologią doktora Herzla, propagatora Erek Izrael, twórcy sjonizmu.

Dla nas, interesujących się życiem żydostwa, nie jest obojętne, że Nahum Sokołow urodził się w r. 1859 w Wyszogrodzie, kształcał się w Plocku. Jest więc Żydem t. zw. „polskim”. Urodził się w rezerwoarze żydostwa światowego, za który Żydzi w diasporze uważają dotąd ziemie polskie. Sokołow, uczyony w hebrajskiej literaturze, uprawiał w młodości dziennikarstwo. Po śmierci Ch. S. Słonińskiego staje na czele wychodzącej w Warszawie, przeobrażonej z tygodnika w dziennik, „Hacefiry”. Jest redaktorem tego pisma przez lat 20. Od roku 1896 redaguje jednocześnie wydawany po polsku tygodnik „Izrealita”.

R. wielu. Byli oni i poza konserwatystami, a przecież milczeli i głosowali na rozkaz. Jeżeli chociaż teraz — a powinni to uczynić — przerwą milczenie, jak dr. Dąbski, i wyznają swój błąd, to przyczynią się do oczyszczenia atmosfery politycznej i oddadzą dobrą przysługę sprawie publicznej.

Pierwsze „Confiteor” zostało publicznie wypowiedziane. Powinny za niem pójść inne, takie same wyznania. Tego domaga się zdrowa opinia publiczna i dobro powszechne, czyli dobro państwa.

A po spowiedzi powinna przyjść — poprawa. Od wyznania subiektywnego błędu wiedzie prosta droga do usunięcia jego obiektywnych skutków. Trzeba przostować drogi naszego życia politycznego. M. K.

Z życia

Mimo okólników ministerjalnych, wymagających od urzędników rzeczowego i uprzejmego traktowania interesantów, mimo ciągłego „usprawniania” urzędowania — zdarzają się wciąż jeszcze wypadki, świadczące o wręcz odmiennym duchu w naszych urzędach, zwłaszcza w administracji skarbowej.

Oto, co nam donosi jeden z czytelników: Złożywszy zeznanie o dochodzie, uregulował on natychmiast podatek dochodowy. W pół roku po zaplaceniu podatku urząd skarbowy zajął mu przez komornika bufet. Wskutek interwencji podatnika stwierdzono, iż zaszła tu omyłka i urząd cofnął natychmiast egzekucję.

Mniej więcej w dwa miesiące później podatek otrzymał nakaz płatniczy na sumę wyższą, niż sam zeznał na podstawie prawidłowo prowadzonych i uzgodnionych ksiąg. Podatnik prosił pisemnie o wyjaśnienia, nie otrzymał ich wszakże, nadesłano mu natomiast upomnienie. Podczas osobistej wizyty w urzędzie naczelnik potwierdził, iż podatnik nie potrzebuje płacić kosztów za upomnienie, udzielił mu wyjaśnień co do różnicy w podatku, która też natychmiast została uregulowana.

Jakie było zdziwienie podatnika, gdy w niespełna trzy miesiące później otrzymał upomnienie o zaplaceniu kosztów upomnienia poprzedniego, z których wyraźnie został zwolniony.

W piśmie, wystosowanym do urzędu skarbowego, podatnik odmówił zaplaceniu niesłusznie nałożonych kosztów, domagając się obciążenia niemi urzędnika, odpowiedzialnego w tym wypadku. W końcu pisma nadmieniał, że „w razie otrzymania jakiegokolwiek upomnienia w powyższej sprawie, oddam sprawę do prasy, jako curiosum panujących nieporządków”.

Skończyło się na tem, że urząd skarbowy przysłał komornika z tytułem wykonawczym, opiewającym na należność w wysokości 113,50 zł (!) i zajął jedno krzesło.

Udręczony podatnik zapłacił więc 3 zł kosztów, by się wreszcie uwolnić od niesłusznych, jak w ustnej rozmowie stwierdził naczelnik urzędu, pretensyj władzy skarbowej.

Naraził się jednak tej władzy obstawianiem przy swoich prawach, co znalazło swój epilog w nałożeniu nań przez Starostwo Grodzkie w Poznaniu grzywny w wysokości 20,— zł za wzmiankę, iż sprawę przedstawi w prasie.

Tak się oto traktuje obywateli i podatników, którzy punktualnie i według najlepszej wiedzy i wiary starają się spełnić swe obowiązki wobec państwa!

Umieszczenie religijnych symbolów na gmachach państwowych Francji

Pomimo, że we Francji wskutek dekretu o rozdziale Kościoła od państwa z r. 1905 umieszczenie religijnych symbolów w budynkach państwowych zostało zabronione — mer miasta St. Hilaire de Loulay w Wandei w ratuszu miejskim zawiesił uroczyste krucyfiksy i przytem wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział: „Mam nadzieję, że dokąd my wszyscy i nasi następcy żyć będziemy, Jezus, który dziś otrzymał miejsce honorowe w pośrodku naszej gminy, pozostanie nazwase naszym Królem kochanym i uwielbianym”.

Idąc za przykładem miasta St. Hilaire de Loulay wiele innych miejscowości w Wandei postanowiło umieścić krucyfiksy w gmachach rządowych. (KAP.)

Zakaz noszenia odznak „Jungdeutsche Partei“

W ostatnich czasach Niemcy na Śląsku na każdym kroku manifestowali swoją przynależność do „Jungdeutsche Partei” przez noszenie specjalnych odznak, a mianowicie opasek na ramieniu na sposób hitlerowski oraz mundurów.

Obecnie min. spraw wewnętrznych wydało zakaz noszenia tych odznak, jak również używania chorągiewek ze swastyką, szarf i t. p. Wywołało to na Śląsku zadowolenie ludności polskiej, która prowokowana od dłuższego czasu butą niemiecką, od roku już co najmniej oczekiwała takiego zarządzenia.

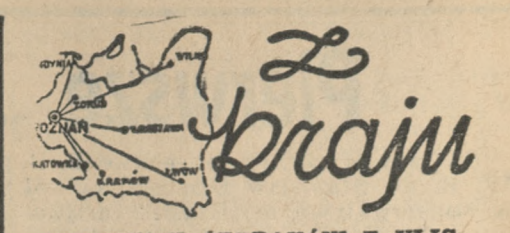
Wieżów z Polką Sokołow jednak nie zerwał. Syn jego, Florian Sokołow, jest w Londynie korespondentem czołowej „sanacyjnej” „Gazety Polskiej” w Warszawie.

Kupujemy dla armji polskiej samolot bojowy

W. Stępień	2,- zł
M. Stępieniowa	2,- "
Z. Gizella	1,- "
Jan Kopczyński, Poznań	25,- "
Tadeusz Kopczyński, Poznań	25,- "
Sekcja b. Harcerzy przy K. P. H. I Hufca im. Bol. Chrobrego w Poznaniu	8,- "
Koło Str. Narodowego i sympatycy Wąsowo, pow. Nowy Tomysł	22,- "
K. Ruczkowski, Jarocin	20,- "
Emeryt zaborczy Dr. K. G.	10,- "
Wardejnowie, Poznań	15,- "
Koło Naukowe Wyższego Katolickiego Studium Społecznego w Poznaniu	12,- "
Bronisław Hoffmann, Szamotuły	3,- "
W. B., I rata	2,- "
Dr. Henryk Jarosz, ul. Kantaka 1	10,- "
J. i A. K. zamiast kwiatów na imieniny Heleny Rembowskiej	2,- "
X. K. B. z P.	2,- "
Przemysław Michałowski	2,- "
Wiktor Schellenberg, I rata	10,- "
Korporacja Studentów U. P. „Chrobria”, I rata	50,- "
Józef Gruszczyński, kupiec, Krzesiny	10,- "
Dr. Zygmunt Szymański	50,- "
Tadeusz Łożykowski, Poznań	2,- "
Stanisław Rura, Opalenica	1,- "
W. E. O.	1,- "
Jan Rosicki, Środa	10,- "
Zygfryd Roszczyk, Lubin	5,- "
Ryszard Tomikowski	1,- "
Henryk Chocieszyński	5,- "
Jędrus Meliński	2,- "
Ks. Dąbrowski, ul. Kościelna 3	4,- "
Ks. Luberski, ul. Kościelna 3	4,- "
Cecylja Kempfka, Poznań	3,- "
Zebrane na stadionie miejskim wśród członków Sekcji Tenisowej Nauczycielskiego Koła Sportowego w dniu 18. 5.	7,- "
Budimir Robiński	4,- "
Wiktor Czyż, ul. Szkolna 11	30,- "
Mg. B. Jankowska	5,- "
Kazimierz Szaroleta	20,- "
Martusia Węgrzynowska	0,50 "
Władysław Janicki, Staszica 12	10,- "
Mieczysław Kielczewski	2,- "
Jan Strzelec, Mikstat, na płat do czyszczenia samolotu	10,- "
Ksiądz Płoszyński, Ślesin	10,- "
Wacław Ludwik, Ostrów	10,- "
Wład. Szyperski, Wysoka	5,- "
Karol Szyperski, Wysoka	2,- "
Józef Kopczyński, Nietaszko-wo p. Śmigiel	5,- "
Mieczysław Kortylewicz, Konin	3,- "
Marja Knechtłowa, wdowa, Pniewy	2,50 "
Karol Drajewicz, Stryj	2,- "
Józef Zontek, Bujaków, poczta Kozy	2,- "
Bronisław Janiszewski, Orzechowo, pow. Wąbrzeźno	1,- "
Jan Bilski, Fabr. octu spiryt. i winnego, Gniezno	50,- "
Józef Kowalski, Kielce	5,- "
Stanisław Namysł, Poznań	20,- "
Fa. St. Kycler i Ska., Pozn.	100,- "
Adw. Stanisław Wrzyszczyński, Wągrowiec	40,- "
Jan Kozłowski, Strzałkowo	1,- "
Wolny Cech Kowalski, Stęszew	15,- "
Wiktor Rybacki, Zerków	5,- "
Wiktor Rybacki, Zerków	3,- "
Koło Stron. Narodowego w Buku, zebrane na zebraniu w dniu 17. 5	9,- "
Czesław Grupiński, Czarnków	3,- "
Fa. St. Nowicki, Krotoszyn	15,- "
Personel f-y St. Nowicki, Krotoszyn	5,- "
Józef Kamiński, Leszno	5,- "
Tow. Gimn. „Sokół”, gniazdo męskie, Koźmin	10,- "
Stron. Narodowe, Koło Rakoniewice	4,77 "
Dereziński, Poznań, Załęże 6	10,- "
Witold Dereziński, Załęże 6	5,- "
Janusz Dereziński, Załęże 6	5,- "
Mieczysł. Dereziński, Załęże 6	5,- "
Tow. Przemysłowców Polskich, Rakoniewice	50,- "
St. Pudelewicz, Nakło, z wezw. p. B. Robińskiego, Nakło, do kontynuowania składek	3,- "
Tow. Kupców w Śremie, zebrane drogą dobrowolnych datków	82,30 "
Irena Walterowa, Poznań	5,- "
K. Walter, Poznań	5,- "
Józef Ropelewski, Edwinowo, p. Wierzchosławice	10,- "
Urzednicy, rzemieślnicy i robotnicy, maj. Gołaszyn: Kaz. Rzóska, por. rez. 15 p. ul. powstaniec Wlkp., II rata	30,- "
30,-, Kazimierz Mikietyński, gorzelnik 5,-, Lucja Bar-	

tzówna, książkowa 5,-, Andrzej Kaźmierczak, nadmłynarz 10,-, Jan Mostowski, urzędnik gosp. 4,-, Franciszka Kowalska, książkowa 2,-, Stanisław Mróz, leśnik 2,-, Franc. Kaczor, ogrodnik 1,-, Sylw. Guziółek, młynarz 3,-, Walenty Dolatowski, młynarz 1,50, Łuczowska, gospodyni 1,-, Rudolf Wiesner, szofer 2,-, Władysław Swojak, maszynista 2,-, Jan Skrzypczak, kowal 1,-, Fr. Mendyka, stelmach 1,-, Stanisław Rosik, włodarz 1,-, Jan Poor, włodarz 1,-; robotnicy rolni: Jan Matyla 0,50, Józef Brodziać 0,50, Anastazy Zagacki 0,50, Fr. Maćkowiak 0,50, Franciszek Haładuda 1,-, Edward Jeruzel 0,40, Stanisław Kordek 0,50, Marcin Frackowiak 1,-, Jan Kordek 0,50, Mikolaj Andrzejewski 0,50, Hermann Müller 0,50, Stanisław Poprawski 1,-, Paweł Ratajczak 0,20, Antoni Andrzejewski 0,50, Wawrzyn Krüger 0,50, Stanisław Krüger 0,50, Józef Grochowiak 1,-, Walenty Krystkowiak 0,50, Józef Maćkowiak 0,50, Józef Janasik 0,50, W. Szymkowiak 0,50, Marjanna Matyla 0,20, Władysława Matyla 0,20, Wanda Matyla 0,20, Pelagja Skrzypczak 0,20, Hel. Skrzypczak 0,20, Stanisław Zagacki 0,20, Czesław Zagacki 0,20, Feliks Haładuda 0,20, Czesł. Stachowiak 0,50, Stefanja Tykowska 0,20, Antoni Ratajczak 0,20, Józefa Kosik 0,20, Rozalja Torzewska 0,20, Franciszka Figisiak 0,20, Józef Musielak 0,20, Maćkowiak 0,20, Władysław Jankowiak 0,50, Czesław Bella 0,20, Piotr Matuszewski 0,20, Ludwik Naider 0,40, Antoni Figisiak 0,40, Edmund Chytry 0,20, Jan Małgowski 0,20, Rozalja Stróżyk 0,20, Michalina Marczewska 0,20, Marcin Skowroński 0,20, Stanisława Szymlet 0,20, Agnieszka Skowrońska 0,20, Zofja Marczawska 0,20, Rozalja Szymlet 0,20, Stanisł. Skowrońska 0,20, Stanisł. Plewa 0,20, Aniela Gruhn 0,20, Pelagja Pawłeta 0,20, Pelagja Szymczak 0,20, Wiktorja Zarabska, Stanisława Sobieska 0,20, Franciszka Matuszew-

ska 0,20, Stanisł. Schnitzer 0,20, Hel. Marczyńska 0,20, Marta Woźna 0,20, Gertruda Czubek 0,20, Marja Krystkowiak 0,20, Magdalena Figisiak 0,20, Leon Marczyński 0,20, Józefa Maćkowiak 0,20, Walerja Brodziać 0,20, Zofja Szymlet 0,20, Stanisł. Gwóść 0,20, Józefa Winna 0,20, Fr. Jankowiak 0,20, Pelagja Badynga 0,20, Marjanna Ratajczak 0,20, Marjanna Naider 0,20, Marjanna Matuszewska 0,20, Władysł. Jeruzel 0,20, Anna Kachel 0,20, Jadwiga Wojtkowiak 0,20, Marja Ludwiczak 0,20, razem	97,60 zł
Stanisław Łajp	5,- zł
Leokadja Łajp	2,- "
Tadeusz Łajp	2,- "
Zdzisław Łajp	2,- "
Jarosław Łajp	2,- "
Pracownicy f-y W. Groszkiewicz, Stary Rynek 59	29,25 "
Jan Wieczorek, Prusa 2	5,- "
Kolektura Stanisława Janiszewskiego, Dąbrowskiego 51	5,- "
„Kupiecki Klub Kręglarzy”, zebrane na zebraniu dnia 19. 5.	38,- "
3 Słazaków z Opola	5,- "
W. W.	5,- "
Konstantynstwo Kaniewscy „Potow”, Pozn. Tow. Strzeżenia z o. o., ul. Podgórna 1	25,- "
Stanisław Bruździński, budowniczy, Mickiewicza 34	5,- "
Hubert Czapiewski, Krzyż	2,- "
Adam Pawłowski, Wroniawy, per Wolsztyn	0,50 "
Członkowie Zarządu Tow. Kupców w Ostrowie: Roman Nogala 20,-, Dezyd. Splitt 5,-, Jan Kaczmarek 5,-, Stefan Kunz 5,-, Aleksy Kalina 5,-, Lech Rowiński 5,-, Henryk Serwa 15,- razem	60,- "
Inż. Stefan Cybichowski	50,- "
Otolja Uderska	1,- "
Wład. Kosmala, Dębogóra	0,50 "
Razem z poprzednio kwitowanymi	11.417,57 zł
Staraniem narod. „Gazety Polskiej” w Kościanie zebrano dotąd (wplacono i zadeklarowano)	698,50 zł
W administracji łódzkiej „Orędownika” wplacono dotąd	232,45 "
Zadeklarowano i uchwalono wypłacić	3.584,60 "
Razem wplacono, zadeklarowano i uchwalono wypł. 15.933,12 zł	

USUNIĘCIE ŻEBRAKÓW Z ULIC WARSZAWY

Poczynając od 18 grudnia 1933 r. do 1 maja rb., a więc w okresie przeszło dwuletnim, funkcjonariusze P. P. zatrzymali na ulicach Warszawy 3.193 żebraków i włóczęgów (2.073 mężczyzn i 1.120 kobiet). W tej liczbie było 2.517 chrześcijan (1618 mężczyzn i 899 kobiet) oraz 676 Żydów (455 mężczyzn i 221 kobiet). W liczbie zatrzymanych było 97 poszukiwanych przez różne władze i sądy. Wśród zatrzymanych było 684 recydywistów, w tem 157 zatrzymanych po raz drugi, 28 po raz czwarty 4 po raz piąty i 3 po raz szósty.

Z ogólnej liczby 3.193 zatrzymanych, na mocy wyroków specjalnego sądu do spraw żebractwa i włóczęgostwa zasądzono 2.843, przyczem zawieszenie kary zastosowano do 989 osób. Na dom pracy przymusowej w O-ryszewie skazano 895 osób, na umieszczenie w zakładach opiekuńczych 959, w szpitalach 78, w zakładach specjalnych 48, do miejsc stałego zamieszkania skierowano 30 osób. W omawianym czasie zmarło 19 zasądzonych. 31 dzieci, których rodzice zostali skazani, umieszczono w zakładach opiekuńczych.

UROCZYSTOŚCI 800-LECIA ŁOWICZA

W dniu 24 bm. rozpoczyna się uroczystości związane z 800-leciem istnienia Łowicza. Po uroczystym nabożeństwie na głównym rynku miasta, odbędzie się inauguracja obchodu, poczem nastąpi otwarcie szeregu wystaw. W dniu tym odbędzie się wielki zjazd wszystkich Łowiczan z całej Polski. Program obchodu przewiduje szereg imprez, m. in. wielkie widowisko ludowe pod nazwą „Łowieckie w pieśni, muzyce i tańcu”.

KOŚCIÓŁ ŚW. KRZYŻA NA LYSEJ GÓRZE

Słynne niegdyś opactwo benedyktyńskie św. Krzyża na Lysej Górze przechodzi obecnie pod zarząd oo. Oblatów, którzy już przed paru miesiącami objęli opiekę nad tem sanktuarjum. Kościół świętokrzyski, jeden z najpiękniejszych zabytków architektury neoklasycyzmu, słynie na całą szeroką okolicę częścią drzewa Krzyża św., którą to relikwię zostawił w opactwie świętokrzyskim według tradycji król węgierski św. Emeryk. Począwszy od 3 maja aż do 10 maja, oo. Oblaci urządzają na św. Krzyżu wielki odpust, który stał się ma zapoczątkowaniem dużych robót, jakie podjęte zostaną nad odnowieniem zniszczonego kościoła. Już dziś księża oblaci sprowadzili do kościoła odnowione obrazy wielkiej wartości pędzla Smuglewicza. W czasach, gdy tak rozpowszechnione są różne wycieczki korzystające z ułatwień kolejowych, byłoby pożądanem, by jak największa ilość ludności katolickiej mogła przybyć nawet z najdalejszych okolic do tego słynnego i cudownego miejsca, a zarazem wspaniałego zakątka naszego kraju. (KAP)

KARA ZA SZERZENIE KLAMLIWYCH WIEŚCI

Przed sądem grodzkim w Chorzowie stał obywatel niemiecki z Bytomia Edmund Babin, oskarżony o to, iż w dniu 16 kwietnia br. przybył na teren huty Batory w Wielkich Hajdukach i tam wśród zebranych robotników, urzędników, rozpowszechniał wieści, że w rocznicę śmierci marszałka Piłsudskiego nastąpi otwarcie testamentu, w którym zmarły marszałek poleca oddać z powrotem Śląsk Niemcom. To też w dniu tym t. j. 12 maja Hitler z wojskiem wmaszeruje na Śląsk. Oburzeni robotnicy oddali Babina w ręce policji i w wyniku rozprawy sąd skazał Babina na 3 miesiące bezwzględnej więzienia oraz 100 zł grzywny. Wobec możliwości ucieczki do Niemiec, Babina osadzono natychmiast w więzieniu.

NA MARGINESIE „SEJMU MIŁOSIĘDZIA” W KRAKOWIE

W dniach ostatnich odbyły się walne zebranie Związku Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia z metropolji krakowskiej. P. Skwarczyńska (ze Lwowa) wygłosiła aktualny referat n. t. „Potrzeba i pożyteczność domów miłosierdzia”. W drugim dniu obradował zjazd delegatek; poza sprawami organizacyjnymi wygłosiły referaty p. F. Fiszera: „Pani Miłosierdzia przy łożu chorego” i p. M. Służewska: „Apostolstwo Pań Miłosierdzia wśród ubogich”. Dorobek ostatniego roku spawozdawczego ilustrują następujące cyfry w przychodach: archidiecezja krakowska 196.463, 97 zł, diecezja tarnowska 39.534,18 złotych, diecezja częstochowska 28.407,04 zł, diecezja śląska 242.035,- zł — razem 506.440,29 zł. (KAP)

PRAGNĄ POWRÓCIĆ NA KATOLICYZM

Ze Stanisławowa donoszą, że przy udziale kilkuset mieszkańców Witwicy i Roztoczka pow. Dolina, odbyło się zebranie potomków dawnej szlachty polskiej obecnie wyznania grecko - katolickiego. Zebrani podkreślili jednogłośnie swe polskie pochodzenie i wyrazili chęć powrócenia na łono kościoła rzymsko - katolickiego. Uchwalono też stworzyć Związek b. Szlachty Polskiej, mający chronić swych członków od wynarodowienia.

WODA GORZKA MORSZYŃSKA i sól krystaliczna lub proszkowana — znakomite środki w nawykowym zaparciu stolca. Zadać w aptekach i składach apt. ng 10517

Jak pracują niemieccy agenci w Wielkopolsce

Dzięki przypadkowi znalazły się w naszym posiadaniu bardzo ciekawe dokumenty, dotyczące niemieckiej propagandy szkolnej na terenie Wielkopolski. Otóż niejaki 30-letni Otton Steinke, rodem z Janowa, pow. kolskiego, otrzymał w dniu 7 listopada 1935 r. zlecenie od wydziału szkolnego „Deutsche Vereinigung e. V.” w Bydgoszczy „opiekowania się” niemieckimi dziećmi szkolnymi w powiecie śremskim. Równocześnie „wydział szkolny” zakomunikował mu, że praca w tym powiecie jest „bardzo przyjemna”, i że pomocny mu będzie proboszcz Blümel w Bninie. List z „deutscher Gruss” podpisał do Steinkego niejaki Mielka.

Z dalszych posiadanych przez nas dokumentów dowiadujemy się o pracy Steinkego. Otóż sporządził on sobie spis tych miejscowości i rodzin, które odwiedził w powiecie śremskim. Przy poszczególnych miejscowościach i nazwiskach podana jest liczba dzieci. Steinke wyszczególnia miejscowości: Dachowo, Runowo, Rorowiec, Skrzyńki, Kórnik, Bnin, Błażejewko, Trzykolne, młyn, Radzewice, Czmoń, Czmoniec, Krzyżanowo, Borgowo, Ostrowo, Ostrowiec, Grzybno, Żabno, Żabinka i Brodniczka.

Ciekawe jest wyszczególnienie „rodzin, szczególnie zagrożonych”. Steinke podaje w swoich notatkach listonosza

Jessego w Kórniku, całą wioskę Dachowo, Hermana Neldego w Bninie i Hinderlicha w Skrzyńkach.

Ilustracją bezkarności, z jaką działają w Wielkopolsce agenci „Deutsche Vereinigung”, jest, znajdujące się również w naszym posiadaniu, „świadczenie moralności”, wystawione Ottonowi Steinkemu za liczbą B. A. 16/112/34 przez starostę powiatowego niezawskiego. W dokumencie, datowanym w dniu 3 września 1934 i podpisanym za starostę przez referendarza St. Kościówkę, czytamy, że „p. Steinke Otton, zam. w Piotrkowie Kuj., pow. niezawskiego, syn Fryderyka i Olgi, urodzony dnia 2. 8. 1906 w Janowie, pow. kolskiego, za czas swego tu pobytu karany nie był, opinją cieszy się dobrą”, a dalej, że świadectwo „wydano na własne żądanie dla przedstawienia władzom szkolnym”.

Oczywiście Steinke, w czasie swoich podróży po powiecie śremskim, cenne to zaświadczenie miał stale przy sobie.

Skazani wywrotowcy

Wilno. (Tel. wł.) Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok sądu okręgowego w głośnej sprawie studentów i asystentów uniwersytetu wileńskiego, oskarżonych o komunizm.

Włochy — Anglja a Liga Narodów

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Rzym, 18 maja.

Na znak protestu przeciwko obecności przedstawiciela Etyjpii na radzie Ligi, a przede wszystkim dla zaprotestowania, że Liga postąpiła tak jakby w Afryce nic się nie zmieniło, Mussolini odwołał swą delegację z Genewy.

Nie znaczy to jednakże, by Włochy miały ostatecznie opuścić Ligę. Mussolini chciał ją tylko narazie przestrzec, by go do tego kroku nie zmuszono. Jasnym jest wszakże, że tembardziej teraz, po tem co zaszło Mussolini nie podejmie żadnej dyskusji w sprawie Etyjpii na gruncie Ligi. W tej kwestji dopuszcza on jedynie układy dyplomatyczne między Anglią, Francją a Włochami na podstawie traktatów z 1906 i 1925 r.

Mussolini potrzebuje jednak Ligi z uwagi na Austrię. To jest jedyny wzgląd, dla którego nie zatrzaskał za sobą drzwi genewskich.

Nie ulega jednak wątpliwości, że gdyby Liga była chciała znaleźć wyjście proceduralne z położenia w jakim się znalazła, a które to wyjście znaleźć było można, wobec ucieczki negusa przed rewolucją wewnętrzną (co stwierdził Wehib-pasza, generał turecki na służbie etjopskiej), byłaby oddała najlepszą usługę sobie i sprawie pokoju w Europie, bo na stan rzeczy w Afryce nie będzie miała żadnego wpływu. Los wszakże chciał, że prezesem rady był tym razem minister Eden, skrupowany prestiżowo całym konfliktem, a delegat francuski Boncour, ubezwładniony przejściową rolą rządu, do którego należy, nie umiał czy też nie mógł oprzeć się Edeniowi i zdobyć się na postawienie wniosku zniesienia sankcji, których zadaniem wszak było przeszkodzić wojnie, lub ją przerwać, a które obecnie, po jej zakończeniu, są szkodliwym nonsensem o dotkliwych skutkach ekonomicznych dla całej Europy, wygodnym zaś tylko politycznie dla Niemiec.

„Położenie — pisze „Giornale d'Italia“ — protestując przeciwko sankcjom, zmieniło się całkowicie. Italia niczego nie żąda i niczego nie doradza, tylko czeka...”

Ze względów bądź czysto prestiżowych angielskich i genewskich, bądź parlamentarnych francuskich na Europę spada dalsze przedłużenie chaosu na miesiąc, t. j. do następnego zebrania Ligi. Ale czy tylko na miesiąc?

A tymczasem Niemcy fortyfikują Nadrenję. Zaś małe państwa europejskie, które spodziewały się, że broniąc „odległości Abisynji w ognie Anglii, bronią własnej przyszłości, wychodzą najwięcej rozczarowane i zdezorjentowane, bo Anglja, trzymając się kurczowo bezpieczeństwa zbiorowego na platformie afrykańskiej i śródziemnomorskiej, zostawia pod znakiem zapytania swój udział w bezpieczeństwie zbiorowym Europy, a właściwie odmawia wogóle tego udziału, o ile to nie odpowie jej interesom. Liga zawiodła zatem zupełnie nadzieję małych państw co do bezpieczeństwa zbiorowego i jej przyszła forma na nic się nie zda, o ile powyższego postulatu wyraźnie nie zaspokoili.

Niedalej jak onegdaj ogłosił „Daily Telegraph“ artykuł generała Spears'a, w którym autor tak szczerze i lapidarnie wyraził się na temat bezpieczeństwa zbiorowego: „Musimy powiedzieć Francji, że jesteśmy więcej zainteresowani w naszych posiadłościach afrykańskich jak w bezpieczeństwie narodowym pewnych stref Europy południowej i południowo-wschodniej...“ Wyznanie to nie wymaga komentarzy. Z drugiej strony zaś dowodzi ono raz jeszcze, że konflikt włosko-angielski wchodzi jako stały czynnik do polityki międzynarodowej na długie lata.

Opinia publiczna włoska z radością przyjęła wiadomość, że po Ekwa-

dorze i Chili również i Urugwaj wypowiedział się za zniesieniem sankcji. Guatemala zaś nawet opuszcza Ligę.

„Front sankcjonistyczny — pisze „Gazetta del Popolo“ — załamuje się z każdym dniem. I pomyśleć, że Eden w swojej fantazji politycznej wyobrażał sobie, iż Stany Zjednoczone przystąpią do Ligi. Nie, państwa amerykańskie, którym obrzydła polityka narzucona Lidze przez Edena, buntują się otwarcie lub opuszczają Ligę.”

Prasa włoska uwydatnia też znacząco pokojowe oświadczenie posła Bluma, przyszłego premiera francuskiego.

Według ogólnie panującego tu przekonania, Anglii nie pozostaje nic innego jak znieść sankcje albo wypowiedzieć Włochom wojnę o przywrócenie na tron b. negusa. W tym duchu pisał też korespondent rzymski „Morning Post“.

S. M.

Państwo winno odpowiadać za szkody wyrządzone w czasie rozruchów

Doniedawna obowiązywała na terenie woj. poznańskiego, pomorskiego i górnaśląskiej części województwa śląskiego ustawa pruska z dn. 11. 3. 1850 r. (Zb. ust. pr. str. 199), która przewidywała obowiązek gmin do wynagradzania szkód, poniesionych przez obywateli wskutek rozruchów wzgl. zbiegowisk ulicznych, lub w wyniku zastosowania środków zapobiegawczych i represyjnych.

Gdy przed 86 laty ustawę powyższą wydano, do zakresu działania gminy należało utrzymywanie bezpieczeństwa publicznego; burmistrz z reguły był jednocześnie przełożonym policji. Postanowienie § 7 cyt. ustawy przewidywało nawet przejściowy obowiązek u-

1850, jako nie odpowiadającej dzisiejszemu stanowi prawnemu w zakresie bezpieczeństwa i spokoju publicznego. Zniesienie bowiem obowiązku gmin do wynagradzania szkód, wyrządzonych przy zgilekach publicznych, musiałoby pociągnąć za sobą obciążenie tym obowiązkiem skarbu państwa i przerzucenie kosztów na budżet państwa, co w czasie najbliższym z uwagi na redukcję budżetu niema widoków realizacji.

Po upływie roku od otrzymania powyższej odpowiedzi, Związek Miast Polskich, pismem z dnia 11. 10. 1934 r., zwrócił się do ministerstwa o ponowne rozpatrzenie sprawy. W odpowiedzi ministerstwo (pismem z dnia 4. 1. 1935 r. l. dz. SS 1/4/6) wyjaśniło, że wobec braku zasadniczych zmian w sytuacji ekonomicznej, w szczególności zaś sytuacji finansowej skarbu państwa, stanowisko ministerstwa spraw wewnętrznych nie uległo dotąd zmianie.

Jak widzimy, wystąpienia Związku Miast Polskich (o których wiemy z organu Zw. M. P. „Samorządu Miejskiego“ — str. 602) nie odniosły pożądanego przez miasta wyniku. Dopiero wskutek inicjatywy poselskiej p. St. Michałowskiego, wiceprezydenta m. Grudziądza, który w dniu 19 lutego r. b. zgłosił odpowiedni wniosek do łaski marszałkowskiej, ustawa z r. 1850 została uchylona.

W tym celu wydano ustawę z dnia 9 kwietnia rb. (Dz. U. nr. 29), która zniósła odpowiedzialność gmin za szkody wyrządzone w czasie rozruchów. Na miejsce uchylonej pruskiej ustawy z r. 1850 nie wprowadzono żadnych nowych przepisów.

W dzisiejszej więc sytuacji prawnej skutki rozruchów, zbiegowisk publicz-

Przy hemoroidach i nabrzmiałej wątrobie, zwłaszcza u osób, które dużo jedzą, a przytem prowadzą siedzący tryb życia i cierpią na obstrukcję, należy codziennie zażywać jedną nieco ogrzaną szklanekę naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa.

Tg 886

tworzenia — w razie potrzeby — uzbrojonego związku bezpieczeństwa w gminie. Było więc rzeczą logiczną, że na gminy, posiadające możność tłumienia rozruchów w samym ich zarodku, nałożono odpowiedzialność za skutki niedość energicznego tłumienia niepokoju.

Dzisiaj pruska ustawa z 1850 r. jest przeżytkiem. Nawet ustawodawstwo niemieckie, po którym w spadku przejęliśmy omawiany „Tumultschadengesetz“, zniósł ją, zastępując nową ustawą z dn. 12 maja 1920 r. (R. G. Bl. str. 381), nakładającą ciężar odszkodowywa-

KREM PLAŻOWY M. MALINOWSKIEGO

Tg 890

chroni od poparzeń, pięknie opala
Cena od 40 gr

LAB. CHEM. FARM. WARSZAWA, CHMIELNA 4
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH, PIERWSZORZĘDNYCH FIRMACH.

nia za szkody, wynikłe wskutek rozruchów, na — państwo.

W Polsce zachodniej ustawa z 1850 r. obowiązywała do dnia 21 kwietnia 1936 r., i to mimo, że gminy nasze nie miały już żadnego wpływu na stan bezpieczeństwa publicznego. Jeszcze do r. 1929 prezydenci miast wydzielonych w Polsce zachodniej, a więc m. i. prezydenci Poznania, Gniezna, Inowrocławia i Bydgoszczy, sprawowali zarząd policyjny, ale funkcje te zostały im odebrane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23. 9. 1929 r. (Dz. U. nr. 72, poz. 543) i przeszły na starostów grodzkich. Od tej daty począwszy policja pozostaje całkowicie w rękach państwa.

Rzecz oczywista, że w tych warunkach czynnik samorządowy musiałby zabiegać o zniesienie ustawy z 1850 r., bowiem, nie wykonując pieczy nad bezpieczeństwem publicznym, nie poczynały się do odpowiedzialności za skutki, wynikające z rozruchów, zbiegowisk publicznych itd.

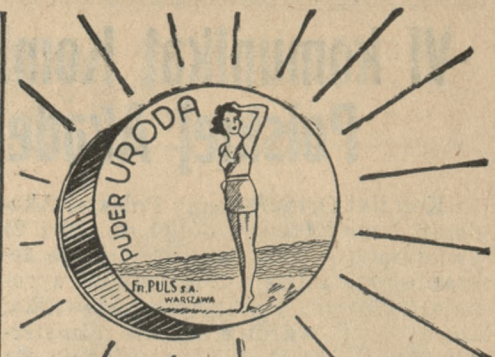
Na odpowiedni memoriał Związku Miast Polskich, min. spraw wewnętrznych (pismem l. dz. SS 1/4/2 z dnia 30 sierpnia 1935 roku) odpowiedziało, że zasadniczo uznaje potrzebę zniesienia ustawy z roku

nych itd. ponoszą ofiary tych demonstracji ulicznych, a więc właściciele zdemolowanych lokali handlowych, nie mówiąc zgoła o ofiarach w fizycznym tego słowa znaczeniu, a więc: rodziny poległych i ranni...

Tego rodzaju stan prawny nie jest do utrzymania. Jak widzieliśmy, w Niemczech odpowiedzialność za skutki rozruchów ponosi państwo. Również i nasze ministerstwo, jak wynika z jego pism z dn. 30. 8. 1933 r. i 4. 1. 1935 r., przyznawało, że odpowiedzialność powinna być przeniesiona z gmin na państwo. Stało się jednak inaczej. Skutki ponosi obecnie sam obywatel, Bogu ducha winien!

Odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i porządek publiczny jest — państwo. Ono, mając możność tłumienia rozruchów w samym ich zarodku, powinno ponosić skutki swej odpowiedzialności wobec obywateli.

Jeśli pp. posłowie i senatorowie, pochodzący z Polski zachodniej, potrafili odciążyć gminy z obowiązku, jaki wypływał z ustawy z r. 1850, niechaj obecnie pokażą, czy zdolają przerzucić na skarb państwa odpowiedzialność za szkody rozruchowe. Jeśli tego nie potrafią, trzeba będzie przyjść do przeko-

NOWA KOMPOZYCJA
PULSA PUDRU
URODA

15 kolorach
Idealnie przylega, miły w użyciu
Nadaje się do każdej cery.

FR. PULS S.A.

Skład główny: Warszawa, Wierzbowa 11

Tg 888

ania, że dokonano odciażenia gmin kosztem poszkodowanego obywatelstwa.

Przeciw

t. zw. „frontowi ludowemu“

Z Nowego Sącza donoszą:

Odbyło się pierwsze organizacyjne zebranie „frontu ludowego“ przy współudziale socjalistów i ludowców. Nabrani „na kawał“ ludowcy wyrażają wielkie niezadowolenie ze swoich przywódców, bowiem zupełnie wyraźnie na zebraniu głośno hasła komunistyczne. Z wielkim rozgoryczeniem opuszczono „dom robotniczy“, a wielu spośród uczestników udało się bezpośrednio potem na liczne w tym dniu po okolicznych wioskach zebrania Stronnictwa Narodowego, gdzie tłumnie deklarowali przystąpienie do obozu narodowego.

W dniu 10 maja b. r. odbyło się w Nowym Sączu zebranie powiatowe delegatów Stron. Nar. przy współudziale około pół tysiąca członków z najodleglejszych nawet okolic powiatu.

Zdrowa literatura w walce z bolszewizmem

Jak wiadomo, na międzynarodowym kongresie, który miał nagrodzić najlepszą powieść, napisaną ze stanowiska chrześcijańskiego o bolszewizmie, pierwszą nagrodę otrzymała pani Alja Rachmanowa.

Dowiadujemy się, że w związku z tem Ojciec św. wystosował za pośrednictwem kardynała sekretarza stanu list do przewodniczącego jury konkursu, członka Akademii Francuskiej Henryka Bordeaux. W liście tym papież wyraża swe uznanie dla pomysłu tego konkursu, pisząc m. in.: „W czasie, gdy nasza cywilizacja zagrożona została ze wszystkich stron, gdy wrogowie uderzają wprost w podwaliny chrześcijańskiego światopoglądu, a nawet ośmielają się bezczęścić Imię Boga, kto wie, czy nie jednym z najlepszych środków przeciwko takiej rozkładowej propagandzie jest umiejętne obrona podjęta w formie literackiej i artystycznej, np. w formie powieści, próbując w ten sposób przeciwstawić zgubnym pojęciom idee zbawienne, oddziaływujące na opinię publiczną“.

Ze swej strony pragniemy dodać, nawiązując do słów Ojca św., że istotnie każda powieść jest czynem dobrym lub złym; że atmosfera powieści oczyszcza się przez podniesienie i uszlachetnienie celów twórczości literackiej. W formę artystyczną ujęta idea łatwiej do świadomości przenika nawet uprzedzonych. Dobra i głęboka idea owiana powieścią może nieraz więcej korzyści duchowej przynieść, niż sucha rozprawa filozoficzna.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło śródmieście

W piątek, dnia 22 maja b. r. odbędzie się w sali S. N. św. Marcin 65, zebranie plenarne. Początek o godz. 20.

6% Pożyczkę Narodową
3% Pożyczkę Inwestycyjną

przyjmujemy po kursie nominalnym jako zapłatę za nasze najnowsze modele superheterodyn „OLIMPIA“ i „LUXOR“ oraz radjoodbiorników wysokiej klasy „ROYAL“. Informacje i prospekty wysyłają bezpłatnie Zakłady Ika-Radio, Łódź, Pomorska 40.

Tg 833

KREM ODŻYWCZY „COLETTE“ ELOBIL LABOR. J. GESSNER WARSZAWA

Tg 10 515

VI komunikat Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności

Komitet Ortograficzny Polskiej Akademii Umiejętności odbył dn. 20 i 21 kwietnia 1936 swe szóste i ostatnie zebranie przy udziale 22 członków, aprobując pełny tekst przepisów i słownika, które będą wkrótce oddane ministerstwu W. R. i O. P. do zatwierdzenia dla szkół. Przyjęto bez sprzeciwu większość dotychczasowych uchwał, a dyskutowano ponownie tylko te, które poprzednio lub na ostatnim zebraniu wywołały zastrzeżenia (vota separata) choćby w szczegółach.

1. Potwierdzono pisownię w wyrazach typu Maria, diecezja, t. j. postanowiono — jak poprzednio — pisać j tylko po s, z, c; po wszystkich zaś innych spółgłoskach i, np. Maria, diecezja, Holandia, miazmat, premia... (14 gł. za, 1 przeciw, 5 wstrzymujących się).

Ten jedyny, który głosował przeciw, poprzednio we wszystkich zakończeniach na -ja proponował -j, we wszystkich zaś innych końcowych, środkowych i początkowych zasadniczo i, a po s, c, z, r pisownię y, zatem Maria i Maryusz, dialekt, chemiopia, stadion, kwestja, ale kwestionaryusz; kiedy zaś ten wniosek nie uzyskał ani jednego głosu, gotów był zgodzić się na i wszędzie, ale pod warunkiem, że również po c, s, z: Francia, pasja, Azja. Z tych pięciu, co się wstrzymali od głosowania, jeden proponował powrót do pisowni Akademii sprzed 1917 r., tj. do s, c, z, t, d, r + y, ale w głosowaniu nikt się za ten nie oświadczył; uznano, że już bezpowrotnie minęła epoka, kiedy miała uzasadnienie pisownia: kuryer, dyabeł, dycezya. Inni wstrzymujący się nie postawili żadnego innego wniosku, tak że wniosku o utrzymanie stanu dotychczasowego wogóle nie było.

2. Uznając za normalne nierozróżnianie dopełniacza l. poj. i mn., jako nieistniejące w żywym języku, dopuszczono jednak formę oboczną dopełniacza l. mn. -yj, -ij w wypadkach czy niepewności, zwłaszcza w języku naukowym, prawniczym, administracyjnym: sesji: sesyj, racji: racyj, linii: linij... (16 gł. na 19).

3. a) W narz. i miejsc. rodz. m. i n. l. poj. i mn. zaimków i przymiotników wprowadza się jednolite końcówki -ym, -ymi: a więc tym mężem, dzieckiem, tymi mężami, koźmi, kobietami, dziećmi... (13 gł. na 18).

b) To odnosi się do rzeczowników typu czesne, komorne, odmieniających się przymiotnikowo, a zatem o czesnym, komornym (14 gł., przeciw 3, i się wstrzymał) i do spójników im — tym — czym, tym samym (16 gł., przeciw 2).

c) Natomiast przysłówki, złożone z przyimka i narz. lub miejsc. zaimka i pisane razem, mają -em: wtem (=nagle), potem (=później), przedtem, zatem (=więc), ale przede wszystkim, w tym, po tym, przed tym, za tym...

d) W nazwiskach obcego pochodzenia na -e typu Linde, mimo ich przymiotnikowej odmiany, zostawia się w tych przypadkach e, np. Lindem, Lindemi.

e) Nazwy miejscowe rodz. n., zakończone na -e, złożone z jednego lub kilku członów, odmieniających się przymiotnikowo, mają tu-e, np. w Zakopanem, Równem, Skolem, Sierzputem, Górnem, Bystrym, Wysokiem Mazowieckiem, ale w Starym Mieście, Nowym Mieście, Białym Błocie, Morzu Bałtyckim... (17 gł., i przeciw).

4. W pisowni wielkimi czy małymi literami nastąpiły pewne przesunięcia:

a) Dużą literą pisze się nazwy przedstawicieli narodowości, szczepów i ras, oraz mieszkańców części świata, krajów, prowincji i większych obszarów, np. Polak, Niemiec, Semita, Mongol, Papuas, Słowianin, Mazur, Wielkopolanin... (12 gł. na 22 w drugim głosowaniu, gdzie dyrymował przewodniczący; w pierwszym 11 gł.).

b) Przydomki i przezwiska ludzi wielowyrzowe złożone z przyimka i rzeczownika pisze się wielkimi literami z wyjątkiem przyimka: Jan bez Ziemi, Jan od Krzyża, Jan w Oleju, Teresa od Dzieciątka Jezus (wszyscy).

c) Nazwy sejm, senat, rząd, izba, izba ustawodawcza, gabinet pisze się wielkimi literami tylko, jeśli są użyte jako tytuły (13 gł. na 18).

d) Przymiotnik w nazwach okręgów administracyjnych współczesnych lub historycznych pisze się małą literą: województwo krakowskie, powiat rzeszowski, diecezja łomżyńska... (10 gł. na 18).

5. Pisownia łączna lub rozłączna grup wyrazowych.

A. Pisownia przymiotników złożonych wywołała szeroką dyskusję. Postanowiono dawać łącznik między członami:

a) przymiotników złożonych z członów znaczeniowo równorzędnych, czego znakiem jest możliwość zastępowania łącznika przez i, np. biało-czerwony, rosyjsko-japoński, polsko-niemiecki, historyczno-literacki (= historyczny i literacki), matematyczno-przyrodniczy; zwłaszcza w terminach anatomicznych: grdyko-gardłowy, krzyżo-biodrowy i w terminach wedle stron świata: południowo-wschodni, północno-zachodni. Wyjątkowo: żelazobetonowy, głuchoniemy choć głucho-ciemny.

b) przymiotników złożonych z więcej niż dwu członów, którą są w wyjątkiem ostatniego pniami imiennymi, zakończonymi na -a, np. staro-cerkiewno-słowiański, starowysoko-niemiecki, północno-wschodnio-europejski, białozielono-czerwony.

c) przymiotniki, oznaczające terminy geograficzne, złożone w pierwszej

części z członu północno, południowo, wschodnio, zachodnio, górno, dolno, środkowo: północno-europejski, południowo-polski, środkowo-niemiecki... (13 gł. na 18).

Wszystkie inne przymiotniki złożone pisze się razem, np. bezbronny, wczesnojesienny, męskoosobowy, złocistoczerwony, historycznoliteracki (od historia literatury).

Wyrażenia, w których pierwszym składnikiem jest przysłówek a drugim imięstów czynny na -ący lub bierny na -ony, -ny, -ty, piszą się rozdzielnie, np. wysoko latający, głęboko pomysłany ostro kuty. Wyjątek jasnowidzący w znaczeniu jasnowidz.

B. Poza wyjątkami już poprzednio przyjętymi postanowiono pisać: naonczas jak naówczas, wtenczas; pomaleńku, pomalutku jak pomalej; niezadługo (= wkrótce), niebawem (= wkrótce); doprawdy, naprawdę; niechęćcy jak niepalący, niepijący; nieraz.

C. Rozdzielnie bez względu na znaczenie pisze się nie ma, nie masz; on nie ma pieniędzy; u niego w domu nie ma chleba.

D. Dodano typ pisany rozdzielnie: jak najlepiej.

E. Pisze się z łącznikiem niby-, eks-; niby-uczony, niby-prawda, niby-prawdziwy, eks-król...

6. Dzielenie wyrazów. Oprócz już poprzednio uchwalonych rzeczy:

a) Dopuszcza się dzielenie grup s, z, c + j + samogłoska, a więc obok A-zja również Az-ja Franc-ja i Franc-ja.

b) Dwie jednakie spółgłoski rozdzielają się, np. p a n - n a, idyl-la, las-so.

c) Dopuszcza się dzielenie obcych ia, ie, io, iu prócz zgłosek końcowych: di-ariusz, di-eta, bi-ologia, hemi-opia, di-urnista.

(Dokończenie nastąpi.)

Uroczyste przeniesienie śmiertelnych szczątków ks. Skargi

Nad wyraz podniosła uroczystość przeżył katolicki Kraków w dniu 17 bm. W tym dniu bowiem odbyło się przeniesienie śmiertelnych szczątków Wielkiego Sługi Bożego, ks. Piotra Skargi, do świeżo odnowionej krypty grobowej.

Z ramienia nieobecnego w Krakowie Księcia Metropolity przybył do kościoła św. Piotra i św. Pawła, w którym znajduje się krypta grobowa ks. Skargi ks. biskup sufragan Rospond, powitany dźwiękami „Ecce Sacerdos Magnus”. Po wykonaniu przez chór studentów fakultetu filozoficznego księży jezuitów kantaty Thielena „Otwórzcie wszere!” członek „Komitetu jubil. 400-lecia urodzin Skargi”, ks. prof. Franciszek Kwiatkowski T. J. wygłosił kazanie, w którym przedstawił znaczenie uroczystości na podłożu historycznego szkicu grobowca Skargi i opłatającej się koło niego cześć pokoleń od r. 1612.

Następnie wśród ciszy i powszechnego wzruszenia ks. biskup Rospond odczytał modlitwę o przyspieszenie beatyfikacji Wielkiego Sługi Bożego tej treści:

„Wszchemogący wieczny Boże, dzięki Ci pokorne składamy, żeś Kościołowi św. w Ojczyźnie naszej darować raczył wielkiego sługę Twego, ks. Piotra Skargę, jako niezwykle wzór kapłańskiej, zakonnej i obywatelskiej cnoty, jako obrońcę zagrożonej wiary i opiekuna ubogich, jako złotoustego kaznodzieję i narodowego proroka. Błagamy Cię gorąco przez przyczynę Najsw. Panny, którą Skarga tak serdecznie miłował, i przez tajemnicę Najsw. Sakramentu, której tak żarliwie bronił, racy cudami wślawić sługę Twego, by Kościół Twój mógł go zaliczyć w poczet Błogosławionych. Przez Chrystusa Pana naszego.”

Modlitwa winna odezwać się echem w całej Polsce!...

Po tej modlitwie ruszyła imponująca procesja z trumienką, zawierającą śmiertelne szczątki ks. Skargi, po olbrzymim kościele, w którym tyle razy brzmiały natchnione słowa „Piotra Złotoustego”, jak Go słusznie nazwał ks. Birkowski. Trumienkę wzięli na ramiona najpierw przedstawiciele „Arcybractwa Miłosierdzia”, którego Skarga był założycielem, Komitetu Jubileuszowego i „Towarzystwa im. P. Skargi”, a następnie reprezentanci duchowieństwa. Chór śpiewał radosne „Magnificat”, bo to był nie pogrzeb, lecz pochod. triumfalny. Wierni na ko-

lanach oddali cześć czcigodnym prochom.

Trumienkę złożono w dużej trumnie cynkowej z XVII wieku. Krypta w oznaczonych godzinach będzie dostępna dla wszystkich.

Odezwa Sodalicyj Marjańskich z okazji ślubowania młodzieży akademickiej

Od Sodalicyj Kobiet z wykształceniem akademickim otrzymujemy poniższą odezwę:

Dnia 24 maja J. Em. ks. kardynał Kakowski odprawi w kościele katedralnym św. Jana o godz. 10 rano mszę św. w intencji ślubującej młodzieży. Sodalicyje warszawskie, łącząc się w tym dniu szczególnie z młodzieżą, zwracają się z apelem do wszystkich organizacji katolickich, by przez swoje delegacje wzięły udział w nabożeństwie. W zrozumieniu, jak doniosłe znaczenie dla życia i przyszłości młodzieży naszej, a z tem i dla całego narodu, ma ten akt ślubowania, Sodalicyje wzywają ogół Katolickiego społeczeństwa, by dzień ten stał się dla wszystkich dniem szczególnie gorą-

Recital prof. Nadziei Padlewskiej (fortepian) i Michała Sumickiego (tenor)

Bywałcom opery, a zwłaszcza słuchaczom radiowym, znany jest dobrze głos p. Sumickiego, który występował już parokrotnie przed mikrofonem rozgłośni poznańskiej. Jest to rzadko u nas spotykany typ śpiewaka kameralnego, szczególnie zaś w młodej, intymnej atmosferze sali św. Marcjana jego tenor brzmi bardzo dźwięcznie. Tembardziej, że p. Sumicki posiada dobrą włoską szkołę (choć trudno byłoby się zgodzić z tym włoskim krytykiem, który miał go podobno zestawiać ze sławnym Titt-Schippą) i przy tem ma poważną kulturę śpiewaczą. Posiadając głos niezmiernie lekki, celuje zwłaszcza p. Sumicki w rzeźbieniu drobnych szczegółów (n. p. przednutki albo małe koloraturki u mistrzów starowłoskich). Również bardzo umiejęt-

nych modłów za młodzież w jej intencjach. Niech do tronu Królowej Polski popłyną zjednoczone prośby nasze za ślubujących o przetworzenie ich dusz, przepiombienie serc prawdziwą miłością Chrystusa, miłością, z której wytrysną czyny twórcze i potężne, zdolne naprawdę odrodzić naszą Ojczyznę.

(KAP)

Koncert w gimnazjum im. Mickiewicza

W okresie powielkanocnym szkoły urządzają doroczne popisy muzyczne. W każdej uczelni zawsze znajdzie się kilku początkujących, mniej lub więcej zaawansowanych muzyków. Zasługą przeto miejscowego nauczyciela muzyki i śpiewu jest dostosowanie ich umiejętności do potrzeb zakładu, w którym miejsca na muzykę przeważnie jest bardzo niewiele. Szkolne koncerty są, jak żadne inne chyba, nadzwyczaj sumiennie przygotowane, to też publiczność zawsze wychodzi z takiego popisu bardzo zadowolona. I nie tylko rodzice muzykujących pociech, lecz również koledzy, nauczyciele i dość liczne grono amatorów najchętniej z rządu sztuk — muzyki.

W Poznaniu szkół jest wiele i muzykę w nich uprawia się z zamiłowaniem, jednakże nie wszystkie mogą się zdobyć na publiczne popisy. Najchlebniej wszelako zapisało się w tej dziedzinie gimnazjum im. Mickiewicza, które niejednokrotnie już dowiodło, że potrafi wystąpić na estradzie z doskonałym chórem pod batutą prof. Karola Broniewskiego. Od paru lat chór ten zajmuje pierwsze miejsce w szeregu zespołów szkolnych; występuje od czasu do czasu w Rozgłośni Poznańskiej i za każdym razem zbiera zupełnie zasłużone oklaski na publicznych imprezach Komisji Międzszkolnej.

Na koncercie gimnazjalnym, który się właśnie odbył przed południem, grała dobrze zestrojona orkiestra uczniowska; w porównaniu z innymi szkolnymi koncertami dodatnio wyróżniał się program, złożony z mile przerobionych na szkolny użytek utworów Bacha, Glucka, Mozarta i Schuberta. Soliści dopełniali się nawzajem, bo Leon Zenkteler (uczeń prof. L. Sokolowskiego) doskonale czuje się w dyskretnych kompozycjach fortepianowych Webera, Mendelssohna i Paderewskiego, zaś Stanisław Wyrzykowski (uczeń prof. Pogorzelskiego) posiada dobrze rozwinięty zmysł rytmiczny i swobodnie daje sobie radę z Chopinem. Na uwagę zasługuje skrzypek, Zbigniew Szczepański (uczeń prof. Marji Szrajberówny), grał popularnego Poloneza Vieuxtem'sa z dużą werwą, temperamentem i — co najważniejsze — bardzo czystą intonacją, co niezbyt często trafia się w początkach (a nawet przy końcu!) nauki.

Chór wykonał cztery utwory poznańskich kompozytorów: Broniewskiego, Poradowskiego i, z burzliwym aplauzem przyjętą „ludówkę” Nowowiejskiego. Warto było też produkcję usłyszeć. Nadarza się temu okazja, gdyż fale radiowe rozniosą dźwięki sympatycznego chóru w najbliższy piątek po południu (szkoda, że tylko w zasięgu lokalnym).

Koncert, jak zwykle na cele dobroczynne, przyniósł pewne dochody; słuchacze mieli sporo przyjemności a niezamowni chłopcy-uczniowie wyjadą na wieś w ciągu lata. (jml)

nie operuje rejestrem falsetowym szczególnie przy filowaniu nut wysokich, które nie chybają wrażenia. W programie obok autorów włoskich i rosyjskich znalazły się także pieśni polskich kompozytorów a mianowicie Kamińskiego, Kasserna, Nowowiejskiego oraz Rózyckiego. Akompaniament spoczywał w rękach prof. Kamińskiego (własne pieśni) oraz prof. Raczkowskiego, który towarzyszył soliście w ciągu reszty programu.

Nowo wstawiony do sali fortepian Sommerfelda (typu „Baby”) bardziej odpowiedni jest do akompaniamentu niż do gry solowej. Koncertowe fortepiany mają ton okrągły i pełniejszy. Jednakże mimo tych niezbyt korzystnych warunków nie pozostały bez echa znane zalety pianistyczne p. Padlewskiej. szczególnie zaś literatura rosyjska, jak Skriabin, Prokofieff, Głazunow a wreszcie Ljadow (na bis), znalazła w niej wykonawczynię równie wnikliwą jak i subtelną.

Koncert urządzony został przez Towarzystwo Pomocy dla zubożalej inteligencji.

Z. S.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Maj
21
CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Wniebowstąpienie Pańskie, Tymoteusza Piątek: Heleny kr., Julji p. m.

Kalendarz słowiański
Czwartek: Przesławy Piątek: Wisławy bł. Słońca: wschód 3,48 zachód 19,49 Długość dnia 16 g. 01 min. Księżyc: wschód 3,46 zachód 21,07 Faza: 1 dzień po nowiu.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,32 mtr.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.
Śródmieście: Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apt. Czerwona Stary Rynek 37. — Apt. przy ul. 27 Grudnia 18. — Apt. im. K. Marcinkowskiego przy ul. Nowej (Bazar). — Apt. przy Grobli Wielkie Garbary 41. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. Pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76. róg Staszica. — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — Łazarz: Apt. św. Łazarza, Strusia 9. — Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158. Górczyn. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

REKOLEKCJE

* Kat. Stow. Kobiet urządza dla pań z inteligencji w dniach od 5 do 9 czerwca rekolekcje zamknięte. Nauk udzielać będzie ks. infułat Krzeszeliwicz. Rekolekcje odbędą się w domu rekolekcyjnym w Gnieźnie. Zgłoszenia osobiste, pisemne lub telefoniczne przyjmuje do dnia 2 czerwca b. r. biuro Kat. Stow. Kobiet w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 1, tel. 15-27, w godzinach od 9 do 15.

WYCIECZKI

* Lwów zaprasza na Zielone Świąta. Lwów organizuje na Zielone Świąta wielki zjazd turystyczny z całej Polski. Specjalny komitet zajął się już przygotowaniem szeregu atrakcyjnych imprez. Przewidziane jest m. in. zwiedzanie miasta nie tylko w autokarach, lecz i samolotami. Na Wysokim Zamku, pod gołem niebem, odbędzie się widowisko regionalne „Król Jan III pod Lwowem”, a drugie widowisko batalistyczne będzie rozegrane jako żywe szachy na boisku „Sokoła”. W ramach pochodów odbędą się liczne zawody sportowe, wystawy i zjazdy oraz korso kwiatowe i pochod grup regionalnych przez ulice Lwowa.

Dla wszystkich udających się na zjazd do Lwowa przewidziane są znaczki 50-procentowe, które będą udzielane na zasadzie kart uczestnictwa. Prócz tego, z szeregu miejscowości, uruchomione będą do Lwowa pociągi popularne.

Karty uczestnictwa zawierają będą kupon, który dla turystom we Lwowie prawo do zniżek kwaterekowych, komunikacyjnych, zniżonych wstępów do teatru, na wystawę, na wycieczki i imprezy sportowe. Karty uczestnictwa będą wydawane we wszystkich oddziałach biur podróży.

WYSTAWY

* Wystawa flory i fauny wód morskich i słodkich. Przygotowywana w palmiarni wystawa pod hasłem „Jak urządzić akwarjum — z życia i piękna naszych wód” otwarta będzie w niedzielę 24 bm. i trwać będzie przez cztery tygodnie.

„UROJONY ŚWIAT”

Głośny film „Paramountu”, wyświetlany będzie na ogólne życzenie Szan. Publiczności dodatkowo jeszcze tylko jeden raz a to: w czwartek, dnia 21 maja o godz. 3 po południu w kinoteatrze „Słońce” po cenach znacznie zniżonych.

„Urojony świat” jest jednym z najśmieszniejszych eksperymentów tegorocznej produkcji amerykańskiej. W filmie „Urojony świat” rola tytułowa przypada znanej CLAUDETTE COLBERT, która stworzyła kreację, której się tak trudno nie zapomina, dalej znany i ceniony aktor europejski Charles Boyer — bohater filmów „Markiza Yorisaka” i „Romanse cygańskie”. Obok tych znanych gwiazd ekranu ujrzymy przystojnego amanta Joel Mc Greg, oraz Joan Bennett i Helen Vinson w dwu interesujących rolach kobiecych.

Treść filmu jest niezwykle ciekawa, a środowisko, na tle którego rozgrywa się akcja, niespotykane jest dotychczas w filmach produkcji wszechświatowej i realizator filmu Gregor La Cav, rozwinął pomysły, niewidziane dotąd na ekranie. Film jest głębokim dramatem psychologicznym, którego węzeł zadzierzgnięty jest z życia lekarzy zakładu dla obłąkanych.

Bilety po cenach zniżonych: cały parter 50 gr., cały balkon 75 gr., są do nabycia w dniu przedstawienia przy kasie III. kinoteatru „Słońce”.

Film jest dla dzieci i młodzieży wzbroniony!

Olejek Oliwkowy W MYDLE!

Obfite ilości słodkiego oleju oliwkowego użyte są do wyrobu każdego kawałka mydła Palmolive.

Odwieczna tajemnica piękności należy do Was.

Olejek oliwkowy! Łagodny, odmładzający, nie drażniący! Lekarze przepisują go dla delikatnej skóry niemowląt. Już Kleopatra wiedziała, że olejek ten jest znakomitym środkiem kosmetycznym. Dzisiaj 20.000 specjalistów w dziedzinie kosmetyki zaleca mydło Palmolive, do wyrobu którego użyte są znaczne ilości olejku oliwkowego. Produkowane wg. tajemnej recepty, jest mydło Palmolive równie delikatne, jak skuteczne. Tak więc dla zachowania naturalnej piękności, dla uzyskania cery, którą wszyscy będą podziwiali, stosuj zabieg kosmetyczny Palmolive: dwa razy dziennie masuj twarz, szyję i ramiona obfitą pianą mydła Palmolive. Pozwól jej przeniknąć głęboko, uwalniając pory od brudu. Używaj mydła Palmolive również do kąpieli. Po kilku tygodniach otrzymasz rezultat: uroczą, młodzieńszą cerę, radującą Two serce, „cerę Palmolive”.

Cały świat podziwiał tę „dziewczęcą cerę Palmolive”

Rozszalały bawół zabił robotnika w Zoologu

Straszna tragedia wydarzyła się dziś w naszym zwierzyńcu

Przed kilku tygodniami donosiliśmy, iż ogród zoologiczny w Poznaniu nabył piękny okaz czerwonego bawoła afrykańskiego i w związku z tą wiadomością zamieściliśmy fotografię zwierzęcia. W notatce naszej zwróciliśmy uwagę, iż w ojczyźnie swojej czerwone bawoły afrykańskie są bardzo niebezpieczne i przypomnieliśmy, że ofiarą ich padł w r. 1912 sławny lotnik angielski, Latham.

Dziś przed południem w ogrodzie zoologicznym w Poznaniu rozegrała się straszna tragedia, której ofiarą padł robotnik Michał Lesiński, zabity przez opisywanego przez nas bawoła afrykańskiego. Według zebranych przez nas informacji tragiczny wypadek miał następujący przebieg:

Gdy o godz. 11 nadszła nad Poznań gradowa burza, wszystkie zwierzęta w Zoologu poczęły się niepokoić, jak to zwykle bywa przed deszczem.

Dozorcy i robotnicy, zatrudnieni w Zoologu, poczęli spędzać zwierzęta z

zagród na otwartym powietrzu do stajen, zabezpieczonych dachem. Również bawół afrykański miał być przeprowadzony do budynku, gdzie w czasie niepogody i zimna przebywają słoń, zebry, antylopy i kangury.

Robotnik Lesiński otworzył wrota, oddzielające zagrodę bawoła od pomieszczenia w budynku, i czekał, aż zwierzę schroni się przed deszczem pod dach.

Nagle bawół schylił łeb i rzucił się na robotnika. Ten usiłował schronić się w przejściu, ale rozszalały bawół dopadł go tam, porwał na rogi, podrzucił w górę na wysokość dwóch metrów i stratawał raciami.

Trwało to kilka sekund. Nieszczęśliwy robotnik zginął na miejscu, straszliwie zmasakrowany.

Rozszalałe zwierzę wybiegło na ogród zoologiczny i niechybnie spowodowałoby dalsze nieszczęścia, ponieważ dziś przed południem zwiedzały Zoolog liczne wycieczki szkolne, gdyby nie ulewny deszcz, przed którym zwiedza-

jący schronili się do budynków. Tylko tej okoliczności zawdzięczać należy, iż szalony bawół nie pociągnął za sobą dalszych ofiar.

Niewłócznie zamknięto wejście do Zoologu oraz drzwi budynków, w których schronili się ludzie.

Bawół, który kilkanaście razy obiegł w szalonym pędzie ogród zoologiczny i wzbudził niepokój u innych zwierząt, które poczęły przeraźliwie ryczeć, po jakimś czasie powrócił sam do swojej zagrody, gdzie go zamknęli nadbiegli dozorczy.

Na miejsce strasznego wypadku przybył natychmiast dyrektor Zoologu p. Szczerkowski i kierownik Zoologu p. Misarjatu P. P. kom. Czapski.

Zmarły tak tragicznie robotnik Lesiński liczył 56 lat i pracował w Zoologu od roku 1930. W Poznaniu mieszkał przy ul. Kościelnej 15. Pozostawił żonę i dwoje dzieci.

Zoolog Poznański został po wypadku zamknięty dla publiczności.

Poczty i listowi przyjmują przedpłatę za

„Kurjer Poznański” za czerwiec 1936 do 25. bm.

Celem zapewnienia sobie dostawy gazety w czerwcu bez przerwy, prosimy o odnowienie zamówienia przed 25. bm. Można także przekazywać przedpłatę wprost pod adresem naszej administracji (P. K. O. 200.149) — do tego samego terminu.

WIECZORY, KONCERTY

* Ku czci Kasprowicza. Dzisiaj, w środę, o godz. 20 — jak donosiliśmy — w sali 18 Collegium Minus, Koło Polonistów urządza „Wieczór literacki ku czci Jana Kasprowicza” z okazji 10-lecia śmierci. Charakter wieczoru naukowo-literacki.

KRONIKA MIEJSCOWA

* Burza gradowa. Dziś przed południem przed godz. 11 przeszła nad Poznaniem silna burza gradowa, połączona z ulewным deszczem. Jezdnie ulic zalały strumienie wody.

* 30-lecie firmy. W tych dniach obchodził p. Antoni Piński, mistrz obuwniczy, 30-lecie istnienia warsztatu i składu obuwniczy, mieszczącego się od 17 lat przy Górnej Wildzie 17. Przedsiębiorstwo założone zostało w r. 1906 w Berlinie, dokąd jubilat wyjechał z rodzinnego Poznania. Jako gorliwy patriota był czynnym członkiem szeregu organizacji polskich w Berlinie. (wel)

* Z poznańskiego klubu jeździeckiego. W ub. niedzielę poznański klub jeździecki, liczący obecnie ponad 50 członków, rozpoczął sezon letni i wyprowadził swoje konie z maneżu w teren. Inauguracja sezonu letniego odbyła się nad jeziorem strzeszyńskim pod Poznaniem. W programie były wyścigi konne, popis

sprawności jeźdźców, oraz zabawy hipiczne. Pierwszą nagrodę zdobył p. Zenon Łyczewek, drugą p. Norbert Kindler i trzecią p. Karol Stencel; nagrody rozdała p. Rowecka. Program wycieczki poznańskiego klubu jeździeckiego nad jeziorem strzeszyńskim przewidział również „chwila wytchnienia”, którą wykorzystali amatorzy brydża, tańca, kąpieli, plażowania i... spania. Ta „chwila wytchnienia” przeciągnęła się do znoju, poczem obóz zwinęto i stępa ruszono w powrotną drogę. — Tempo rozwoju poznańskiego klubu jeździeckiego świadczy dobitnie o dużym zainteresowaniu się społeczeństwa hippika.

Z TARGU

— Dnia 20 b. m. na placu Sapieżyńskim placono (w złotych za pół kg wagi za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1.20—1.30, masło mlecz. 1.30—1.40, twaróg 25—30 śmietana (litr) 1.00—1.20, mleko (litr) 20—24. jaja (mendeł) 75—80.

Mięso: wieprzowina 75—90, wołowina 50—80, cielęcina 50—1.20 skopowina 75—80, słonina 90—95, smalec 1.20—1.25.

Drób i dziczyzna: kura 1.60—3.20, kaczk. 2.00—3.50, geś 3.00—5.00, gołębie (para) 70—80, indyk 5.00—8.00, perlice 2.00—3.00, królik 1.00—1.20, para kurczak 2.40—3.00.

Ryby: esztopak 1.20—1.30, węgorz 1.10—1.20, lim 90—1.00, leszcz 50—80, białe ryby 20—40, sandacz 2.20, dorsz (dziel.) 40—60, ryby śniecie 20—30 gr. mniej, karp 1.40.

Raki: mendel 1.00—4.00.

Jarzyn (w groszach): ziemniaki 4—5, cebula 25—30, szpinak 5—10, buraki 8, marchew 10—20, pietruszka (pecezek) 10, seler (sztuka) 10—30, kapusta (główka): biała 20—30, włoska 15—30, modra 20—50, rabarber 5—10, zielona salata 5—15, rzodkiewki (pecezek) 5, młoda marchew (pecezek) 20—35, młoda kalarepa 20—50, ogórek 35—60, szparagi 20—40, kalafior 50—1.00.

Owoce: jabłka 20—50, agrest 30—40, porańczone 60—80, owoce susz.: 80—1.00.

JARMARKI

* Mogilno. Jarmark ogólny, t. j. kramny, na konie i bydło, odbędzie się dnia 2 czerwca. Spędzanie zwierząt raciocowych dozwolony.

* Pobjedziska. Jarmark na konie i bydło odbędzie się w środę, dnia 20 b. m.

RÓŻNE

—* **Lowiec Wielkopolski** urządza konkursowe strzelanie do rzutek które odbędzie się w dn. 21 b. m. o godz. 14.30 w Sowińcu pod Mosiną. Zawodników, jak i sympatyków, nie posiadających własnych środków lokomocji, uprasza się o punktualne przybycie o godz. 13.40 na dworzec autobusowy, skąd nastąpi wspólny wyjazd do Mosiny, gdzie oczekiwać będą powózki. W dn. 24 b. m. odbędzie się o godz. 14 konkursowe strzelanie kulowe na Warowni VII. Kregowe strzelanie mogą zawniły przeprowadzić w Sowińcu w dn. 21 b. m. przed poł. do godz. 14.30, a na Warowni VIII w dniu 23 b. m. w godz. popołudniowych.

—* **Zniżki kolejowe** na wystawie rzemieślnicza w Łodzi. Otwarta w dniu 17 b. m. w Łodzi wystawa rzemieślnicza ściągająca do Łodzi liczne rzesze gości całej Polski. Wystawa, w połączeniu z Targami, będzie trwała do 7 czerwca. Wszyscy przybywający w tym czasie do Łodzi mogą korzystać z 50 proc. zniżki kolejowej w drodze powrotnej na zasadzie karty uczestnictwa. Karta zawiera kupon, upoważniający do bezpłatnego wstępu na Targi oraz do otrzymania szeregu zniżek w hotelach, autobusach i teatrach łódzkim.

Zniżka kolejowa w drodze powrotnej udzielana będzie po naklejeniu na karcie uczestnika, nalepki kontrolnej, potwierdzającej zwiedzenie wystawy. Karty wydają biura podróży i izby rzemieślnicze.

KRONIKA WYPADKÓW

—* **Znowu zaginięcie.** Tekla Thoman, zamężna (Półwiejska 12 m. 27) zawiadomiła policję, że dnia 12 b. m. o godzinie 14 oddalił się z jej domu wychowanek Faustyn Walera, lat 13, syn Zygmunta i Jadwigi, który dotychczas nie wrócił do domu. Rysopis zaginionego jest następujący: wysokiego wzrostu, szczupły, ciemny blondyn, oczy niebieskie, twarz owalna, ubrany w marynarkę granatową, krótkie spodnie brązowe, na głowie берет granatowy, obuty w wysokie sznurowane trzewiki.

KRONIKA POLICYJNA

—* **Kradzież z włamaniem.** Do mieszkania inż. Alfreda Latuszkiewicza (ul. Gustawa Potworowskiego 2 a, m. 12) włamali się w dniu wczorajszym nieznanymi sprawcy, którzy po splondrowaniu mieszkania skradli następujące przedmioty: radjoodbiornik Philipsa, model 522, jedno ubranie spacerowe, jeden zegarek prostokątny typu samochodowego, kapę na łóżko, parę spodni oficerskich — na ogólną wartość około 775 złotych. Dochodzenie w sprawie zuchwałego włamania przeprowadza II komisariat P. P. (mz)

—* **Wykrycie sprawców kradzieży.** W tych dniach policja ujęła i aresztowała sprawców kradzieży, dokonanej w dniu 15 kwietnia rb. w mieszkaniu dr. T. Żuralskiego (Wąły Wazów 14), któremu skradziono wówczas biżuterię, papierośnicę, rewolwer i inne drobiazgi. Ujęci zostali Franciszek Górski, lat 21 (Zródlana 3 m. 2) i Czesław Padalak, lat 23 (Żydowska 9 m. 1). Obydwaj złodzieje skradzione przedmioty sprzedali braciom Stefanowi i Janowi Kaczmarkom, św. Marcina 14, m. 25, który częściowo odprzedali dalej. Mimo to wszystkie przedmioty, za wyjątkiem słubnej obrączki odebrano paserom i oddano poszkodowanemu. Cała szajka siedzi pod kluczem. (mz)

—* **Kradzieży nie dokonano w „Złotej Kuli”.** Prostujemy wiadomość, zamieszczoną przez nas, za komunikatem policyjnym, w numerze 226 z 15 bm. o rzekomej kradzieży, dokonanej w lokalu „Złota Kula” na szkodę niej. Wojciechowskiego, ponieważ, jak zostało policyjnie stwierdzone, kradzież ta nie miała tam miejsca. (mz)

KRONIKA SĄDOWA

—* **Urzednicy starostwa podrabiali paszporty.** Przed sądem apelacyjnym w Poznaniu toczyła się rozprawa przeciwko dwóm b. urzędnikom starostwa w Wolsztynie, a mianowicie lekarzowi powiatowemu dr. Edwardowi Skorupskiemu (obecnie zamieszkałemu w Warszawie, ul. Nowogrodzka 11 m. 2) i referendarzowi starostwa Mieczysławowi Radowickiemu (obecnie zamieszkałemu w Podkowie Leśnej pod Warszawą) oraz Żydówce Emilji Baras Krysztalównie (obecnie zamieszkałej w Warszawie, Nowogrodzka 11 m. 2). W r. 1932 Skorupski został lekarzem powiatowym w Wolsztynie. W rok później, na zastępce starosty powiatowego został mianowany Mieczysław Radowicki. W tymże czasie też przybyła do Wolsztyna Żydówka Krysztalówna, którą Skorupski przedstawił jako swoją wychowanicę. Skorupski był poprzednio lekarzem w Krzemieńcu. Tamtejsze starostwo wydało mu na jego i Krysztalówny nazwisko 2 paszporty z ważnością do 3 czerwca 1933 r. na wyjazd do Bułgarii oraz Rumu-

Skazanie instruktora oświaty pozaszkolnej Fleszera

Września. (rw). W dniu 16 bm. sąd grodzki we Wrześni rozpatrywał sprawę z oskarżenia prywatnego nauczycieli szkół powszechnych wrzeńskich, przeciwko instruktorowi oświaty pozaszkolnej F. Fleszerowi, oskarżonemu z art. 255 i 256 K. K. o zniewagę i zniesławienie.

Sąd po szczegółowym i dokładnym przeprowadzeniu rozprawy, przesłuchaniu kilku świadków oraz oskarży-

cieli prywatnych postanowił wydać decyzję w dniu 18 bm. W dniu tym sąd ogłosił wyrok, mocą którego uznał oskarżonego winnym zarzuconego mu przestępstwa i wymierzył mu karę dwutygodniowego aresztu, 20 złotych grzywny i ogłoszenie jednorazowo wyroku w czasopiśmie „Głos nauczycielski” w Warszawie, przy równoczesnym nałożeniu na oskarżonego kosztów sądowych.

Napad 4 zamaskowanych bandytów

Ostrzeszów (zo). Wczorajszej nocy wtargnęło 4 zamaskowanych bandytów do mieszkania Franciszka Graja, położonego w osobnym domku na przedmieściu.

Bandyci weszli przez okno do parterowego mieszkania i odrazu rzucili się na śpiących małżonków. Krajowie, którzy są już starzy, zaskoczeni, nie mogli się obronić, a wołanie o pomoc pozostało bezskuteczne. Bandyci, którzy orjentowali się doskonale w położeniu i warunkach życiowych i materialnych swoich ofiar, po skneblowaniu Graja, odwiekli żonę jego i teroryzowali ją, aby wydała, gdzie przechowują pieniądze i rzeczy wartościowe.

Graj dnia poprzedniego otrzymał

wiekszą sumę pieniędzy, którą zaniósł do domu. Grajową uderzyli bandyci ostrzem siekiery w plecy, zadając jej poważne obrażenia, poczem zabrali się do rabunku. Zrozpaczony Graj starał się pośpieszyć żonie swej na ratunek, został jednakże ponownie uderzony i stracił przytomność, poczem już bez przeszkód opryski przestrzagnął całe mieszkanie, zabierając 1.800 zł gotówki, złoty zegarek oraz ubranie i pościel.

Bandyci zbiegli unosząc swój łup, a poszkodowany Graj dopiero po dłuższym czasie zdołał się uwolnić i zawiadomić sąsiadów. Policja wszczęła energiczne dochodzenia z psem policyjnym.

nji. W 1934 r. Skorupski przerobił te paszporty, wklejając nową kartę i wypisując inną datę. Na podstawie sfałszowanych Zpaszportów, które były zaświadczone przez Radowickiego i zaopatrzone pieczęcią starostwa, dr. Skorupski, oraz Krysztalówna wyjeżdżali zagranicę. Skorupski, nadużywając swego stanowiska, wystawił również w lutym 1934 r. Krysztalównie zaświadczenie, że jest nauczycielką i na mocy tego zaświadczenia została ona przyjęta do sanatorium Związku Pracowników Pocztowych i Telegraficznych. Prócz tego w niewiadomych celach wystawiano Krysztalównie, której roli w Wolsztynie nie zdołano wyświecić, legitymację urzędniczą starostwa, chociaż faktycznie nią nie była. Radowicki, który żył w zażyłych stosunkach ze Skorupskim oraz Krysztalówną, również urządził sobie wycieczki do Niemiec, wystawiając sfałszowane przepustki.

Za czyny te wszyscy odpowiadali przed wydziałem zamiejscowym poznańskiego sądu okręgowego w Lesznie i sąd po przeprowadzeniu rozprawy uznał dr. Skorupskiego winnym nadużycia swojego stanowiska służbowego i podrobienia paszportów i skazał go za to na łączną karę pedego roku więzienia, Radowickiego za poświadczenie fałszywych paszportów, oraz fałszywych legitymacji urzędniczych skazał sąd na łączną karę jednego roku i trzech miesięcy więzienia, Krysztalównę zaś na karę 8 miesięcy więzienia za posługiwanie się fałszywymi dokumentami.

Naskutek odwołania sprawa ta znalazła się w sądzie apelacyjnym w Poznaniu, który wyrok I instancji w stosunku do Skorupskiego zatwierdził, natomiast w stosunku do Radowickiego wyrok uchylił i uniewinnił go od zarzutu podrabiania przepustek, za inne zaś czyny skazał go na łączną karę 10 miesięcy więzienia. — Krysztalównie obniżył karę do 6 miesięcy więzienia. (m)

—* **Zatwierdzenie wyroku na niesumiennego urzędnika.** Sąd apelacyjny w Poznaniu zatwierdził wyrok sądu okręgowego w Bydgoszczy, skazującego Franciszka Jesionowskiego, agenta pocztowego za przywłaszczenie sobie kwoty 256 złotych na szkodę p. Kluczyńskiego, na jeden rok więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 5. (m)

Spłonęła gorzelnia

Gniezno. (Tel. wł.). Dziś około godz. 8 rano wybuchł pożar w majątności p. Galińskiego w Łabiszynie pod Gniezmem.

Komuniści inowrocławscy przed sądem

Inowrocław. (c). Przed bydgoskim sądem okr., na sesji wyjazdowej w Inowrocławiu, toczyła się rozprawa przeciwko trzem szeroko na gruncie inowrocławskim znanym działaczom wywrotowym, członkom Komunistycznej Partii Polskiej.

Na ławie oskarżonych zasiadli Ludwik Pilarowski, Sergiusz Andzilewko i Stanisław Orzechowicz, posądzeni o rozrzucanie i masowe kolportowanie druków o treści antypaństwowej, wywrotowej po ulicach miasta, domach, koszarach i t. p. Ulotki przywozili do

Inowrocławia specjali kurjerzy z Warszawy, wręczając je przywódcy ja- czejki inowrocławskiej L. Pilarowskiemu.

Po skończonym przewodzie sądowym, w czasie którego przesłuchano szereg świadków, sąd ogłosił wyrok, skazujący Pilarowskiego i Andzilewko po pięć, a Orzechowicza na trzy lata więzienia. Poza tem cała trójka pozbawiona została praw obywatelskich i honorowych na lat 5. Na mocy amnestji wszystkim zasądzonym połowę kary darowano.

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 4515

Postrzelenie wartownika

Ubiegłej nocy wartownik wojskowy przy magazynach amunicyjnych na Główniej, strzelec Bronisław Kaźmierowski z 58 p. p. postrzelony został w prawe ramię, kulą rewolwerową, przez nierozpoznanego napastnika.

Groźny pożar pod Śremem

Śrem. (su) W dniu 19 b. m. około godz. 9.45 wybuchł groźny pożar w zabudowaniach dworskich maj. Dąbrowa, na szkodę p. Mateusza Watta-Skrzydlewskiego.

Pożar powstał od iskry lokomobili w czasie młócenia, która pomimo iskrochwyty wydoszła się z komina i padła na słomiane poszycie stodoły. Momentalnie ogień objął wielką, 75-metrową stodołę z siasiekami, wypełnionymi po brzegi pszenicą, owsem, sianem i kartoflami, oraz przerzucił się przez lamus i wozownie z drylami, sieczkarniami, młocarnią i innymi narzędziami rolniczymi — na sąsiednią oborę i chlewy. Pastwą płomieni padły wszystkie budynki gospodarcze, poza śpichrzem i domem mieszkalnym. Dzięki szybkiej akcji ratunkowej straży pożarnych z Mechlina, Zbrudzewa, Zaniemyśla, a zwłaszcza śremskiego oddziału z motopompą, uratowano inwentarz żywy i zlokalizowano rozszałały żywioł, który zagrażał poważnie reszcie wsi, gdyż porywisty wiatr podsycał płomienie i przerosił iskry na aoddalone o kilkaset metrów nieruchomości.

Szkody w sumie około 39 tys. zł pokrywa ubezpieczenie.

Wycieczki naukowe zjazdu rolniczo-leśnego

W związku z zapowiadzianym naukowym zjazdem rolniczo-leśnym w Poznaniu, który odbędzie się w dniach od 25 do 28 b. m., komitet zjazdu organizuje pięć ciekawych wycieczek autobusami do poszczególnych wielkopolskich ośrodków rolniczych, ogrodniczych, hodowli koni i t. p.

Dnia 28 b. m. o godz. 8 wyrusza wycieczka ogólnorołnicza do Mrowina (zwiedzenie wzorowego gospodarstwa małorołniczego i gospodarstwa osadniczego, Przybrody (zwiedzenie obory zarodowej czystej krwi, wschodnio fizyjskiej i doświadczalni nawozowo-odmianowej), i do Książca (reprodukcja uznanych ziemniaków i przyjrzenie się wynikom rachunkowym za ostatni okres 10-letni).

Tego samego dnia o godz. 9 rano wyrusza wycieczka ogrodnicza do Kórnik. W Kórniku nastąpi zwiedzenie miejscowych zakładów ogrodniczych, własność fundacji kórnickiej. Ogrody te posiadają dział dendrologii stosowanej i pomologii. W Poznaniu uczestnicy wycieczki zwiedzą ogródki działkowe św. Jana, ewentualnie osiedle w Naramowicach, dalej ogrody państwowej szkoły ogrodnictwa z ogrodem botanicznym i zakładem przeworów owocowych i warzywnych, oraz palmiarń w Parku Wilsona.

Trzecia wycieczka dla hodowli koni i była wyrusza również tego samego dnia, t. j. 28 b. m. o godz. 8 rano do Przybrody, Przyborówka, Posadowa i Zalesia. W Przybrodzie i Przyborówku zwiedzenie obory zarodowej bydła czarno-białego nizinnej czystej krwi wschodnio-fryzyskiej. W Posadowie zwiedzenie największej w Europie prywatnej stadniny koni półkwi arabskiej anglo-arabskiej i półkwi arabskiej pełnej krwi angielskiej. W Zalesiu hodowla bydła zarodkowego, dzierzawiona jest przez 4 małorołniczych.

Dnia 29 b. m. o godz. 8 wycieczka dla doświadczalników do Kórnik, Pętkowa, Kijewa i Chłapowa. W Kórniku zwiedzenie zakładów ogrodniczych, w Pętkowie rolniczego zakładu doświadczalnego wo Wielkopolskiej Izby Rolniczej, w Kijewie gospodarstwa prowadzonego przez p. W. Gaję, w Chłapowie zwiedzenie gospodarstwa wielkorolnego p. St. Maciejewskiego.

Ostatnia wycieczka do przetwórnicy mięsnych i ośrodków hodowli trzody chlewnej, odbędzie się dnia 29 b. m. o godz. 8 rano. Wyjazd do Janówca, Łysina, Wapna, Tupadeli i Bydgoszczy. — W Janówcu zwiedzenie bekoniarń, fabryki szynek, oraz składnicy jaj, w Łysinie chlewni zarodowej uszlachetnionej rasy krajowej, w Wapnie chlewni białej rasy angielskiej, w Tupadlach obory zarodowej nizinnej, czarnobiałej, w Bydgoszczy zwiedzenie fabryki szynek i konserw mięsnych, oraz rafinerji smalcu. Powrót wycieczki o godz. 22.

Wycieczki odbędą się, o ile na każdą wycieczkę zgłosi się przynajmniej 20 osób. Ostatni termin zgłoszeń upływa dnia 26 maja b. r. o godz. 10, w biurze komitetu zjazdu, Wąły Wazów 26. (Wel)

Krwawa bójka na zabawie

Sapowice (n). Koło Związku Rezerwistów w Sapowicach, pow. poznański, urządziło w niedzielę, 17 bm. zabawę wiosenną w ogrodzie p. Tiedmana.

Około godz. 21 grupa pijanych osobników wszczęła awanturę, która zamieniła się w krwawą bójkę, na broń palną, noże, kije i pałki. W trakcie bójki odniósł ciężkie rany w okolicę płuca i serca, zadane nożem, 26-letni kowal Jan Kwiatkowski, którego pogotowie (66-66) odwoziło do szpitala miejskiego w Poznaniu. Również poważne rany cięte nożem odnieśli Feliks Bogusławski, Jan Lange, Stanisław Nowaczyk i niej. Szaferski.

Przybyła policja rozpedziła opryszków, którzy zdołali zbiec. Rannych opatrzył przywołany lekarz dr. Biały z Stęszewa. Władze prowadzą w tej sprawie energiczne dochodzenia.

25-lecie Tow. Kupców w Wągrówcu

Dnia 21 czerwca br. odbędzie się w Wągrówcu obchód 25-letniego istnienia Towarzystwa Samodzielnych Kupców w Wągrówcu, połączony ze zjazdem regionalnym kupiectwa polskiego.

Obchód ten będzie miał na celu nie tylko wykazanie 25-letniego dorobku tej tak poważnej i zasłużonej na terenie Wągrówca organizacji, lecz również wykazanie potrzeb gospodarczych szerokiego ogółu kupiectwa polskiego.

Organizacja obchodu zajmuje się specjalny komitet organizacyjny, który dba o to, aby wszyscy, biorący udział w uroczystościach jubileuszowych, wnieśli z nich jak najobfitsze korzyści. Komitet organizacyjny apeluje już dzisiaj do wszystkich bratnich towarzystw związkowych o zarezerwowanie niedzieli, dnia 21 czerwca br. dla wspólnej sprawy zawodowej i zadokumentowania silnej łączności organizacyjnej.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pielgrzymkę niezamożnych studentów do Częstochowy: Dr. Zygmunt Szymański 15 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 40 zł.

Z WIELKOPOLSKI

—* **Bydgoszcz.** Na Rynku Zbożowym rozbięły się zaprzężone do brzycki konie, stanowiące własność ks. proboszcza Hackerta z Byszewa pod Koronowem. Woznica, Stanisław Strzyżewski, który wypadł z brzycki na bruk, doznał złamań zebra. Poza tem poturbowana została Rozalia Pawłowska, zam. przy Grunwaldzkiej 112) i Edmund Drożdżyński, syn wóznego magistratu. Ofiary wypadku przewieziono karetką pogotowia do szpitala miejskiego, skąd p. Pawłowska i Edmund Drożdżyński wkrótce udać się mogli do domu. Strzyżewski przebywa nadal w szpitalu.

—* **Damasławek.** Ostatnio w młeczarni w Damasławku odbyła się piękna uroczystość wręczenia przez władze państwowe tutejszej młeczarni najwyższego i jedynego w Polsce odznaczenia. Uroczyste zebranie zajął prezes rady nadzorczej p. Kozłowski ze Słobowa, witając przedstawicieli władz państwowych i gospodarczych oraz zaproszonych gości. Jako przedstawiciel urzędu wojew. nac. Łoskowski przyjął zarządowi młeczarni życzenia. Komitet Państwowych Ocen Masła i Sera przyznał młeczarni w Damasławku najwyższą i dotychczas jedyną na całą Polskę nagrodę za najlepsze masło, ponieważ przy ocenie zostało ono cztery razy częściej uznane za wyborowe. Składając dyplom i medal w ręce zarządu, życzył p. nacelnik dalszego pięknego rozwoju naszej młeczarni. Po uroczystym posiedzeniu nastąpiła wizytacja urzędników młeczarskich, wspólna fotografia i krótkie śniadanie.

—* **Gniezno.** We wtorek o godz. 9 rano wybuchł pożar w zagrodzie rolnika Stefana Skupina w Janówce Dolnej pod Gniezmem. Państwa ognia padł dom mieszkalny, kryty słomą, oraz chlew pod dachówką, ogólnej wartości około 7.000 zł. W czasie pożaru Skupin znajdował się na targu gnieźnieńskim.

— W czwartek, 21 b. m., na placu ćwiczeń za lasem miejskim 69 p. p. urzędująca wesoła zabawa żołnierska.

— Na poniedziałkowym zebraniu Bractwa Kurkowego w Gnieźnie ustalono program tegorocznych strzałów zielonoświątecznych. Proklamacja króla i rycerzy odbędzie się w niedzielę, 7 czerwca.

— Robotnik Kwieciński z Szelejewa podczas pojenia byda zbliżył się zbyt blisko do stadnika, który rzucił się na niego, przysięgnął do koryta, poczem nadział go na nogi i rzucił w koryto. Lekarz stwierdził złamanie jednego zebra i ogólne potłuczenie. (br)

—* **Gostyń.** Po 15 latach pobytu w Gostyniu przeniesiony został lekarz powiatowy dr. Babiak na wyższe stanowisko do Poznania. Lekarzem pow. był dr. B. od r. 1929; poprzednio zajmował się on tutaj praktyką prywatną. Z chwilą objęcia stanowiska urzędniczego, rozpoczął dr. B. aktywną działalność polityczną. Przez kilka lat był prezesem pow. BBWR. Był m. in. także jednym z założycieli miejscowej placówki „Legjonu Młodych”. Cała działalność polityczna dr. Babiaka skierowana była przede wszystkim przeciw Obozowi Narodowemu.

—* **Inowrocław.** Złote gody obchodzili pp. Julian i Emilia z Gackich Janecy, zam. w Strzelcach. (c)

— Kolarze „Sokola” zorganizowali w ub. niedzielę wyścig o tytuł mistrza oddziału kolarskiego. Zawody odbywały się na trasie 75 km, która prowadziła z Inowrocławia przez Pakość — Mogilno — Strzelno i zpowrotem do Inowrocławia. Pierwsze miejsce i tytuł mistrza oddziału zdobył W. Hadowski w czasie 2:12:46, drugie miejsce Stan. Majchrzak, trzecie — Sylw. Ciesielski, czwarte — Alojzy Nadrajkowski.

— Oddalił się z domu 21-letni Czesław Zaporucha, syn gospodarza z Lipionia pod Gnieznowem. Wszelkie dotychczasowe poszukiwania za zaginionym nie daly rezultatu. Zaporucha jest blondynem wzrostu średniego.

— By położyć kres natarczywemu zębractwu, przeprowadzono obserwację wszystkich podejrzanych włóczęgów, z których kilku oddano pod sąd. Każdy z nich otrzymał po 3 mies. domu robotnego w Bojanowie.

— Walne zebranie spółdzielni mieszkaniowej „Zagroda” odbyło się pod przewodnictwem adw. Przybyszewskiego. W skład nowej rady nadzorczej weszli pp.: adw. Przybyszewski — prezes, Wł. Smoczek — wiceprezes, Stan. Runowski — sekretarz, Stefan Knast, Miecz. Feigel, Cz. Zieliński, Marcin Strachanowski, Stan. Cyka i radca Hewelt. Zarząd tworzą pp.: Roman Olikiewicz, Fr. Dźwikowski i W. Bogustawski.

—* **Kępno.** P. St. Samarzewski z Kępna, członek Str. Nar., obchodzi w bieży. roku 25-lecie swego zawodu szoferskiego. Po wojnie osiadł na Górnym Śląsku jako właśc. dorozek samochodowych. Brał udział w 2. i 3. powstaniu górnośląskim. Obecnie zamieszkuje w Kępnie, gdzie prowadzi zakład elektrotechniczny.

— W czasie urlopu naczelnika poczty p. Kostki zastępował go kontroler urzędu pocztowego p. Kwiecień. W tych dniach zjechała komisja z Poznania, celem przeprowadzenia rewizji. P. Kwiecień, gorliwy propagator „Strzelca” miejscowego, został urlopowany aż do odwołania.

— Kępno nosiło przed wojną miano „małej Palestyny”, tyle bowiem Żydów mieściły mury naszego miast. Dzięki uświadomieniu społeczeństwa, Kępno odżydziło się. Niestety, są obywatele, którzy tękną do dawnego stanu rzeczy. P. Kr., zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego, wpuścił do swej posesji aż dwie rodziny żydowskie.

—* **Koronowo.** Dziś odbył się tutaj pogrzeb ś. p. Lucjana Kosidowskiego, burmistrza miasta Koronowa, który zmarł 17 b. m. na skutek ran, odniesionych przed kilku tygodniami w katastrofie samochodowej. W kondukcje żałobnym wzięli udział przedstawiciele władz oraz liczne rzesze obywateli z miasta i okolicy.

—* **Kościan.** Uroczysta Komunia św. dzieci, przystępujących do I. Komunii św., nastąpi w święto Wnieb. Pańskiego, 21 b. m., o godz. 7,30 w kościele farnym. Stow. Pań Miłosierdzia obdarzy przy tej okazji najbardziej potrzebujące dzieci nowymi ubraniami.

— Walne zebranie oddziału pow. Wielkop. Tow. Kółek Roln. odbędzie się w dniu 30 b. m. o godz. 11 przed poł. w sali hotelu Warszawskiego w Kościanie. (mk)

—* **Krotoszyn.** W czwartek, dnia 21 b. m., przyjeżdża do naszego miasta na jednorazowy występ znany wszystkim radioluchaczom „Chór Dana”, który po wielu triumfach w Polsce i zagranicą przed wyjazdem do Ameryki objędną gościnnie Polskę.

—* **Międzychód.** Walne zebranie Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincencgo a Paulo odbyło się pod przewodnictwem ks. prob. Klauzińskiego. Ze sprawozdań zarządu wynika, że praca w stow. mimo trudnych warunków rozwija się pomyślnie. Tytułem wsparć wydano 2.776,84 zł.

Dalsze sprawy cyganów Burjańskich

Przed kilkoma dniami donosiliśmy o ujęciu przez policję w Wągrówcu dwóch groźnych opryszków, a mianowicie cyganów braci Franciszka i Reinholda Burjańskich. Serja przestępstw, której dokonali obydwa zbrojnicy, nie jest zamknięta. Do policji wpływają jeszcze ciągle wiadomości o dalszych kradzieżach lub napadach, jakich dopuścili się obydwa bandyci.

We wrześniu ub. r. Burjańscy, wraz z innym cyganem, Wilhelmem Brzezińskim i niejakim Marjanem Rybakiem vel Swiatym, usiłowali skraść nocą drób na terenie, należącym do posterunku w Skokach. Właściciel gospodarstwa, usłyszawszy podejrzane szmery, wyszedł przed dom i strzelał z dubeltówki. W odpowiedzi cyganie zasyпали go strzałami rewolwerowymi, poczem zbiegli.

Przedmiotami, szczególnie poszukiwanymi przez opryszków, była uprząż, którą systematycznie kradli, gdzie tylko nadarzyła się sposobność. I tak skradli oni Wacławowi Grabowskiemu, rolnikowi ze wsi Runówko, pow. wągrówieckiego, parę szorów. Ziemianinowi Skarbek - Borowskiemu z majątku Stare skradli dwie pary szorów i płachtę żniwna. W powiecie chodzieskim w Budzynie u rolnika Leona Lejmanna skradli półszorok, cztery króliki i trzy kury, przyczem, ponieważ ich sposzono, Franciszek Burjański strzelał z dubeltówki do gospodarza. Podobny wypadek wydarzył się u soltysa Musiało-

wicza we wsi Brzeskinie, który spłoszył bandytów, ci zaś ostrzelali go. U rolnika Leona Rozenau skradli trzy szory, a u rolnika Kulawka jedną parę szorów.

Ponadto Burjańscy mają za sobą dwa wykryte napady rabunkowe. W pow. krotoszyńskim dokonali oni napadu w dniu 6 stycznia rb. na zagrodę pewnej wdowy; Franciszek Burjański dostał się przez dach do sieni, wpuścił Reinholda, poczem obaj po wyłamaniu drzwi wpadli do mieszkania i steroryzowali domowników rewolwerami, zażądali pieniędzy. Przerazona wdowa wydała im całą swą gotówkę w sumie kilkudziesięciu złotych. Oprócz tego bandyci zabrali pierzynę, którą następnie sprzedali w Kaliszu Żydowi Chojnie.

Drugiego napadu dokonali w miejscowości Prazuchy, pow. łódzkiego na mieszkanie i sklep Żyda Goldberga. Po wybiciu szyb dostali się Burjańscy do sypialni, i steroryzowali Goldberga, skradli 30 marek niem., a następnie przeszli do sklepu, gdzie zrabowali tytoń, cukierki i papierosy, poczem zbiegli.

Okazuje się wreszcie, że Burjańscy dokonali w 1931 r. napadu na policjanta w powiecie kolskim, którego śmiertelnie ranili strzałami z rewolwerów. Sprawy zbrodni były wówczas niewykryci. Obecnie policja ustaliła, że zbrojnymi byli Burjańscy.

Bandyci są obecnie w areszcie w Wągrówcu i oczekują rozprawy sądowej. (mz)

W opiece stow. pozostawało 94 rodziny i 36 osób samotnych. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi absolutorium. Zarząd wybrano w składzie pp.: Wiertelowa Jamina — prezydentka, Chojnacka Helena — zastępczyni, Skrzypczakowa Maria — sekretarka, Buhlowa Zofia — skarbniczka, Czarnecka Anna — zast. sekretarki, Eckertowa Jadwiga — szafarka. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Facowa Zdzisława, Smigielska, Dziecielska.

—* **Mosina.** Panowie z konferencji św. Wincencgo a Paulo zbierać będą datki pieniądze przed kościołem 21 b. m. na ubranka dla biednych dzieci, przystępujących do I. Komunii św. w Zielone Świątki.

— Rozegrane zawody w piłkę nożną pomiędzy drużynami „Sokola” a K. S. M. Luboń zostały zakończone wynikiem 11:2 na korzyść „Sokola”.

— Włamania dokonali nieznanymi nazwiskami złodzieje do hurtowni tytoniowej p. Stanisława Jaworskiego, przy ul. św. Jana. Około godz. 2 w nocy został p. J. zaalarmowany przez specjalnie zainstalowany dzwonek elektryczny. Wyskoczywszy z łóżka, zobaczył przez okno z podwórza, że żelazne drzwi do hurtowni są otwarte, wszczął więc alarm, skutkiem czego policja w krótkim czasie była na miejscu i stwierdziła, że żelazne drzwi z ciężką kłódką były rozzerwane, również i drugie drzwi, prowadzące do składu, były otwarte. Dzięki przyrządowi alarmowemu złodzieje nie zdołali nie zabrać. — Też samej nocy, prawdopodobnie ta sama szajka, próbowała zakraść się do willei „Zacisze” p. Kaczmarkowej, gdzie również została spłoszona, przewróciwszy z zemsty ploty.

—* **Oborniki.** Na ostatnim zebraniu Tow. Powstańców i Wojaków szeroko omawiano sprawę przeniesienia zwłok poległych powstańców w czasie powstania wkp. na nowe zakupione miejsce na cmentarzu miejscowym. Prace nad ogrodeniem tego miejsca na cmentarzu rozpoczyna się jeszcze w tym roku.

— 15 b. m. wyłowiono z Warty koło cegielni p. Maniewskiego w Obornikach zwłoki 4 — 5 miesięcznej dziewczynki.

— W ub. sobotę około 150 bezrobotnych z okolicznych wiosek zebrało się przed starostwem przy ul. Lipowej z żądaniem pracy. Po oświadczeniu im, że na zatrudnienie od razu wszystkich bezrobotnych brak jest pieniędzy, rozeszli się spokojnie do domu.

— W nocy na sobotę zakradli się niewysłędzeni sprawcy do szkoły powsz., zabrali patefon z 11 płytami i inne przedmioty. (St. O.)

—* **Ostrów.** Z okazji „Dnia P. O. Z. P. N.” odbędzie się w dniu 21 b. m. o godz. 16 na stadionie K. P. W. za parowozownią zawody futbolowe pomiędzy „Ostrowia” i „K. P. W.” Ostrów. W tymże dniu na stadionie W. F. i P. W. odbędzie się mistrzostwa wiosenne w siatkówkę. Początek o godz. 10 rano.

— Walne zgromadzenie Kasy Pożyczkowej odbędzie się 26 b. m. w sali Domu Katolickiego o godz. 16.

— W projekcie rozbudowy m. Ostrowa przewidziana jest budowa kościoła katolickiego w nowej dzielnicy w pobliżu nowego cmentarza, na budowę którego wyasygnować ma pewną kwotę miasto. — Na terenach mającego być rozparcelowanego w r. b. majątku Krepa stanąca ma szkoła i szpital. — W związku z rozbudową i komunikacją śródmieścia z dzielnicą Zacharzewską stała się aktualna sprawa budowy tunelu kolejowego na linii poznańskiej. Swego czasu bawiła w Ostrowie specjalna komisja O. D. K. P. z Poznania, która stwierdziła, że budowa takiego tunelu jest konieczna ze względu na bezpieczeństwo publiczne i usprawnienie ruchu. Jak nas informują, toczą się w tej sprawie pertraktacje pomiędzy zarządem miejskim a Dyr. K. P., które są już na ukończeniu. (rp)

— Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się tu na dworcu. Przy naprawianiu krzyżownicy eksplodowała petarda i zraniła zatrudnionych przy robocie robotników kolejowych Królaka i Wasia. Stwierdzono, że petarda była niemieckiego pochodzenia i leżała zagrzebana w ziemi już b. dawno.

— Zmarła tu ś. p. Walentyna z Miesiąców Pankowiakowa.

— Ruch wolnomysłicielski obejmuje swą działalnością także wieś. W pobliskim Pruslinie urządziłi ostrowscy wolnomysłiciele zebranie, na które ściągnęli młodzież męską i żeńską. Rozrzucając również pisma wolnomysłicielskie, a szczególnie ostawione „Błyski wolnomysłicielskie”. Mieszkańców wsi ostrzega się przed bezbożnikami. (os)

—* **Ostrzeszów.** Plenarne zebranie Stron. Narod. koło Ostrzeszów odbędzie się w środę, 20 b. m., o godz. 8,30 wiecz. na wielkiej sali „Sokolni”. Wstęp za okazaniem legitymacji członkowskiej.

— Uchwała tut. rady parafjalnej została doręczona parafjanom odczyt z deklaracjami do złożenia dobrowolnych danin na rzecz rozbudowy kościoła i potrzeb parafjalnych.

Echa z drugiej półkuli

Oto znamienny fragment listu, nadesłanego z drugiej strony oceanu: Boston 1936, maj 2. Wielce Szanowna Dyrekcjo!

W sprawie wielkiego konkursu „Morwitan”, który wzbudził żywe zainteresowanie w kołach tut. Polonji, zwracamy się do Panów z uprzejmym zapytaniem, czy nam jako niezamieszkałym w Polsce, przysługuje również prawo uczestniczenia w tej imponującej imprezie.

Słowo „Morwitan” wzbudza w nas miłe wspomnienia z dalekiej Ojczyzny, niezawsze jednak możemy zwiłki „Morwitan” tu otrzymać... itd. G. Jaworsky, Boston 19. Edison Street, U. S. A.

Nader miły powyższy list jest miarą popularności zwiłki „Morwitan” i wielkiego konkursu, który w kraju zyskał tak wielki rozgłos, iż skłonił firmę „Herbewo” do powiększenia i tak już olbrzymiej ilości nagród do rekordowej cyfry 3777, wartości ponad zł 25.000.—, Takiej ilości wartościowych i artystycznych nagród, nie notowały jeszcze kroniki imprez handlowych.

Korzystajmy zatem z ostatnich 10 dni trwania konkursu i nadsyłajmy zgłoszenia do „Herbewo”, Kraków lub Warszawa, Królewska 21.

Pg 4643-70,60

Zamiast do Ameryki — powrócili do Poznania

Jak już donosiliśmy, w sobotę wieczorem wyjechali z Poznania do Gdyni Jerzy Kulczyński i Janina Ratajczakówna, ucz. szkół powszechnych w Poznaniu, aby stamtąd wyjechać w poniedziałek, 18 b. m., „Batorym” do Ameryki, gdzie mieli być wraz z resztą dzieci szkolnych z różnych kuratorów gościem Polonji amerykańskiej. W Gdyni jednak najniespodziewaniej zachorował na odrę jeden z uczestników wycieczki szkolnej, uczeń szkoły powszechnej ze Lwowa, wskutek czego wycieczka do Ameryki została odłożona na inny termin, prawdopodobnie na lipiec br. Wobec takiego obrotu rzeczy, Kulczyński i Ratajczakówna powrócili do Poznania.

Z POMORZA

—* **Toruń.** Przy ul. Chelmińskiej wydarzył się nieszczęśliwy wypadek samochodowy. 31-letnia Władysława Kowalska, zamieszkała przy ul. Mostowej 3, najechana została przez samochód osobowy, kierowany przez szofera Romana Śliwińskiego z Torunia. Ciężko ranna odstawiono do szpitala, gdzie lekarz stwierdził pęknięcie czaszki, wstrząs mózgu, poszarpanie prawego podudzia i szereg innych obrażeń. Szofera osadzono w areszcie policyjnym.

— W Toporzyskach, w powiecie toruńskim, powstał pożar w zagrodzie rolnika Augusta Minkoley. Spalił się dom mieszkalny, stodoła, stajnia, wszelkie narzędzia rolnicze i duże zapasy ziemniaków. W płomieniach zginął również koń, krowa i trzy świni. Straty wynoszą około 8 tysięcy złotych. Pożar spowodowali złodzieje, którzy, kradnąc w stodole kury i ziemniaki, posługiwali się zapalnikami. Złodzieje niepoznani zbiegli.

— Śmiałej kradzieży dokonali nieznanymi nazwiskami złodzieje w blokach kolejowych przy ul. Jagiellońskiej 25, gdzie zakradli się do piwnicy p. Nowackiego, skąd wynieśli wszelkie zapasy. Tej samej nocy zapewne ci sami złodzieje zakradli się w tymże domu do piwnicy p. Suborskiej i skradli wszystkie zaprawy i większą ilość węgla.

— Najbliższą premierą Teatru Ziemi Pomorskiej będzie komedia Kesslera „Szylkretowy grzebień”, w której jedną z popisowych ról kreuje gościnnie Władysław Walter. W pozostałych rolach wystąpią pp.: Bracka, Dorée, Łukowska, Małkowska, Zbierowska, Cybulska, Iłcewicz, Niewiadowski i Surzyński.

— Zmarł w szpitalu 32-letni Karłowski, bezrobotny, ojciec dwojga dzieci, na skutek odniesionych ran i obrażeń wewnętrznych, które zadał mu jeden z dzierżawców rybolowstwa na Wiśle. Ofiara nielitościwego samosądu udała się mniej więcej przed dwoma tygodniami z 16-letnim Boasnerem (obaj z Torunia) z wędką nad Wisłę w kierunku Cierniewic, by ulowić parę ryb. Tam napotkał ich nieulodki dzierżawca i począł ich okładać kijem. Boasner, chociaż otrzymał 30 ciekich razów, szybko wrócił do zdrowia, Karłowski jednakże mimo opieki lekarskiej zmarł.

— W Chelmnie, w powiecie toruńskim, zwołano zarządy cechów i towarzystw na zebranie organizacyjne celem utworzenia bezprocentowej kasy pożycz. Kapitał zakładowy będzie utworzony ze składek członkowskich, legatów, subwencji i t. d. Uchwalono narazie miesięczne składki w wysokości 50 gr.

— W tygodniu propagandowym T. C. L. zebrano około 2 tys. złotych.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 19 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Przem. Stefan Meissner i Marja Brzeska; rozw. mistrz szewski Stef. Podgórci i krawc. Janina Pieliesiekówna; mistrz szewski Jan Dudkowiak i Marja Juszkowiakówna w Wianowie, pow. kościański; mech. Czesł. Czechowski i rozw. Marja Lelito z d. Stał w Krościenku, pow. nowotarski; owd. rzeźn. Zembaty i kasj. Anna Kolecka; zegarm. Józef Śpiewak i Zofia Brie; ksiązk. Alfr. Wasik i Anna Juszcza-kówna.

Zgony.

Dnia 19 maja 1936 r. zapisano następujące zgony: Ida Zurwehne z domu Kirchoff, 65 lat; Irena Tuchożczanka, bez zawodu, 68 lat; Walenty Burdzy, robotnik, 32 lat; Elżbieta Owczarzakowa z domu Suchorska, 62 lat; Jan Ludwik Bolek, strzelec, 70 p. p. — leśnik, 22 lat; Józef Radomski, malarz, 58 lat; Ryszard Kwiatkowski, 5 miesięcy i 2 dni; Stanisława Was z domu Szablewka, 38 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

PRZECHADZKA PO WAŻNEJ WYSTAWIE

Wystawa plastyki gotyckiej w Muzeum Wielkopolskim, odkrywa przed zwiedzającymi skarby sztuki, nagromadzone w Wielkopolsce po kościołach i muzeach. Uproszony przez nas dyrektor tegoż Muzeum, dr. Nikodem Pajzderski, zwraca pokrótce uwagę na najważniejsze okazy, tak aby i ten czytelnik, który wystawy nie zwiedził, nabrał o niej wyobrażenia. Ci którzy zamierzają wybrać się do Muzeum Wielkopolskiego, zyskują w informacjach dr. Pajzderskiego jakby krótki przewodnik, ułatwiający orientację i wczucie się w oglądane dzieła.

W salach Muzeum Wielkopolskiego mieści się wystawa, poświęcona plastyce wielkopolskiej z 14, 15 i pierwszej połowy 16 wieku. Została ona zorganizowana przez Koło Historyków Sztuki U. P., pozostające pod opieką ks. prof. dr. S. Dettloffa. Na wystawie znalazła pomieszczenie pokaźna ilość dzieł sztuki, bo 148 zabytków rzeźby i 14 malarstwa. Są to zabytki, pochodzące z małymi wyjątkami z terenu diecezji poznańskiej. Zebrany materiał został ułożony zasadniczo według zasad chronologicznych, przy czym dzieła malarzkie z konieczności rozwieszono obok rzeźb.

W jednej z sal rozmieszczono najstarsze zabytki rzeźby z przełomu 14 i 15 wieku, w niebawym dotychczas zespole. Wcałe okazałe prezentuje się rzeźba ołtarzowa z 15 wieku w sali następnej. Wreszcie w ostatniej sali znajdują się rzeźby z początku 16 stulecia, oraz w przeważającej liczbie dzieła malarzkie, pochodzące z pierwszej połowy 16 stulecia, o dość już wyraźnych cechach stylu renesansowego.

*

Najstarsze zabytki rzeźby należą do okresu miękkiego stylu gotyckiego. Bodaj najpoważniejszą pozycję stanowi Chrystus Ukrzyżowany, z dawnej belki triumfalnej z kolegiaty szamotulskiej, który zalicza się do najcenniejszych dzieł plastyki średniowiecznej w Wielkopolsce. Cechuje to niepospolite dzieło doskonały rysunek, pyszny modelunek ciała, głowa pełna wyrazu. Pod tym względem żaden z krucyfiksów, zebranych na wystawie — jak z kościoła w Dolsku z ca. 1400, z Ptaszkowa z 16 w., nie mówiąc o innych — nie dorównuje temu niepospolitemu dziełu sztuki o europejskim znaczeniu.

Na uwagę zasługują w pokrewnym duchu stylistycznym wykonane rzeźby, wyobrażające „Pietę”, a więc Matkę Bożą z chustą na głowie, przyodzianą w szaty bogato udrapowane o miękką spływających fałdach, która trzyma na łonie martwe ciało Chrystusa Pana. W powyższej serji wysuwa się na pierwszy plan Pieta z Domachowa z około 1410 r.

Nie mniej cenne są Madonny z tego czasu. Tronująca Madonna z Mądrego, z obciętą chustą, tronująca Madonna z kościoła parafialnego w Sobótce, powstała pod wpływem wzorów rzeźby francuskiej, w 18 wieku, osadzona na tronie i w tym celu od dołu nadsztukowana, stojąca „Madonna na lwie” z kościoła w Chrzypsku Wielkim (uszkodzona nieumiejętną restauracją), stojąca Madonna z kościoła w Czerlejnem, wreszcie cudowna Matka Boska z Ilówca (restauracja uszkodzona) składają się na wcałe bogaty rorobek wczesno-gotyckiej rzeźby, pochodzącej z 14 wieku.

Ołtarzową rzeźbę z tego czasu przedstawiają dzieła, które składały się na wystrój ołtarza „Czterech Dziewic” w kościele parafialnym w Nowej Wsi Królewskiej (pow. wrzesiński). Środkową część tegoż ołtarza wypełniała tronująca Madonna z Dzieciątkiem, otoczona w narożnikach płaskorzeźbami czterech świętych dziewic, przy skrzydła tryptyku zdobyły płasko cięte postacie apostołów, uszeregowanych parami. Ołtarz ten mógł powstać ok. 1400 roku. Reszty takich ołtarzy zachowały się w Krobi, oraz w Świerczyźnie.

Dzięki poszukiwaniom, dokonany w związku z wystawą, zasięg wielkopolskich rzeźb z przełomu 14 i 15 wieku znacznie się powiększył, tak, że lokalne ich pochodzenie nabiera wszelkiego prawdopodobieństwa.

*

Dalsze ogniwo w rozwoju najstarszej rzeźby wielkopolskiej, kiedy dokonują się przemiana miękkiego stylu gotyckiego na łamany geometrycznie, stanowią t. zw. „Piękne Madonny”. Cudowna figura Matki Boskiej z Czempina z ca. 1440 r., o zamasztych drapeżach festonowych, niestety w roku ubiegłym nieodpowiednio odnowiona, należy w tym względzie do czołowych okazów. Kilka innych Pięknych Ma-

donn, jak z Czerwonej Wsi, jak Madonna z Muzeum Archidiecezjalnego, o charakterystycznym przegięciu, w szatach bogato udrapowanych, zaliczają się do nieprzeciętnych dzieł sztuki rzeźbiarskiej tych czasów.

Dość liczne są zabytki drugiej połowy 15 wieku, nacechowane kątowo-lamany rzutem drapeży. Na uwagę zasługują liczne Madonny, pochodzące z okresu przekwitającego gotyku.

Wcałe bogato przedstawia się rzeźba licznych ołtarzy szafiastych z okresu późnego gotyku z przełomu 15 do 16 stulecia, kiedy następuje przerost rzemiosła nad formę. W dość dobrym stanie zachował się tryptyk z Kościana z 1507 r., którego część środkową zdobi rzeźbiona scena z wyobrażeniem Zesłania św. Ducha. Ponadto do najważniejszych zaliczamy: Wniebowzięcie N. P. Marji z Wałkowa, z kościoła św. Wojciecha z Poznania, z kościoła w Smiglu, sceny z Rodziną N. P. Marji z Krotoszy, z kościoła w Prochach, z kościoła w Marcinkach, wreszcie scenę z Hołdem Trzech Króli z Chwałkowa, oraz męczeństwo św. Apolonji z Głuchowa. W rzeźbach tych, częściowo ze śladami pierwotnej polichromji, pochodzących niewątpliwie z warsztatów wielkopolskich, odzwierciedlają się różne naleciałości stylistyczne, między innymi szkoły śląskiej.

Do pozycji o wyjątkowo wysokim poziomie należy płaskorzeźba z wyobrażeniem św. Jana Chrzciciela na puszcy z 1499 r., z kościoła w Cieszyńcu (pow. kępiński), oparta o starą rycinę, bliżej nam nieznaną. Podobnie pięć dużych figur z ołtarza w Krzywniu z czasu około 1500 r., wyobrażających Matkę Boską w otoczeniu św. Mikołaja i św. Eustachego, z postaciami św. Heleny i Konstancyi na bocznych skrzydłach, wywodzą swój rodowód stylistyczny z niewiadomego dotychczas ośrodka, przypuszczalnie południowo-niemieckiego.

Rzeźbę z przełomu 15 i 16 stulecia reprezentują ponadto liczne przedstawienia św. Anny Samotrzeciej, jak również posągi Madonn, których drapeże nabierają cech późno-gotyckiego baroku, tak charakterystycznych dla końcowej fazy plastyki gotyckiej. Wielkopolska rzeźba z tych czasów, w swej postawie prowincjonalna, czerpie niewątpliwie z dorobku sztuki europejskiej, zwłaszcza krajów sąsiednich.

Obrazami trzeba będzie zająć się osobno.

dr. Nikodem Pajzderski
Poznań

W następnym Dziale:
Z ZIEMI RODZINNEJ DŁUGOSZA
przez
prof. dr. Józefa Kostrzewskiego

Książki nadesłane

Agnieszka i Tadeusz Dobrowolscy: „Strój, haft i koronka w województwie śląskim”. Kraków 1936. Polska Akademia Umiejętności. Wydawnictwa Śląskie. Prace Etnograficzne nr. 2.

Stanisław Brzozowski: „Kultura i życie”. Wydania zbiorowego tom IV. Warszawa 1936. Instytut Wydawniczy.

Tadeusz Głodowski: „Jak pracować bezpiecznie narzędziami ręcznymi w gospodarstwie rolnem”. Warszawa 1936. Wyd. Zakł. Ubezp. Społecznych.

St. Kraśki: „Turek i djabeł”. Baśń z czasów Sobieskiego. Bydgoszcz 1936. — Nakł. Inst. Lit. „Lektura”.

Henryk Sienkiewicz: „Potop”. T. V. Wydanie z objaśnieniami i mapami. Lwów 1936. Wyd. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.

Aleksy Rzewski: „Szlakiem walki i buntu”. Łódź 1936. Nakł. Księg. S. Leipelt.

„50-lecie Sodalicji Marjańskiej Kupców i Mieszczan Krakowskich”. Kraków 1936. Nakł. Sodalicji Majrańskiej.

Jędrzej Giertych: „Tragizm losów Polski”. Pelplin 1936. Nakł. Drukarni i Księgarni „Piełgrzym”.

Leon Wielki: „Kazania wybrane”. Poznań 1936. Wyd. J. Jachowski. Księgarnia Uniwersytecka. „Pisma Ojców Kościoła”. Tom XVII.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Polskie Tow. Chemiczne (Oddział Poznański) odbędzie posiedzenie naukowe dn. 22 maja 1936 r. o godz. 19 w sali wykładowej Zakładu Chemji Farmaceutycznej w Gmachu Chemji przy ul. Grunwaldzkiej nr. 14. Porządek dzienny:

1. Dr. Kazimierz Boratyński: Sp. prof. Georg Wiegner, 2. Mg. Marja Szmytówna: Zachowanie się odmian azotanu w układzie wielokładnikowym i wielofazowym, 3. Komunikaty zarządu.

Międzynarodowy Zjazd Fizyków w Warszawie rozpoczyna się jutro, w czwartek. Przybywa nań przeszło 40 znakomitych fizyków zagranicznych i około 80 polskich. Zapowiedział przyjazd m. in. laureat Nobla prof. Perrin z Paryża, prof. Pringsheim z Brukseli i prof. Wawilowicz z Leningradu. Zjazd potrwa 4 dni, zajmie się badaniami nad fotoluminescencją, która posiada ogromne znaczenie dla współczesnej nauki o budowie materji.

30 lat istnienia święci w tym roku wielkie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, o którego ważnej działalności informujemy stale naszych czytelników. Powstało ono ofiarnością społeczną. W r. 1913 posiadało własny gmach, który teraz już okazuje się za ciasnym na zbiory i bibliotekę liczącą przeszło 100 tysięcy tomów, w tem mnóstwo autografów, akt i inkunabułów. Prezesem jest obecnie prof. dr. Marjan Zdziechowski.

MUZYKA

Opera włoska w Warszawie rozpoczyna dzisiaj gościnne występy. W zespole znajdują się wybitni śpiewacy, lecz gwiazd pierwszej wielkości niema między nimi. Daną będzie „Traviata”, „Cyrulik”, „Rigoletto” i „Madame Butterfly”.

Nową monografię o Chopinie napisał prof. L. Binental. Ukaze się ona nakładem księgarni Hoesicka w Warszawie.

Chórów polskich w Czechosłowacji jest 93, a w nich przeszło 3500 śpiewaków. Walne zgromadzenie ich Związku odbyło się teraz w Czeskim Cieszyńcu. Między innymi omawiano fakt, że władze czeskie zakazały śpiewać pewne pieśni polskie.

ZE ŚWIATA FILMU

Kipling na ekranie. Cykl nowel Kiplinga pt. „Captains Courageous” będzie sfilmowany w Hollywood. W Londynie przygotowuje się film „Trzej żołnierze”.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Nowe dzieło Dunikowskiego, mianowicie pomnik prezydenta m. Krakowa dr. Dietla, zostało ukończone. Teraz będzie wyznaczone miejsce, gdzie pomnik stanie.

OCHRONA ZABYTEKÓW

Zamek w Będzinie będzie odrestaurowany i przeznaczony na muzeum Zagłębia dąbrowskiego. Zajął się tem specjalny komitet.

KRAJOZNAWSTWO

„Ziemia” o Tarnowie. Czwarty zeszyt „Ziemi” przynosi szereg ciekawych wiadomości o naddunajskim mieście Tarnowie. Ze zbioru obrazów Zygmunta Vogla zreprodukowano „Rynek i ratusz w Tarnowie w roku 1800” wraz z opisem. O rozwoju gospodarczym miasta pisze autor wybornej monografji, Zdzisław Simche. Tarnów jest po Krakowie najludniejszym miastem w województwie; dziś liczy 56.000 głów, w co nie wchodzi kilka tysięcy robotników i młodzieży szkolnej z poza miasta. Ważny węzeł kolejowy, ma charakter miasta handlowo-administracyjnego z tendencją do coraz większego uprzemysławiania się. Sąsiednia gmina Mościce też się wydatnie rozwija; dziś mieszka tam ponad 7 tysięcy ludzi. Warsztaty kolejowe zatrudniają przeszło 700 robotników. Gaz oświetleniowy jest bardzo tani, bo naturalny (ziemny), sprowadzany rurami z pod Krosna. Do Krakowa rozpoczęto budować autostradę. Tarnów jest zatem miastem szczęśliwej przyszłości. W „Ziemi” czytamy jeszcze fragment z nagrodzonej pracy krajoznawczo-opisowej, p. t. „Nad dolnym Dunajem” Wilhelma Sztrancmana. Przyczynki te są bardzo interesujące. (j. mł.)

NIEZNANY AFORYZM HENRYKA SIENKIEWICZA

Z Inowrocławia donosi nam nasz korespondent (lm):

W majątku Popowiczki w powiecie włocławskim znajduje się w zbiorach hr. Skórzewskich mnóstwo ciekawego materiału i niejedyn biały kruk. Jest tam, między innymi nieznanymi i nieogłoszonymi jeszcze aforyzmy Henryka Sienkiewicza. Aforyzmy, a raczej cała wypowiedź na ważny i głęboki temat. Ofiarował go Sienkiewicz pannie Marcie H., na pamiątkę złożenia przez nią wyborne egzaminu z literatury polskiej. Oto, co Sienkiewicz był napisał:

Życie prywatne ludzi oparte jest na prawie Chrystusa

KU CZCI ORZESZKOWEJ

Przesunięty z roku ubiegłego na obecną, obchód 25-lecia zgonu Elizy Orzeszkowej odbył się uroczysto w Grodnie. Nabożeństwo żałobne odprawiono w kościele farym. U stóp pomnika znakomitej powieściopisarki, której pamięć żywo jest w Grodnie przechowywana, złożono liczne wieńce i kwiaty. W teatrze miejskim odbyło się uroczyste przedstawienie sztuki „Matka”, osnutej przez p. Stanisławską na tle opowiadania Orzeszkowej, poprzedzone odczytaniem.

Program uroczystości zamykał się zjazdem pracowników kulturalno-oświatowych Ziemi Wschodnich, który odbył się w Kasynie garnizonowym. Referat o Orzeszkowej wygłosił prof. dr. K. Górski z Wilna, prof. J. Kochanowski znowu o przyrodzie nadniemeńskiej i jej ochronie w dziełach Orzeszkowej. Wreszcie ks. kan. Potrzebski, prezes komitetu jubileuszowego wygłosił przemówienie na temat „Idealy społeczne Orzeszkowej w zastosowaniu do współczesności”.

Pigoń o Orkanie. W Krakowie odbyła się w Uniwersytecie staraniem akadem. Związku Podhalan uroczysta akademja ku czci Władysława Orkana. O Orkanie mówił prof. St. Pigoń, redaktor zbiorowego wydania jego dzieł.

„Pan i Malakki”. Przed jakimś czasem nie mogłem się nigdy doczekać „Gringoire’a”, który drukował Croisetta „La Dame de Malacca”, — tak mnie zaciekał ten romans felietonowy w dobrym guście i w porządnej literackiej obróbce, który wyszedł obecnie nakładem „Roju” przełożony przez p. Marję Wańkowiczową. Rozwód pięknej Irlandki, żony lekarza kolonialnego angielskiego i jej ślub z sultanem udzielonego państwa w Indiach Wschodnich jest oczywiście fantazją, taką samą, jak nazwa tego sultanatu, ochrzczonego przez Croisetta „Udajgorem”. Ale na bardzo prawdziwe wygląda zarówno towarzyswo angielskie w Indiach, narysowane z dużą lecz artystyczną złośliwością, jak charakterystyka angielskiego typu rządzenia w Indiach. Razem z trochę satyrycznym opisem małomiasteczkowych stosunków w Calais, gdzie powieść się zaczyna, daje to długie szeregi kartek o wybornym literackim smaku, a rozciekawiających w sposób pulturalny. Niejedne czytelnik przełoży „Panią z Malakki” nad fantastycznością Pierre Benoit. Uczyni to może właśnie dla tego, że powieść ta ma w szczególności duże cechy prawdopodobieństwa, a łączy z niem wdzięk bajki dla dorosłych dzieci, które, lubią gdy przed parą romantycznych kochanków los piętrzy różne srogi przeszko, ale w końcu musi skapitulować, i ich wytrwałej miłości urządzić końcówką apoteozę happy end’u. (wn)

TEATR

„Nieboska Komedja” będzie jesienią wystawiona w Wiedniu, oraz w Budapeszcie, w teatrze Narodowym, którego reżyser, dr. Nemeth, objął osobiście reżyserję.

„Makbet” w Wilnie. Teatr na Pohulanec wystawił „Makbeta”. Rolę tytułową gra p. A. Szymański, lady Makbet — p. Zmijewska.

SZKOLNICTWO

Audycje muzyczne w szkołach. Nowy program nauki wysuwa zasadę, że zasadniczym celem nauczania śpiewu jest rozpiewanie dzieci, doprowadzenie do tego, aby śpiew stał się ich potrzebą żywą i codzienną. W tym celu urządziła się m. in. audycje muzyczne, organizowane w ramach lekcyj lub też poza nimi. P. St. Baczyńska w interesującym artykule, zamieszczonym w „Teatrze w szkole”, twierdzi, że do programu dla małych dzieci nie mogą wchodzić utwory, przeznaczone dla dorosłych: osiągnąć trzeba do literatury muzycznej, napisanej specjalnie dla dzieci. Poza tem uważa, że poszczególne utwory winny być powiązane opowiadaniem, by wprowadzić dzieci w nastrój. W artykule podany jest program takiej audycji, złożonej z utworów Rebikowa, Greczaninowa, Czajkowskiego i Schumann’a. (sn)

Życie dziejów i ludów pozostało jeszcze pogańskie.

A oto dowody:

Gdy na ulicy zemdleje i upadnie pojedynczy człowiek, ludzie na wyścigi spieszą mu z pomocą.

Gdy w ciągu dziejów omdleje naród, ludy spieszą jeden przez drugiego, by go dobić.

Chrystusa niema jeszcze w historii.

Gdy do niej zstąpi, rozpocznie się nowa epoka dla chrześcijaństwa i dla ludzkości.

Henryk Sienkiewicz.

Warszawa, 6. XII. 1903.

FELJETON KULTURALNY

GENEZIS ZE SŁOŃCA

Napisał Adam Grzymała-Siedlecki

UKAZAŁO się nowe, — pierwszy raz z rękopisem skonfrontowane wydanie „Godów życia” Adolfa Dygasińskiego, jego ostatnia książka, jego koronny utwór. Wyszły te „Gody życia” pierwszy raz drukiem w roku 1901, w tym samym roku, kiedy ze sceny po raz pierwszy przemówiło „Wesele” Wyspiańskiego.

Nie bez powodu wspominam tu o wspólnym trzydziestopięcioletnim obu tych dzieł. Jedno i drugie, każde na swój sposób, było streszczeniem swojej epoki literackiej, a może i umysłowości swego pokolenia. „Wesele” stało się wierzchołkiem tej literatury, która przysłała po pozytywizm, — „Gody życia” niespodziewanie poetycką klamrą zamknęły rozwój pozytywizmu polskiego.

Nietylko jednak „Wesele” i epoka t. zw. „Młodej Polski” podsuwa się pod zestawienie z „Godami życia”. Myśl mimowoli szuka tu dla Dygasińskiego przeciwstawienia w romantyzmie polskim, a konkretnie w manifestie filozoficznym Słowackiego: „Genezis z ducha”. Bo i te „Gody życia” to też przecie poetycka Księga Genezis. Można ją nazwać: Genezis ze słońca.

*

Zapragnął Dygasiński w tem swoim dziele dać wykład kosmogonii, tak, jak się ona musi przedstawiać człowiekowi XIX wieku, synowi nauk przyrodniczych. Z czego powstał świat? Z czego powstał człowiek i wszystko, co człowiecze? Jaka jest ziemia i ludzkość genezis? Nie nadarmo autor „Godów życia” przez całe swoje życie dojrzał był uczniem Augusta Comte’a i filozofii materialistycznej, by w odpowiedzi na te pytania nie czuło się w pierwszym rzędzie — materialistycznego na świat poglądu. Wszystko, co jest, — wszystko, co nas otacza, z człowiekiem włącznie, powstało z tej energii, jaką ziemia czerpie z ojca-słońca, z matki-wody, — to jest podwalina, na której opierają się odpowiedzi Dygasińskiego.

Od słońca, od jego zimowych odpyłów, od jego wiosennych przypływów zależy obumieranie lub budzenie się do życia przyrody, odnowa sił i soków żywotnych, genjusz gatunku roślin, zwierząt i ludzi, rozrodność fizyczna i świat psychiczny. Z instynktownego odczuwania tej wszechmocnej roli słońca powstawały wszystkie pierwotne religie, wszystkie obrzędy, kalendarzowe gody, do dziś dnia tkwiące w folklorze. Bóg pra-człowieka był słońcem, noc była mu szatanem. Na tej zależności od słońca budowały się wszystkie początkowe dziedziny pojęć ludzkich.

Do tego momentu poemat mówi nam to samo, coby o tem mógł powiedzieć Darwin, Huxley, Haeckel, Vogt lub Buechner. — I oni mogliby napisać „Gody życia” tak, jak je znamy, gdyby mieli wizjonerski talent Dygasińskiego. Do tej pory autor pozostaje wierny pozytywizmowi. Ale na tej warstwie poznania — nie kończą się „Gody życia”, ta wielka księga polskiej myśli pozytywistycznej.

Ogień ojcem, woda matką wszechrzeczy ziemskich... Ale kto ojcem ognia i żywiołu wodnego? Tu Dygasiński czuje, że nie uniknie zwyczajnego, katechizmowego zagadnienia Boga. Niema coprawda w utworze wyraźnej wypowiedzi religijnej, ale religijnym jest artystyczny duch dzieła. Skąd się tu bierze ten hymnowy ton, jakiego nie zaznały nawskroś rzeczowe, nawet w idei prozaiczne, poprzednie książki Dygasińskiego? Wczytacie się uważnie w ów rzekomy wykład kosmogonii, a chyba dostrzeżecie, że ta opowieść ma wszystkie znamiona modlitwy. Przez ten to system emocji „Gody życia” stają się jednym z religijnych dzieł naszego piśmiennictwa.

*

Nietrudno zauważyć, że tem samem „Gody życia”, z pozytywistycznej zarodzi powstałe, są też i jakimś pożegnaniem pozytywizmu. Wzięły nowy akord porozumienia się z czytelnikiem, akord, nieznanymi pozytywizmowi, — akord, który to przedśmiertne dzieło najkonsekwentniejszego z naszych pozytywistów przenosi już w nową epokę, w epokę Kasprowicza i Wyspiańskiego. — „Gody życia” spinają w jedno pozytywizm polski z etapem następnym naszego piśmiennictwa.

Cóż było zawołaniem rodowem tego nowego okresu, któremu „Wesele” stało się znakiem herbowym? — Przeświadczenie, że tylko skrzydłami poezji da się zagarnąć całość świadomości indywidualnej i zbiorowej. Tem się „Młoda Polska” filozoficznie różni od programu prozy ideologicznej, jaki to program literaturze stawiał pozytywizm. I oto w „Godach życia” pozytywista Dygasiński jakby woła: „vici-

sti!” ku rodzącemu się kultowi poezji. Osnową „Godów życia” jest mysikrólik, mała ptaszyna, która się oczom Dygasińskiego przedstawia jako ucieleśnienie poetyckiej siły twórczej w przyrodzie naszych lasów i pól. I jego to, mysikrólika, poetę ptaszcęgo, najmocniej przyciska do serca. W nim to, w żywiole poezji, w nieśmiertelnej potrzebie twórczości widzi siłę, równą instynktowi życia.

Zacząłem te moje uwagi od zestawienia Dygasińskiego z Wyspiańskim. I oto znowu do tej analogii powracam: Jest w „Godach życia” pewien wstrząsający motyw. Na wyżynach słonecznych ustawiony autor obejmuje zagadkę życia i wszędzie widzi nieubłaganą śmierć jako ostatnią konsekwencję tego życia. Wpatruje się w

tego kościotrupa z kosą-niszczycielką — i jakież myśli, jakież uczucia powstają w myślicielu-pozytywście? Powstaje w nim spokojna, ba! radosna rezygnacja: cóż z tego, że ja umieram, gdy na moje miejsce wszędzie przychodzi nowe życie? Niech będzie pochwalona śmierć, skoro życie nadal trwa! Równie bohaterstwu stoicyzmem nie wypowiedziała się przed Dygasińskim nasza literatura. Nie miał w tym względzie poprzedników. Ale w czyjeż to twórczości widzimy następcę jego stoicyzmu? W Wyspiańskim. Przynajmniej połowa twórczości autora „Wesela” wypełniła się mistyką śmierci, tylko już na chrześcijański szczebel wyniesioną. — „Musi umierać, co ma żyć” z „Nocy listopadowej” to jakby synowski ciąg tych przeświadczeń, które się snują przez całą niemal treść „Godów życia”.

A. Grzymała-Siedlecki

Warszawa

„Abisyńskie” migawki

Uczta w cesarskim „guebi” — Lwy, przeznaczone dla Brianda, buntują się... — Gdy Haile Selassie przemawia bez pośredników — Włosi zamieniają klatki królów pustyni na garaże — Zagrożone poselstwo amerykańskie otrzymuje w 90 min. pomoc via... Waszyngton-Londyn

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, w maju

Działo się to lat temu kilkanaście. Etopja stała się właśnie członkiem Ligi Narodów. W Adis Abebie, w cesarskim „guebi”, czyli pałacu, zajmowanym dzisiaj przez wicekróla Abisynji, Haile Selassie przyjmował z wielką pompą korpus dyplomatyczny europejski i wszelkie dostojne osobistości, zamieszkujące stolicę. Stoły uginały się od srebrnej zastawy, kryształów i kwiatów. Zasiadły za nimi panie w pięknych toaletach, z których wiele pochodziło wprost z Paryża; panowie byli w frakach, lub mundurach dyplomatycznych. Tej eleganckiej międzynarodowej uczcie przewodniczył sam Król Królów.

Protokół jednak dworski abisyński nie pozwalał mu na takich uroczystościach zawiązywać wprost rozmowy ze swymi sąsiadami. Służy mu do tego specjalny dostojnik. W tych warunkach zrozumieć łatwo, że nie była ona zbyt ożywiona. Ale dostojni biesiadnicy bawili się pomiędzy sobą. Wszyscy jednak z niecierpliwością wyczekiwali niespodzianki, jaka miała im być zgotowana.

I oto w pewnej chwili otwarły się podwoje sali. Ukazali się w nich rośli Abisyńczycy, trzymający na łańcuchach dwa przepyszne lwy! Wówczas to Haile Selassie oświadczył — zawsze za pośrednictwem owego dostojnika-tłumacza — iż są one przeznaczone dla... ministra Brianda!

Biesiadnicy z podziwem, ale oczywiście nie bez pewnej obawy, spoglądali na te nadzwyczajne okazy królów pustyni. Te, oszalone widoki sali, a raczej oślepienie światłami, trzymały się spokojnie. Ale po chwili rozległ się przeraźliwy ryk i jeden z

lwów wyrwał się swoim opiekunom. Goście oniemieli z przerażenia powstałi, podczas gdy Abisyńczycy z trudnością starali się opanować dzikie zwierzę. Popłoch wzrastał z minuty na minutę. Wówczas to Haile Selassie powstał i wymówił — ale już bez pośrednictwa tłumacza, jakie mu nakazywała dworska etykieta, — a doskonałą francuszczyzną, to jedno jedyne słowo:

— Filez!

Otóż, jeżeli „fuyez” oznacza — uciekajcie, to „filez” jest formą potoczną, oznaczającą — „bierzcie nogi za pas!”

Nie trzeba dodawać, że Król Królów nie potrzebował dwa razy tego powtarzać.

*

Nie mogę powiedzieć, że byłam na owej uczcie i że „abisyński miód i wino piłam”. Nie, ale uczestniczył w niej pewien wybitny Francuz. A jego barwne opowiadanie z werwą i finezją odtworzył p. René Lara, znany współpracownik „Figara”.

Ale niema historii bez epilogu. Posiadają więc ją i lwy etjopskie. W kilka dni potem wpakowano je bowiem do specjalnego wagonu i miały zostać dostawione do Paryża, będąc wyrazem hołdu cesarza dla ministra Brianda.

Pewnej jednak nocy pociąg, jadący do Dżibuti, ku wielkiemu zdziwieniu zatrzymano. Co się okazało? Królowie pustyni dość mieli też niegodnej podróży i poprostu uciekli.

*

Ale ponieważ już o lwach mówimy, to dodajmy jeszcze kilka bardziej aktualnych szczegółów.

Wspaniałe ich klatki znajdują się tuż obok cesarskiego pałacu, mieszcząc

w sobie zawsze wspaniałe okazy, gdyż lew jest symbolem Abisynji. Po ucieczce cesarza dzicz rozwydrzona niszczyła wszystko, co znajdowało się jej pod ręką. Po grabieży samego „guebi” przypomniała sobie o istnieniu owych lwów. Zabito je. Dlaczego? Każdy z nich posiadał wspaniałe pazury, które starannie wyrwano, gdyż przedstawiają one dużą wartość na rynku handlowym.

Zabite zwierzęta znaleźli zwycięscy, Włosi w owych klatkach. Klatki, dzisiaj oczyszczone, służą za wygodne garaże!

*

W Abisynji zresztą największy postęp ustawicznie stykał się z największą prymitywnością i dziczą.

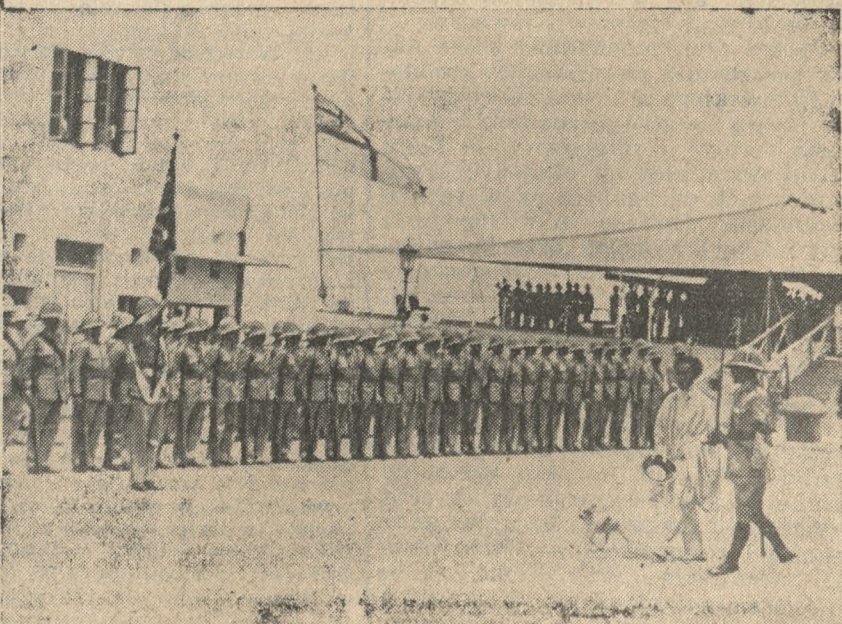
I tak w chwili gdy opuszczona stolico zdana była na owe grabieże, poselstwo amerykańskie znalazło się w pewnym momencie w niebezpiecznej sytuacji. Nie mogło jednak żadnym sposobem prosić o pomoc, ponieważ nie było mowy o opuszczeniu jej terytorjum. Wówczas energiczny minister uciekł się do bardzo pomysłowego sposobu.

Posiadał on bowiem małą nadawczą stację iskrową. Dzięki niej zawiadomił Waszyngton, iż poselstwo Stanów Zjednoczonych jest zagrożone; Waszyngton przekazał natychmiast tę wiadomość Londynowi, a ten swojemu poselstwu w Adis Abeba. Anglicy po otrzymaniu depeszy wysłali potrzebną pomoc. Ten nadzwyczajny SOS, który odbył tak kolosalny szmat drogi przez fale powietrzne, został dokonany w przeciągu... 90 minut. Jest to niezawodnie także jeden ze współczesnych rekordów.

I. BRIARES

Negus przebywa obecnie, jak wiadomo, w Palestynie pod opieką władz W. Brytanji. Na zdjęciu z lewej Haile Selassie z córką swą księżniczką Tsahai przy pracy w swym gabinecie w hotelu jerozolimskim „Król Dawid”, z prawej kompanja honorowa wojsk angielskich oddaje honory pozbawionemu państwu cesarzowi.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Problem żydowski w ekspedytorstwie

Wpływy żydowskie w ekspedytorstwie są coraz silniejsze, przyczyniając się do powolnego i systematycznego rugowania dotychczasowych przedsiębiorstw chrześcijańskich. Dowodem tych obaw o przyszłość chrześcijańskiego ekspedytora była niedawna uchwała Związku Przedsiębiorstw Ekspedycyjnych Zachodnich Ziemi Polskiej, w której zwrócono się do polsko-chrześcijańskich placówek handlowych — o popieranie wyłącznie przedsiębiorstw ekspedycyjnych chrześcijańskich, w myśl dewizy „swój do swego po swoje”.

Wprawdzie niebezpieczeństwo żydowskie w ekspedytorstwie na naszym terenie nie jest jeszcze tak groźne, jak w innych dzielnicach, jednakże ostatnie obserwacje, poczynione u nas, dają dostateczny powód do obaw, że i na terenie zachodnich ziem Polski Żydzi zdołali zrobić poważne wyłomy w froncie antyżydowskim.

Wprawdzie placówki polsko-chrześcijańskie zasadniczo korzystają z usług chrześcijańskich przedsiębiorstw ekspedycyjnych, jednakże nie zawsze tak dzieje się. Ma to miejsce w tych wypadkach, kiedy oferta żydowska jest korzystniejsza od ceny zaofiarowanej przez ekspedytora-chrześcijanina. Ale nie tylko te momenty wchodzi w rachubę przy wyborze ekspedytora i przewoźnika. Niejednokrotnie bowiem mamy do czynienia z nieświadomością kupca czy przemysłowca, który, nie orientując się w strukturze branży ekspedycyjnej, korzysta z usług anonimowych przedsiębiorstw, które przy bliższym zbadaniu okazują się placówkami żydowskimi.

Działalność ukrytych ekspedytorów żydowskich na terenie m. Poznania przejawia się głównie na terenie przewozów samochodowych z Warszawy, Łodzi i Krakowa do Poznania i odwrotnie w dziale t. zw. ładunków zbiorowych. Sytuacja przedstawia się w ten sposób, że ekspedycyjne przedsiębiorstwa żydowskie są nadawcami i przewoźnikami transportów towarowych do Poznania i tutaj, aby ewent. nie wejść w kolizję z odbiorcami chrześcijanami, posługują się na naszym terenie ekspedytorami chrześcijańskimi. Wszelkie przedsięwzięcia ekspedytorstwa chrześcijańskiego celem odebrania tych transportów z rąk żydowskich napotykają na nieprzezwyciężony opór, mający źródło w podziwu godnej solidarności żydostwa, które, kiedy chodzi o dziedzinę gospodarczą, nie zna rozbieżności politycznych, jest zgodne jak jeden mąż w wzajemnym udzielaniu sobie pomocy.

Dotychczasowe obserwacje wykazały, że hurtownicy i przemysłowcy żydowskie chętnie robią transakcje handlowe, obejmujące w cenie sprzedaży koszty transportu t. zn., że sprzedają towar franco dom odbiorcy. Dzięki temu dostawcy żydowskie decydują o sposobie i wykonaniu transportu, który w zasadzie powierzają ekspedytorom żydowskim. Niejednokrotnie kupiec chrześcijański wyraża żądanie wobec fabrykanta żydowskiego, aby transportu dokonał ekspedytor chrześcijański, wówczas jesteśmy świadkami natychmiastowej interwencji żydowskich przedsiębiorstw ekspedycyjnych, oferujących ceny znacznie niższe od cen chrześcijanina. Świadczy to dobitnie o tym, że żydowskie firmy handlowe czy przemysłowe udzielają wszelkich informacji ekspedytorom żydowskim, aby w ten sposób zapewnić im ekspedycję swych towarów.

Oprócz tych momentów, które należy uwzględnić przy badaniu problemu żydowskiego w branży ekspedycyjnej, należy jeszcze uświadomić sobie dalszą sprawę, a mianowicie — które z firm anonimowych ekspedycyjnych na ziemiach zachodnich są w rękach żydowskich. Otóż są to w Poznaniu firmy: Lloyd Krajowy oraz Przedsiębiorstwo ekspedycyjno-transportowe „Tranzypol”, a na terenie Gdyni m. in. firmy: Balto-Lewant, Przewóz, Expedblock, Extrans, Spedopol, Rapid, Polski Lloyd, Północne Tow. Transportowe, Lep, Kosmos itd.

Oto fakty, co do których musimy wyciągnąć jak najdalej idące konsekwencje. Pytanie — kto wykonuje czynności ekspedycyjne nie tylko przy dostarczaniu towaru w dom, ale i przy nadaniu i transporcie — winno znaleźć bezwzględne wyjaśnienie. A to jest już zadaniem osiadłego handlu i

przemysłu, w którego rękach koncentruje się całość wszelkich poczynań, wchodzących w zakres prac placówek ekspedycyjnych.

Nie wolno nam dla dobra sprawy zastawiać się tem, że koszty za prace ekspedycyjne, wykonane przez Żydów, są niższe od kalkulacji chrześcijańskich przedsiębiorstw ekspedycyjnych. Jest to bowiem argument pozornie tylko słuszny. Na szalę z jednej strony stawek, dyktowanych przez Żydów, które urągają wszelkim prawdom uczciwej kalkulacji kupieckiej, należy po drugiej stronie wziąć pod uwagę b. ważki moment, o którym w zasadzie zapomnia się — brak odpowie-

Z sytuacji rolnictwa wielkopolskiego

W pierwszych miesiącach bieżącego roku dała się zaobserwować w Wielkopolsce zwykła konsumpcja nawozów sztucznych, dochodząca do około 25 proc. w porównaniu z zeszłorocznym sezonem wiosennym. Łączy się to do pewnego stopnia z ogólną sytuacją finansową rolnictwa, która uległa poprawie dzięki ustawodawstwu oddłużeniowemu, przedewszystkiem zaś spowodowane to jest dużym wyjąłowieniem gleby wskutek niestosowania nawożenia w ostatnich latach oraz brakiem mierzwy wobec strąk, poczynionych przez suszę w zbiorach słomy.

Dalszym sprzyjającym momentem była obniżka cen nawozów i udzielanie przez fabryki bonifikat przy większych zamówieniach, co specjalnie zaważyło na zużyciu nawozów azotowych. Pocięszającym objawem jest, że wzrost konsumpcji nawozów sztucznych zaznaczył się również u mniejszej własności, która, uzyskawszy zwiększenie i rozszerzenie kontyngentów na buraki cukrowe, korzysta z możliwości pobierania nawozów na kredyt, zabezpieczony cesją na należności z cukrowni za

działalności moralnej no i co najważniejsze — materialnej za wykonane transporty, jak i wirtuozostwo w uchylaniu się od świadczeń podatkowych i socjalnych Żydów.

Reasumując nasze wywody, apelujemy do chrześcijańskiego handlu i przemysłu o solidarny front w walce z polipem żydowskim. Na nic się bowiem nie zdadzą wszelkie wysiłki zorganizowanego chrześcijańskiego ekspedytorstwa, o ile nie będzie odpowiedniego zrozumienia tego zagadnienia w naszych sferach handlowych. Zgodną jedynie w tej dziedzinie współpracą przyczynimy się do ostatecznego wyeliminowania z życia gospodarczego Polski niepożądanego elementu żydowskiego.

L. JESSE

KONJUNKTURY

Skóry

Aukcja skór surowych w Poznaniu odbyła się dnia 14 maja br. Licytację zorganizował Syndykat Gospodarczy rzemiosła rzeźniczo-wędliniarskiego w Poznaniu.

Do sprzedaży wystawiono 2328 skór bydlęcych, 6.100 skór cielęcych oraz 131 skór owczych.

Notowanie: skóry bydlęce i owcze za funt, skóry cielęce za sztukę — w złotych.

Skóry bydlęce:	Zi gr
Zarłoki do 20 ft. przeciętn. wagi 16,4 ft	0,68—0,70
Bukaty do 39 ft. przeważnie bez krów	0,62—0,65
Wolce jałówki i buhaje do 49 ft.	0,60—0,62
Wolce i jałówki od 50 ft. wzwyz	0,69
Buhaje od 50 — 70 ft.	0,58
Buhaje od 71 — 85 ft.	0,54
Buhaje od 86 ft. wzwyz	0,50
Krowy od 40 — 49 ft.	0,64—0,67
Krowy od 50 ft. wzwyz	0,57—0,62
Oryginalne bydlęce włącznie bukatów	0,56—0,60

Skóry cielęce:	
5,5 ft. przeciętn. wagi 5,13 ft. (prowincja)	6,00
5,5 ft. przeciętn. wagi do 69 ft. (Poznań)	7,35—7,45
7,6—9 ft. przeciętn. wagi do 7,9 ft. (Poznań)	8,60—9,25
od 9 ft. w zw. przeciętn. wagi do 9,9 ft. (Poznań)	11,00
od 10 ft. w zw. przeciętn. wagi do 11,31 ft. (prowincja)	11,00
tuczno przeciętn. wagi do 13,1 ft. (Poznań)	11,50
Oryginalne przeciętn. wagi ponad 7 ft.	7,25—8,60
Oryginalne przeciętn. wagi 8,45 ft. (prowincja)	8,80
Owce (sprzedana partja z prowincji)	0,65

(Ostrów i Inowrocław — losy wycofały). Sprzedano na licytacji 1227 skór bydlęcych, czyli 52 proc. podaży — 5078 skór cielęcych — czyli 83 proc. podaży — skór owczych sprzedano 69 sztuk t. j. przeszło 50 proc. podaży; skór owczych uboju poznańskiego tym razem nie wystawiano, zostały one sprzedane przed aukcją z wolnej ręki.

Tendencja ogólna: — mocna = wybitnie zwykła, frekwencja kupujących bardzo liczna.

Ceny zwykływały w stosunku do aukcji kwietniowej o 10 proc. za skóry bydlęce i 10 — 15 proc. za skóry cielęce, za które płacono chętnie ceny limitom przez syndykat. Popyt na skóry cielęce był ożywiony.

Przemysł czekoladowy

Sytuacja przemysłu czekoladowego doznała w pierwszym kwartale rb. pewnej poprawy, która wyrażała się we wzroście produkcji oraz obrotów w porównaniu z IV kwartałem ub. r. Zaznaczyć należy, że wzrost obrotów w tej gałęzi przemysłu był normalnym objawem, ponieważ główny sezon przypada w tym przemyśle w I kwartale każdego roku.

Na rozwój produkcji działa hamująco w okresie sprawozdawczym niedostateczne przydziały surowców, a zwłaszcza ziaren kakaowych, naskutek zastrzeżonych warunków importowych oraz zmniejszenia ogólnych kontyngentów przywozowych dla surowców.

Chleb dla Polaków

Na ostatnim plenarnym zebraniu Stowarzyszenia Hurtowników Branzy Kolonialnej w Poznaniu, poświęcono dużo uwagi sprawie osiedlania się hurtowników kolonialnych w innych dzielnicach Polski. Wszyscy członkowie okazali duże zainteresowanie się tym problemem i postanowili poczynić pewne kroki w kierunku realizacji tej sprawy. Jako jedną z pierwszych rzeczy wysunięto sprawę uzyskania spisu miejscowości, gdzie byłaby możliwość utworzenia hurtowni kolonialnej.

Zgodnie z tem, podajemy obecnie pierwszą część uzyskanych materiałów odnośnie miejscowości, gdzie jest zapotrzebowanie na hurtownie. Spis miejscowości: Baranowice, Będzin, Bielsk, Podlaski, Brześć nad Bugiem, Ciechanów, Dąbrowa Górnicza, Dobrze k/Nieszawy, Działoszyń, Gostyń, Grodno, Hajnówka, Lida, Łapy, Mława, Ołyka, Pinczów, Piotrków Kujawski, Piotrków Trybunalski, Płock, Słupia, Szczeczeszyn, Zawiercie, Kalisz. — Informacje odnośnie powyżej podanych miejscowości udzieli Stow. Kupców Polskich, Warszawa, ul. Zielno 50.

W Białymstoku, mającym około 100 tys. mieszkańców są doskonałe warunki dla założenia: 1 hurtowni branzy kolonialno-spożywczej, 1 składu z branzy żelaznej, 1 składu z branzy szklano-ceramicznej, 1 składu z branzy mydlarsko-farbiarskiej. Miejscowe kupiectwo chrześcijańskie zaznacza, że dołoży wszelkich starań, aby składy nowopowstałe rozwijały się jak najpomyślniej.

Szczegółowych informacji prosimy zasięgać wprost w Centralnym Związku Działalnego Kupiectwa Chrześcijańskiego, oddział w Białymstoku, ul. Pierackiego 9.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Stawka ulgowa w zakładach, w których jeden z właścicieli posiada kartę rzemieślniczą.** N. T. A. wyrokiem z dn. 22. XI. 1935 r. l. rej. 9350/33 ustalił tezę, że stawka ulgowa nie ma zastosowania do obrotów pracowni rzemieślniczych, należących do dwu lub więcej właścicieli, z których tylko jeden lub niektórzy posiadają karty rzemieślnicze. (K)

Z KRAJU

(k) **Ponowne wystąpienie ucieczki od franka.** Na wczorajszych giełdach walutowych dewiza na Londyn wykazała dalszą zwykłość; Jednocześnie wzmocniła się dewiza na N. Jork. Oba te zjawiska związane są z ucieczką od franka, która widocznie ponownie przybrała większe rozmiary. Możliwa jest rzeczą, że angielski fundusz walutowy już wznowił interwencje przeciw zwykłości funta, a temsamem rozpoczął się ponownie odpływ złota z Francji do Anglii. Obecny kurs dolara w Paryżu również pozwala przypuszczać, że dokonywane są pewne transakcje na wywóz złota do Stanów Zjednoczonych. Wreszcie kurs belgi wskazuje, że i do Belgii następuje ucieczka kapitałów francuskich, która zresztą trwa nieprzerwanie od pewnego okresu czasu. Zwykłość Zurychu i Amsterdamu w Paryżu wskazuje na pewne odwrócenie się pozostałych walut złotych od „solidarności” z frankiem francuskim.

(k) **Wzrost obrotu czekowego P. K. O. w pierwszym kwartale 1936 r.** Obrót czekowy P. K. O. w I kwartale 1936 r. wykazuje 11.377.749 operacji na ogólną kwotę 6.660.000.000 zł. W stosunku do obrotu czekowego za ten sam okres 1935 r. ilość operacji wzrosła o przeszło 350 tys., a ogólna kwota o 156 milj. zł.

(k) **Wzrost obrotów w porcie gdańskim.** Obrót towarowy portu gdańskiego w kwietniu przedstawiał się następująco (w tysiącach tonn — w nawiasach dane za marzec br.): przywóz 64,6 (37,7), wywóz 371,9 (352,8). Obrót zatem portu gdańskiego w miesiącu sprawozdawczym wykazał wzrost po obu stronach, najsilniej jednak powiększył się import. W okresie pierwszych 4 miesięcy br. (od stycznia do kwietnia) obrót towarowy portu gdańskiego wynosił (w tys. t. — w nawiasach dane za ten sam okres czasu r. ub.): przywóz 219,9 (154,4), wywóz 1.482,7 (1.407,7).

(k) **Poprawa w hutnictwie żelaznym w kwietniu.** Wytwórczość hut żelaznych w kwietniu rb. w porównaniu z marcem wzrosła w dziale wielkich pieców o 12,3 proc., w stalowniach o 11 proc., walcowniach o 11,4 proc. i w rurkowniach o 3,6 proc. Produkcja wynosiła m. in. (w tonnach — w nawiasie dane za marzec): surowka 45,458 (40,473), stal 94,792 (85,383), wytwory walcownicze 69.995 (62.752). Zbyt wytworów walcowniczych w kraju zwiększył się o 4,6 proc., podczas gdy ogólny wywóz tych wytworów zagranicę spadł o 7,7 proc.

(k) **Nowa kasa bezprocentowa na Pomorzu.** W Tucholi odbyło się zebranie obywatelskie, na którym uchwalono założenie Towarzystwa Kasy Bezprocentowych Pożyczek na miasto i powiat Tuchole. Wybrano zarząd oraz komisję rewizyjną, które w najbliższym czasie przystąpią do uruchomienia kasy.

(k) **Obniżenie cen maszyn rolniczych.** Jak się informujemy, fabryki maszyn rolniczych w Wielkopolsce obniżyły w ciągu I kwartału rb. ceny maszyn rolniczych w wysokości od 5 do 25 proc. (az)

Z ZAGRANICY

(z) **Organizacja kredytów włoskich na terenie kolonii.** Komitet ministrów, utworzony w marcu br. dla ochrony oszczędności i zdyscyplinowania działalności kredytowej Włoch, powziął uchwały w sprawie organizacji kredytowej na terenie kolonii, po rozpoczęciu działalności gospodarczej, jaka nastąpi bezpośrednio po ostatnich działaniach wojennych.

(z) **Holandja uznała Belgię za kraj o walucie „złotej”.** Bank Niderlandzki wyraził gotowość oddawania złota z przeznaczeniem na wywóz do Belgii z chwilą, gdy kurs franka belgijskiego w Amsterdamie przekroczy górny punkt złota. Decyzja ta wiąże się z dokonaną przed kilku tygodniami urzędową stabilizacją waluty belgijskiej. Bank Niderlandzki stał dotychczas na stanowisku, że Belgii nie należy uważać za kraj o walucie „złotej”, gdyż waluta ta ustabilizowana była wrunkowo — mimo, że Belgijski Bank Narodowy regularnie wyplacał za swe banknoty dewizę lub złoto. Teraz w związku ze stabilizacją waluty belgijskiej Bank Niderlandzki nie widzi żadnej przeszkody do uznania Belgii za „kraj złoty”.

Krótkie informacje gospodarcze

— W pierwszym kwartale r. b. suma wkładów oszczędnościowych w P. K. O. wzrosła o prawie 19 milj. zł do łącznej sumy 699 milionów złotych.

— Wywóz węgla kamiennego z Polski w kwietniu b. r. wyniósł według danych tymczasowych ogółem 665 tys. t. wobec 578 tys. t. w marcu r. b. i 643 tys. t. w kwietniu ub. r.

— Emigracja z Polski do krajów zamorskich i kontynentalnych wyniosła w kwietniu r. b. ogółem 1.529 osób; ponadto za pośrednictwem Centraln. Sjonistycznego Wydziału Palestyńskiego wyjechało do Palestyny w kwietniu 1.301 osób.

— W przemyśle metalowym w Zagłębiu Dąbrowskim zaznaczyła się ostatnie pewna poprawa w stanie zatrudnienia; niektóre fabryki skasowały przejściowo urlopy turnusowe, a nawet przyjęły pewną liczbę nowych robotników.

— W związku z sankcjami w okresie od listopada 1935 r. do kwietnia 1936 r. w porównaniu z tymże okresem w latach 1934-35. wywóz z Polski do Włoch zmniejszył się o 15,8 milj. zł, przywóz zaś — o 14,4 milj. zł.

Święto Wniebowstąpienia Pańskiego

Dnia czterdziestego po chwalebnej Zmartwychwstaniu Jezus Chrystus w obecności Najśw. Marji P., apostołów i innych osób w ogólnej liczbie, jak można wnioskować z Dziejów Apostolskich, około stu dwudziestu, wstąpił, jak zapowiadał do Nieba. Fakt ten, obok Zmartwychwstania, należy do zasadniczych artykułów wiary i oddawiana pamięćka jego obchodzona była uroczysto przez chrześcijan.

Najdawniejsze wzmianki o święcie Wniebowstąpienia znajdujemy około 325 r. w pismach Euzebjusza, biskupa Cezarei Palestyńskiej, w Konstytucjach Apostolskich oraz w opisie pielgrzymki Sylwii. Zarówno w tych wzmiankach, jak i w homiliach na uroczystość Wniebowstąpienia pozostawionych przez św. Jana Chryzostoma, Grzegorza Nysseńskiego oraz uwag św. Augustyna, można wnioskować, że święto to w Kościele istniało oddawna, prawdopodobnie od czasów apostołskich. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa, a także w średniowieczu, obchód święta Wniebowstąpienia uświetniano uroczystą procesją publiczną, w Jerozolimie na Górę Oliwną, w okolicach której nastąpił fakt Wniebowstąpienia, w innych okolicach poza mury miasta, co było pamiętką wędrówki Jezusa Chrystusa z uczniami w stronę Betanji. Ślad tych procesji pozostał dotąd w niektórych parafjach, nie ma on jednak charakteru powszechności. Procesje w poprzedzających święto Wniebowstąpienia t. zw. Dni Krzyżowych nie mają nic wspólnego z dawnymi procesjami „do Betanji”. Powstały one w V w. naszej ery z inicjatywy św. Mamerta w diecezji Wienne we Francji jako procesje pokutne dla odwrócenia klęsk żywiołowych i na początku IX w. rozszerzone zostały przez papieża Leona III na cały Kościół.

Cała Msza św. na uroczystość Wniebowstąpienia poświęcona jest chwale Wniebowstąpienia. Introit słowami z Dziejów Apostolskich (I, II) głosi: „Mężowie galilejscy, czemu stoicie, patrząc w niebo? Ten Jezus, który wzięty jest od was do nieba, tak przyjdzie, jakoście Go widzieli idącego do nieba”, poczem dodaje za psalmistą: „Wszystkie narody klaskajcie rękami, wykrzykujcie Bogu głosem wesela!“. Opierając się na wierze w fakt Wniebowstąpienia, wzywa Kościół

w kolekcje, by wszyscy wierni z Odkupicielem swym „sercem i myślą w niebie przebywali”. Na to, aby wierzyć, potrzebną jest znajomość nauki Chrystusowej, przypomina ją więc w streszczeniu zarówno Lekcja z Dziejów Apostolskich, jak i Ewangelja według św. Marka, opowiadając jednocześnie ponownie o fakcie Wniebowstąpienia. Po

Ewangelji gasi się Paschal na znak fizycznego odejścia Zbawiciela z ziemi.

W Polsce Rytuał Piotrowski przewiduje przed sumą procesję po kościele ze śpiewem „Cum rex gloriae” i „Przez Twoje święte Wniebowstąpienie...”, zakończoną przy ołtarzu trzykrotnym podniesieniem krzyża rezurekcyjnego i specjalnymi modlitwami.

Święto Wniebowstąpienia należy do świąt uprzywilejowanych pierwszej klasy rytu zdwójonego z oktawą. (KAP.)

RABKA

ZDROJOWISKO GÓRSKIE

ZAPEWNIĄ ŚWIETNĄ KURACJĘ I IDEALNY WYPOCZYNEK

Kąpiele mineralne: jodo-bromowe, borowinowe.
Zawijania mułowe i okłady. Inhalatorjum. Hydropatja.

BASEN KAPIELOWY — PLAŻA

Sanatorja — Pensjonaty — Mieszkania dla rodzin

Ceny umiarkowane.

Informacje i prospekty: Komisja Zdrojowa w Rabce i Związek Uzdrowisk Polskich, Warszawa, Boduena 2. Tel. 530-38 ng 10 552

Złoto Tybetu

Miły gość — Żółta Perla Buddy — Skarby klasztorów — Eksploatacja „złotych pól”

Największa znaleziona w nowszych czasach bryła złota, ważyła 2520 uncj, czyli około 75 kg. Bryłę tę wykopano w r. 1869 w południowej Afryce i nazwano „Welcome Stranger” (Miły gość). W Azji, największą bryłę tego szlachetnego kruszcu wydobyto na światło dzienne, na „złotych polach” tajemniczego Tybetu, w krainie Muli, opodal granicy chińskiej. Waga bryły tybetańskiej wynosiła 525 uncj, wartości 20 tysięcy dolarów, podczas gdy „Miły gość” pól afrykańskich reprezentował równowartość 90 tysięcy waluty U. S. A.

Nie zdaje się jednak ulegać wątpliwości, że największe w świecie złoża złotego kruszcu znajdują się nie gdzie indziej, jak właśnie w Tybecie. Istnieje tam blok szczerzego złota, przypuszczalnie wagi 1 i pół tonny, zatem dwadzieścia razy większy od „Welcome Stranger” i przedstawiający wartość ponad dwóch milionów dolarów. Blok ten, tkwiący do połowy w ścianie skały, położonej u brzegu wartkiej rzeki Denchu, zwany jest przez tuziemców „żółtą perłą na czole Buddy”. Skała jest dwieście metrów wysoka i wszechstronnie, jak mur, stroma. U jej podnóża znajduje się klasztor odwiedzany przez liczne rzesze pielgrzymów przybywających tam dla odprawienia modłów przed „świętym kamieniem”. Wspomniana skała dotąd nie została stopą ludzką dotknięta i olbrzymia złota bryła znajduje się zawsze jeszcze w tem samym miejscu, gdzie przed stu pięćdziesięciu laty ujrzał ją po raz pierwszy mnich wędrowny. Mnich ten był założycielem klasztoru, któremu powierzona została piecza nad skarbem.

Wielka obfitość złota ukrytego w łonie ziemi tybetańskiej, ujawnia się w wielu szczegółach. I tak, każdy drobny handlarz tybetański, przybywający do Chin lub Indji, objuczony jest workami, zawierającymi pył złoty lub grudki złota; pałac Wielkiego Lamy w Lhasie — znany wielu podróżnikom — pokryty jest szczerozłotym dachem, błyszczącym olśniewająco w promieniach słońca i widocznym na odległość trzydziestu kilometrów. Należy wspomnieć także słynne złote gro-

bowce wielkich klasztorów w północnym Tybecie, a zwłaszcza świątyni w Kokonor, gdzie mumje piętnastu opatów spoczywają na piętnastu tronach, a każda z nich pokryta jest zbroją z czystego złota.

Złoto Tybetu płynie — w rzeczywistości słowa tego znaczeniu — do wszystkich części Azji: każda z złoto-

nośnych rzek Chin, Syberji i Azji Mniejszej, wypływa z tybetańskich Himalajów tak, że Chińczycy, Sowieci i Ormianie, przemierzając piaski rzek tych na swoich terytoriach, otrzynują złoty kruszec pochodzenia tybetańskiego. Słowa: „złoto”, „kopacz złota”, „mycie złota”, należą w języku ludności Tybetu do najstarszych i, jak twierdzą uczeni, były w użyciu już przed dziesięciu tysiącami lat.

Według legend opowiadanych w klasztorach Lamy, Tybet przed pięciu tysiącami lat, był największym krajem złota w świecie i już w owe czasy przechodził „gorączkę złota”, a fakt, że nie został dotąd doszczętnie z kruszcu tego ogołocony, zawdzięcza nader ciekawym okolicznościom: oto Tybetańczycy, wspomagani w swym zamierzeniu przez samą przyrodę, odcięli całkowicie swój kraj od reszty świata. Każdy tubylczy mieszkaniec, mnich, wojak czy chłop, stał się odąd strażnikiem złota i na każdym z nich spoczywał tradycyjny obowiązek czuwania nad rodzinnymi skarbami i poświęcenia nawet życia, gdy okoliczności tego wymagały. Dawniej intruz, przekraczający samowolnie granicę kraju, ponosił karę śmierci, zaś Tybetańczyk przyjmujący obcego przybysza w gościnę, uznany był za zdrajcę i był przez swych krewnych kamienowany. Złoto Tybetu uważano za nienaruszalną własność Dalai Lamy i prawo rozporządzania niem jemu tylko przysługiwało.

Obecnie, w osnutym legendami kraju Lamy, wiele się zmieniło. Mówią, że cudzoziemcy uzyskali już zgodę władzy państwowej i duchownej na planową eksploatację nowoczesnymi środkami „złotych pól” Tybetu.

Kr.

W republice mnichów

Na długim górzystym cyplu, wdzierającym się w błękit morza, wznosi się wierzchołek Athos. Blisko 2000 metrów mierz góra, na zboczach której usadowiły się domy i klasztory mnichów. Przed kilkuset laty powstała tu ta osłobiona „republika”, jak ją nazwać można, gdyż parę tysięcy ludzi w szatach mnisich rządzi się tu, jak w samodzielnym państewku, ma swój urząd, swoje prawa, swoje władze, swoje instytucje, swoje obyczaje. Około trzy tysiące mnichów żyje na górze Athos, a władzę sprawuje nad nimi czterech obranych przez nich samych tetrarchów, którzy podlegają patriarche w Stambule.

Na całym cyplu znajduje się dwadzieścia wielkich klasztorów. Niektóre z nich podobne są do średniowiecznych zamków warownych, oblepione ze wszystkich stron różnymi domostwami, gdzie mieszczą się kuchnie, pralnie, warsztaty. W szerokim promieniu od klasztorów ciągną się uprawne pola, ogrody, łąki, warzywniki, których plody zasilają śpiżarnie klasztoru.

Czas przepływa obok tych murów; nic z tego, co się dzieje na świecie, nie wpływa na zmianę odwiecznie panujących tutaj porządków i tradycji. Jakby nie było historii, jakby życie zatrzymało swój bieg szalony u stóp tej góry.

W republice mnichów panują surowe obyczaje. Kobiety wstęp tutaj wzbroniony. Nie przedostanie się żadna ani podstępem, ani protekcją. Wąski pas ziemi, który łączy cypl z brzegiem, ułatwia kontrolę nad przybyszami, a każdy, kto tu zawita, podlega ostremu egzaminowi.

Przed kilku laty udało się jakimś cudem zmylić czujność mnichów pewnej Greczynce, której uroda sprawiła, iż obrano ją królową piękności na konkursie w Paryżu. W przebraniu mskim przedostała się do państwa mnichów. Tajemnica wydała się jednak po kilku dniach, a opinia grecka miała się czem zajmować przez kilka tygodni.

Czasy powojenne wpłynęły jednak na pewne zmiany nawet i w tem odgrodzonym od świata i jego spraw państwie. Liczba mnichów zmniejszyła się. W końcu ubiegłego stulecia niektóre klasztory liczyły do 800 mnichów; ogółem mieszkało wtedy we wszystkich klasztorach około 7000 mnichów. Więcej niż połowa z nich, to byli Rosjanie. Również z Rosji przybywało do Athos najwięcej pielgrzymów i napływało najwięcej ofiar i hojnych darów. Dzisiaj mnichów-Rosjan liczy Athos nie więcej nad 700, a klasztory walczą z kłopotami finansowymi. Choć nie tak jak dawniej, skromniej i ciężiej żyją mniisi, klasztorom na górze Athos nie zagraża jednak katastrofa; życie jest tu

tak proste, prymitywne, potrzeby mnichów tak ograniczone, że przetrzymają zle czasy. Po wojnie zresztą zajął się rząd grecki tą osłobioną republiką mniszą i przyczynia się w pewnym stopniu do podtrzymywania bytu klasztorów, których sława i rozgłos w świecie wyznawców kościoła bizantyjskiego jest wielka.

M. K.

Koncert symfoniczny

Najbliższy koncert Orkiestry Symfonicznej stoł. m. Poznania pod dyrykcją dr. Zygmunta Latoszewskiego odbędzie się we wtorek, 26 bm. o godz. 20.15. Część orkiestrowa zawiera następujące utwory: Brahms „Symfonia nr. II D-Dur”, Mozart „Symfonia Es-Dur” i Gluck uwertura do opery „Ifigenja w Aulisie”. Solistą wieczoru będzie ceniony pianista Franciszek Łukasiewicz, który odegra z towarzyszeniem orkiestry koncert A-Dur Mozarta.

RADJO

Wesoły Wiedeń

Jutro, w czwartek, o godz. 17.15 w ogólnopolskiej audycji muzycznej - wokalne, zafutlowanej „Wesoły Wiedeń”, arje operetkowe odśpiewa p. Celina Kreczy z Poznania.

Z teki „Powiedzonek”

Śmiech na sali...

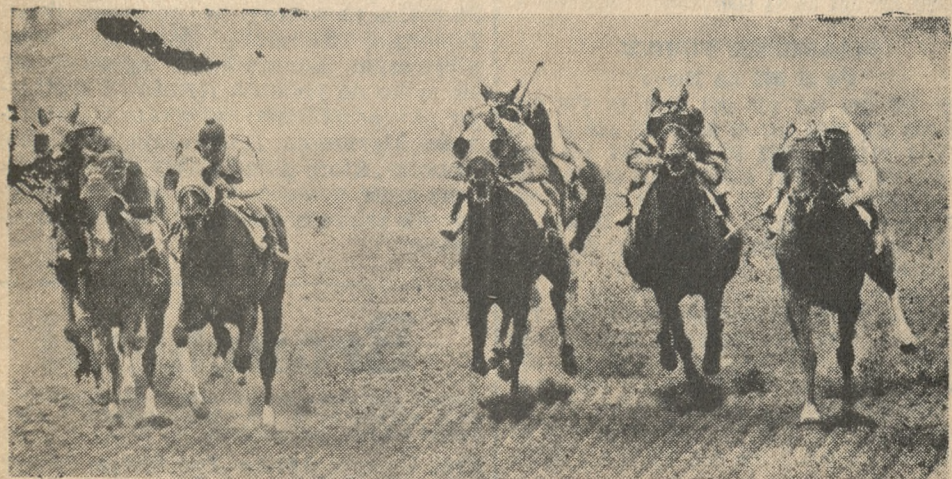
Co pan gada?!
Bujdy pan tu opowiada.
Choć tak krzyczysz, panie kuku,
Śmiejemy się do rozpuku.
Przećcie wszyscy dobrze wiemy.
Bo się na tem rozumiemy,
Że lekarstwo jest na kryzys;
(Oto cztery są sposoby
Od światowej tej choroby:)
Zwiększyć pracę, zmniejszyć wyzysk,
Na książeczkę forsę chować,
„Ilustrację” abonować...

Spoleczne encykliki a dzieło Roosevelta

Kilka tysięcy policjantów katolików przystąpiło niedawno w New Yorku do uroczystej Komunii św., poczem na ratuszu miejskim odbyło się wspólne śniadanie, na którym wygłosił znamienne przemówienie gubernator stanu Massachusetts, James J. Curley, podkreślając, że Stany Zjednoczone i prezydent Roosevelt w swych usiłowaniach przeprowadzenia koniecznych reform społecznych, wzorują się na wskazaniach, zawartych w papieskich encyklikach. M. in. gubernator Curley powiedział: „Encykliki papieskie Leona XIII i Piusa XI, a w szczególności te, które poruszają problem pracy i zapłaty, stanowią podwalinę reform podjętych przez obecnego prezydenta Roosevelta”. Przy tej okazji gubernator Curley poparł wniosek o zmniejszenie ilości godzin pracy bez zmniejszenia wynagrodzenia, albowiem — jak twierdzi on — tego rodzaju reforma stałaby się głównym czynnikiem, zapewniającym krajowi spokój i bezpieczeństwo, a pracę i chleb bezrobotnym. (KAP)

Zjazd skautów w Szwecji

Ostatnio odbyło się pod przewodnictwem prezesa ks. Gustawa Adolfa posiedzenie rady naczelnej szwedzkiej organizacji skautowej. Na zebraniu tem zapadła uchwała zorganizowania w roku 1938 zjazdu, obliczonego na 10 000 skautów. Będzie to największy zjazd, jaki odbył się dotąd na terenie Skandynawji. Szwedzka organizacja skautowa liczy obecnie przeszło 20 tys. członków i w ciągu ostatnich pięciu lat podwoiła ich liczbę.

Widok z wyścigów konnych w Jamajce. Konie biegają równo, dopiero później rozstrzygnie się walka i zwycięży koń pierwszy z prawej.

Kapelusze

ostatnie nowości **Bieliznę - Pończochy - Szale**
dla Pań i Panów **Trykoty - Rękawiczki - Krawaty**

poleca najkorzystniej
w dużym wyborze
Ng 87101

Švenda i Drnek

Poznań, Stary Rynek nr. 65

35 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

Stała wygrana dzienna 30.000 zł na nr.: 24154.

Po 20.000 zł na nr. nr.: 53748 72485.

Po 10.000 zł na nr. nr.: 17845 184554.

Po 5.000 zł na nr. nr.: 72447 130372.

Po 2.000 zł na nr. nr.: 1227 8973 12874

13999 27778 29871 53795 76319 89211 98070

105172 107459 113389 132214 149755 153716

170133 178926.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 5990 7881 8183 9896

11873 13473 16486 18292 25904 30231 37514

39827 44006 44043 48964 50742 52255 68042

62585 62883 64399 65809 77609 89052 94284

99280 99622 100037 108610 121233 132445

133001 134167 136517 139746 142760 146131

149030 149540 158490 160194 160353 164597

174592 180362 184839 190374 194855.

Zawsze pada wielka ilość wygranych w mojej kolekturze.

STEFAN CENTOWSKI

POZNAŃ, plac Wolności 10.

Losy do I. klasy 36 Loterii są już do nabycia

ng 10841/2

Po 200 zł na numery:

199 326 651 714 875 951 91 1233 496 695 841

998 2652 83 839 93 3180 218 32 84 352 423 586

707 18 844 4010 252 341 590 713 884 929 5115

402 528 92 939 88 6131 207 339 96 453 731 41

975 7098 162 786 940 8008 138 936 9164 573 990

10048 487 846 11262 300 461 509 636 843 12376

485 793 925 13106 325 90 673 89 14247 865 982

15108 264 626 746 75 16261 340 421 86 527 971

17060 81 180 342 984 18020 127 42 554 609 19090

261 397 552 904 20081 146 50 51 283 369 467

563 82 707 881 21586 615 773 945 66 22049 71

207 52402 23196 210 84 617 791 814 24095 574

797 826 905 25345 81 688 98 26210 306 866 979

27273 28143 304 470 74 797 29178 85 450 704

870 905 30357 493 505 22 93 627 752 808 72 941

31092 112 45 295 443 741 93 894 32010 429 518

703 70 97 33150 409 574 707 68 34155 293 792

862 35042 123 404 500 718 36245 835 37095 674 97.

38208 63 388 509 903 39337 514 809 40028 178

290 837 41944 42817 56 43028 51 77 330 44 697

953 44133 649 766 876 45200 386 550 637 878

46254 330 77 635 47036 827 48282 690 49580

643 90 715 893 900 50286 308 27 585 895 51047

90 336 604 70 76 987 52249 301 702 870 53245

54 332 46 54091 167 387 576 55219 34 96 474

56058 84 244 83 607 702 955 57239 450 530 77

658 82 804 943 58103 202 964 59015 214 39 539

866 60203 07 54 642 889 942 79 61053 236 336

420 32 504 56 671 744 948 62031 56 78 153 525

783 63100 426 87 544 47 626 792 914 64092 135

311 429 955 65292 727 40 66133 426 822 27 67054

275 91 397 886 68282 537 65 809 79 69138 327

558 906 70278 299 686 97 815 908 72152 235 516

41 884 922 73046 425 713 94 805 22 24 74309 686.

76020 124 255 77042 86 99 127 228 326 618

734 78885 79300 42 529 89 628 85 877 80183 286

593 688 790 81012 208 82235 410 71 646 709

83123 48 220 49 501 603 707 21 55 84207 550 80

732 838 85048 56 148 246 841 58 86121 222 479

514 62 898 87180 225 63 325 800 96 927 8824

305 422 540 665 705 90294 513 678 886 963 78

91327 565 664 92417 515 605 93382 469 914

94599 690 711 806 35 911 95027 364 76 474 604

43 816 933 96380 814 905 97040 181 352 79 572

604 05 45 791 889 925 98466 700 10 12 897 99180

770 890 100197 297 396 511 98 822 101302 642

875 102950 103166 766 959 104141 416 106131

335 561 748 898 107074 666 677 969 43 108031

82 373 443 528 933 109079 226 473 806 13 936

110129 52 77 774 111426 77 619 748 991 112082

115 96 294 96 357 113821 997.

114009 159 115160 386 90 792 116063 68 372

440 559 614 51 69 704 29 868 117382 516 828 35

118148 119167 265 377 120207 28 414 539 611

815 63 121546 756 122045 326 39 591 613 746

123060 234 321 746 58 873 87 916 83 124291

125038 172 487 97 126245 87 374 774 858 930 55

127179 362 815 128069 396 411 88 870 129131

69 653 57 875 130140 41 363 521 606 789 131140

93 514 635 842 132129 228 55 428 438 508 622 30

133087 90 214 89 774 135083 198 504 746 75 903

136008 185 206 68 433 728 856 62 953 137172

262 477 613 784 849 138381 827 139020 861

140362 79 650 66 761 141501 71 142933 143054

149 299 348 478 683 781 144061 244 722 886 960

145032 108 339 89 489 858 146447 525 657 99

812 147079 82 173 204 528 45 743 148025 147

329 84 625 149098 140 72 90 212 518 723 879

946 150120 201 702 20 928 151132 239 95 606.

152382 480 605 69 824 153348 540 609 56

80 154067 120 245 65 68 341 433 567 648 51 894

155051 299 473 522 40 646 156014 311 521 811

157192 218 71 344 549 158265 783 810 159219

270 837 41944 42817 56 43028 51 77 330 44 697

953 44133 649 766 876 45200 386 550 637 878

46254 330 77 635 47036 827 48282 690 49580

643 90 715 893 900 50286 308 27 585 895 51047

90 336 604 70 76 987 52249 301 702 870 53245

54 332 46 54091 167 387 576 55219 34 96 474

56058 84 244 83 607 702 955 57239 450 530 77

658 82 804 943 58103 202 964 59015 214 39 539

866 60203 07 54 642 889 942 79 61053 236 336

420 32 504 56 671 744 948 62031 56 78 153 525

783 63100 426 87 544 47 626 792 914 64092 135

311 429 955 65292 727 40 66133 426 822 27 67054

275 91 397 886 68282 537 65 809 79 69138 327

558 906 70278 299 686 97 815 908 72152 235 516

41 884 922 73046 425 713 94 805 22 24 74309 686.

76020 124 255 77042 86 99 127 228 326 618

734 78885 79300 42 529 89 628 85 877 80183 286

593 688 790 81012 208 82235 410 71 646 709

83123 48 220 49 501 603 707 21 55 84207 550 80

732 838 85048 56 148 246 841 58 86121 222 479

514 62 898 87180 225 63 325 800 96 927 8824

305 422 540 665 705 90294 513 678 886 963 78

91327 565 664 92417 515 605 93382 469 914

94599 690 711 806 35 911 95027 364 76 474 604

43 816 933 96380 814 905 97040 181 352 79 572

604 05 45 791 889 925 98466 700 10 12 897 99180

770 890 100197 297 396 511 98 822 101302 642

875 102950 103166 766 959 104141 416 106131

335 561 748 898 107074 666 677 969 43 108031

82 373 443 528 933 109079 226 473 806 13 936

110129 52 77 774 111426 77 619 748 991 112082

115 96 294 96 357 113821 997.

114009 159 115160 386 90 792 116063 68 372

440 559 614 51 69 704 29 868 117382 516 828 35

118148 119167 265 377 120207 28 414 539 611

815 63 121546 756 122045 326 39 591 613 746

123060 234 321 746 58 873 87 916 83 124291

125038 172 487 97 126245 87 374 774 858 930 55

127179 362 815 128069 396 411 88 870 129131

69 653 57 875 130140 41 363 521 606 789 131140

93 514 635 842 132129 228 55 428 438 508 622 30

133087 90 214 89 774 135083 198 504 746 75 903

136008 185 206 68 433 728 856 62 953 137172

262 477 613 784 849 138381 827 139020 861

140362 79 650 66 761 141501 71 142933 143054

149 299 348 478 683 781 144061 244 722 886 960

145032 108 339 89 489 858 146447 525 657 99

812 147079 82 173 204 528 45 743 148025 147

329 84 625 149098 140 72 90 212 518 723 879

946 150120 201 702 20 928 151132 239 95 606.

152382 480 605 69 824 153348 540 609 56

80 154067 120 245 65 68 341 433 567 648 51 894

155051 299 473 522 40 646 156014 311 521 811

157192 218 71 344 549 158265 783 810 159219

270 837 41944 42817 56 43028 51 77 330 44 697

953 44133 649 766 876 45200 386 550 637 878

46254 330 77 635 47036 827 48282 690 49580

643 90 715 893 900 50286 308 27 585 895 51047

90 336 604 70 76 987 52249 301 702 870 53245

54 332 46 54091 167 387 576 55219 34 96 474

56058 84 244 83 607 702 955 57239 450 530 77

658 82 804 943 58103 202 964 59015 214 39 539

866 60203 07 54 642 889 942 79 61053 236 336

Na ZIELONE SWIĘTA do PRAGI, BUDAPESZTU i WIEDNIA
28. V. — 3. VI. zł 250,— paszport, wiza, przejazd, utrzymanie, zwiedzanie Wagonów-Lits//Cook, Poznań, Br. Pierackiego 12
ng 10983

Dzień O. Z. P. N.

W „Dniu OZPN”, ustalonym dla całej Polski na czwartek, odbędzie się w poznańskim okręgu szereg ciekawych imprez piłkarskich oraz kilka spotkań niższych klas o mistrzostwo.

W Poznaniu:

O godz. 11 na arenie lazarskiej gra Korona z Pogonią. W spotkaniu tem nie należy spodziewać się wyraźnej przewagi jednej ze stron, a wynik meczu można oprzeć więcej na szczęściu tego czy innego napadu.

W Główniej o godz. 11 mecz tamt. Polonii z Sanem poznańskim przyniesie bezwzględnie walkę emocjonującą, ciekawą tembardziej, iż będzie to pierwsze spotkanie rywali od dłuższego czasu.

Na stadionie miejskim o godz. 17 główne zawody „Dnia OZPN” pomiędzy Wartą ligową i komb. HCP/Legja. W efekcie tak widowiskowym jak i sportowym zapowiadają się one b. interesująco. Warcie, oprócz sukcesami w walkach ligowych, nie wolno w żadnym wypadku zlekceważyć przeciwnika, gdyż jako zespół technicznie równorzędny, dążyć on będzie do uzyskania jak najlepszego wyniku, by w ten sposób zapewnić społeczeństwu wielkopolskie co do losów niedzielnej spotkania o puchar Prezydenta Rzplitej, które rozegra w Częstochowie.

Na prowincji:

o godz. 16 na boisku KPW w Ostrowie: KPW i Ostrowia.

Automobilizm

„Nocna jazda patrolowa”. W dniu 23 bm. Automobilklub Wielkopolski organizuje pod protektorem dowódcy D. O. K. VII gen. Knoll - Kownackiego „Nocną jazdę patrolową”. Impreza ta jest dostępna dla nieczłonków klubu. Zgłoszenia należy kierować do sekretariatu Automobilklubu Wielkopolskiego w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 15.

„Nocna Jazda Patrolowa” odbędzie się w czasie od godz. 20.15 do 24 na trasie około 100 km. w okolicy Poznania. Impreza ta ma charakter sportowy ze szczególnym uwzględnieniem zadań obrony państwa. Samochody muszą przebyć trasę z określoną średnią szybkością, przyczem zawodnicy muszą ominąć sztuczne przeszkody jako też zauważyć różne zjawiska na drodze. Dla osiągnięcia najlepszego wyniku przeznaczona jest nagroda. (kom)

Lekka atletyka

110 zawodników klasy B walczyć będzie o mistrzostwo POZLA dziś i w czwartek na stadionie miejskim. Początek zawodów w pierwszym dniu o godz. 19, w drugim o 11. Na starcie ujrzymy wybijających się zawodników Warty, A. Z. S., K. S. M., Sokola i wszystkich prowincjonalnych klubów. Szczególnie Warta będzie się starała zrewanżować A. Z. S-owi za niedawną porażkę w mistrzostwach klasy C. Bezpłatny wstęp na zawody w środę i minimalna opłata w czwartek umożliwią wszystkim udział w tych ciekawych zawodach. (kom)

Doskonali sprinter amerykański, murzyn Anderson, nadzieja olimpijska Stanów Zjednoczonych, doznał w czasie gry w rugby tak ciężkiego uszkodzenia że na okres nadchodzącego lata musi zrezygnować z czynnego sportu. Na wiosnę b. r. Anderson uzyskał na 100 jardów znakomity wynik 9,5 sek.

Niemiec Lampert uzyskał ostatnio w rzucie dyskiem znakomity wynik — 52,81 mtr. Wynik ten gorszy jest od rekordu światowego Schrödera tylko o 29 cm.

Piłka nożna

O awans do klasy A: Rawicki K. S. i Cybina-Poznań 8:0 (3:0).

O pozostanie w klasie B: Dyskobolja-Grodzisk i Posenania 3:0 w. o. z powodu nieprzybycia Posenanii; Sokół-Kępno i Unja-Poznań 3:0 w. o. z powodu dyskwalifikacji Unji; Śremski K. S. i Stella-Gniezno 0:3 (0:1); Sparta-Poznań i Sokół-Leszno 6:0 (4:0).

O mistrzostwo klasy C: Sparta-Oborniki i Pogoń-Sroda 1:4 (0:1); Victoria-Września i Pogoń-Smigiel 1:1 (1:0).

O nagrodę pocieszenia POZPN: Stella-Zabikowo i Sokół-Opalenica 1:1 (0:0); Rawicki K. S. II i Unja II-Kościan 3:0 w. o. Unja zrezygnowała z gry; Naprzód-Poznań i Britannia 2:1 (0:0); HCP II i Warta II. 4:1 (1:1); Korona II i Admira 1:2 (0:1).

na boisku Poloni w Lesznie: Polonia i Sokół,

na boisku Zakładu Psychiatrycznego: Unja-Kościan i Kościański KS, na stadionie w Wolsztynie: Czarni i Sokół-Wolsztyn.

na boisku Sokola w Mosinie: Sokół i Młodzież.

na boisku Sokola w Środzie: Pogoń i Legja.

w Szamotulach: Szamotulski KS i Pentatlon-Poznań;

o godz. 16.15 na boisku Rawickiego KS w Rawiczu: Rawicki i Sokół.

O pozostanie w klasie B: w Poznaniu o godz. 11 na stadionie Ośrodka: Sparta i Posenania; w Grodzisku o godzinie 16: Dyskobolja i Blask-Poznań.

O mistrzostwo juniorów: godz. 9.30 Warta i Czarni na boisku przy ul. Rolnej, o 10: H. C. P. i Warta II. na boisku HCP, o 14: Naprzód i Britannia na Przepadku, o 13.30: K. P. W. i Stella-Zabikowo na stadionie KPW w Dębcu, o 14.30 Korona i Admira na boisku Korony, o 15: Legja I i Sparta na boisku przed stadionem miejskim, o 15.45 Sokół-Jeżyce i Pogoń na stadionie miejskim (przedmecz), o 16: Grom i San na boisku Gromu w Szelagu.

Jedynie zawody towarzyskie odbędą się we Wrześni o godz. 18 pomiędzy Victorią-Września i WKS 68 p. p.-Września — o puchar powiatowego komitetu w. f. i p. w. (1)

O mistrzostwo juniorów: Czarni i Korona 3:7 (2:3); Grom i Sparta 3:2 (0:1); Admira i K. P. W. 2:3 (0:1); Stella-Zabikowo i Warta I. 0:7 (0:3); San i Pogoń 2:0 (1:0); Sokół-Jeżyce i Legja I. 0:6 (0:3); Warta II. i Legja II. 4:1 (2:0); HCP i Naprzód 8:0 (2:0); Legja-Sroda i K. P. W. II. Poznań 0:4 (0:1); Lipno-Stęszew i Młodzież-Mosina 2:0 (0:0); K. P. W. II.-Ostrów i WKS 60 p. p.-Ostrów 3:2 (1:0); Unja-Swarzędz i Sława-Poznań 10:1 (5:1); Victoria-Ostrzeszów i 70 p. p.-Pleszew 6:2 (1:2); Grom-Poznań i San-II.-Poznań 2:2 (1:1).

Przed spotkaniem z Anglikami w Warszawie. W Krakowie gra w nadchodzącą niedzielę angielska Chelsea z Wisłą. Pomimo rozszerzenia trybun do 12 000 miejsc — wszystkie bilety na mecz niedzielny zostały już wyprzedane.

W stolicy Chelsea grać będzie w sobotę na stadionie Wojska Polskiego. Liczbę miejsc dla publiczności na stadionie powiększono do 50 000. Miejsca siedzące przed trybunami zostały już wyprzedane. W sprzedaży są jeszcze nieliczne bilety wstępu na miejsca stojące po 2 zł i na trybuny po 4 i 5 zł.

Na stadionie zorganizowano 18 wejść, które otwarte będą już od godz. 13.30. Mecz rozpocznie się o godz. 17.15, ale już o godz. 17 wszystkie bramki stadionu zostaną zamknięte.

Tenis

Jutro na kortach AZS przy ul. Nowskiego 4 rozpoczyna się doroczny turniej tenisowy otwarcia sezonu. W losowaniu najsilniejsze rakiety zostały rozstawione. Zgłosiło się dużo dobrych graczy, tak, że walki zapowiadają się ciekawie. Początek gier o godz. 10 rano. (kom)

Kolarstwo

Wyścig na 100 km. organizuje K. S. „H. Cegielski” na trasie: Poznań — Kórnik — Śrem — Czempin — Stęszew — Poznań (meta przy dworcu na św. Łazarzu) dla zawodników posiadających licencję na rok 1936.

Na tej samej trasie odbędzie się również wyścig o nagrody dla niestowarzyszonych i nielicencjonowanych, posiadających jednakowoż karty wyścigowe na rok 1936, które można nabyć u przedstawiciela P. O. Z. K. przed wyścigiem za opłatą zł 1.

Zgłoszenia przyjmuje K. S. „H. Cegielski” Górna Wilda 136, lub przed wyścigiem na boisku, Górna Wilda 180.

Zbiórka wszystkich zawodników w dniu wyścigu o godz. 12 w sali ćwiczeń klubu przy Górnej Wildzie 180. (kom)

Pływanie

Otwarcie sezonu „Unji”, w którego ramach odbyły się wesołe pokazy, z których dochód przeznaczony był na fundusz olimpijski, było w pełni udane. Zebranych przedstawicieli sportowych władz wojskowych i miejskich, związku, prasy oraz delegatów klubowych powitał wiceprzes „U-

nji” p. red. Antoniewicz. Po wciągnięciu flagi, przy dźwiękach fanfar, na maszt, o-kolicznościowe przemówienie wygłosił p. dr. Sokołowski. Na zakończenie odbyły się pokazy pływania i gier na wesoło, przy udziale kilkudziesięciu pływaków „Unji”. (wz)

Różne

W marszu junaków zespołów szkolnych na 10 km. ze strzelaniem zwyciężył zespół Państw. Szk. Bud. i Miern. Melj. uzyskując 50 pkt., 2. gimn. Paderewskiego 52 pkt., 3. gimn. Mickiewicza 54 pkt., 4. gimn. Czajkowskiego 55 pkt., 5. gimn. Bergera 56 pkt., 6. gimn. Marji Magdaleny 58 pkt., 7. Miejsk. Szk. Handl. 61 pkt. Bez miejsc: gimn. Kantego 66 p., gimn. Marcinkowskiego 67 pkt., Liceum Handlowe 75 pkt.

Polski kajakarstwo w regatach olimpijskich

Władze Polskiego Związku Kajakowego po przeprowadzonym ostatnio w Pucku kilkutygodniowym kursie instruktorskim dla kajakowców postanowiły wybrnąć uchwale walnego zjazdu wysłać na regaty olimpijskie do Berlina dwie osady, na kajakach szwedzkim i składaku.

Osadę dwójki szwedzkiej stanowią będą: Falkowski (Sokół Grudziądz) i Bazański (Pozn. Klub Kaj.). Obsadzenie składaka wyścigowego powierzono wojskowemu K. S. w Krakowie.

Olimpijscy kajakarze złożyli już na kursie w Pucku przyrzeczenie olimpijskie i wyjadą do Berlina na 14 dni przed terminem regat, celem ostatecznych przygotowań. (PAT)

Zupełnie bezpłatnie! Tylko Abdel-Hanim

jest fenomenalnym, najslawniejszym jedynym wyróżniającym się na całym świecie jasnowidzem-grafologiem, który posiada nadprzyrodzony dar jasnowidzenia i hipnotyzowania — wybierzcie Ci zupełnie bezpłatnie i bezinteresownie szczytliwy nr losu, który pod gwarancją zostanie wylosowany. Wskażcie gdzie takowy można nabyć oraz na życzenie odgadniecie Twą przyszłość, wprowadzi Ci na prawdziwy szczęśliwy nowy Tor Życia, może dać Ci możliwość stałego zarobkowania. Zatem natychmiast w każdej sprawie zwróć się do niego. Nadesłaj datę urodzenia 80 gr znaczkami na koszty portowej. Adresować: Jasnowidz Abdel-Hanim, Lwów 15, ul. Cerkiewna 18 — 6.
ng 10 966

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś „Madame Butterfly”. Rolę tytułową kreuje Gizela Poschówna. Dyryguje kapelm. Stefan Barański.

W czwartek i piątek najnowsza operetka „Najpiękniejsza z kobiet” z występem Marji Korabianki. Dyryguje kapelm. W. Buchwald. W sobotę ostatecznie przedstawienie operowe „Straszny Dwór”.

Z Teatru Polskiego

Cały tydzień bieżący grana będzie bez przerwy „Nieusprawiedliwiona godzina”. Do powodzenia tej komedji przyczynia się w dużej mierze świetna gra całego zespołu z pp. Ludwiżanką i Hańczą na czele.

Gdy lekarz powie — wątroba...

myślcie o jej leczeniu, bo w tej dżagnozie mieści się często: woreczek żółciowy, kamienie żółciowe, żółtaczką. Ziola Magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Biliosa”, zawierające egzotyczne rośliny Combretum i Boldo pobudzają wątrobę do właściwej pracy i normalnego wydzielania żółci oraz powodują naturalne wypróżnienia.

Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.
ng 10 464

CZAREM ZAPACHU
WODA KWIATOWA
KARIOKA
CAZIMI
ng 10 488

Z Teatru Nowego

Dziś po raz 49 ciesząca się niezmiennym wielkim powodzeniem znakomita sztuka W. Fodora „Matura” w koncercie zgranej premierowej obsadzie.

Popołudniowe przedstawienie w czwartek, po cenach do połowy znizonych, wypełni głęboko nastrojowa współczesna sztuka E. Lawery „Pierwszy Legion” („Tajemnice Jezuitów”).

W sobotę wieczorem dane będzie wznowienie niegranej od długiego szeregu lat, a cieszącej się w swoim czasie wielkim sukcesem, doskonałej sztuki włoskiego dramaturga Niccodemi’ego „Nauczycielka” w przekładzie Zofji Jachimeckiej. — Rolę tytułową odtworzy p. Koronkiewiczówna, dalszą obsadę tworzą pp. Korcek, Młodziejowska, Koczanowicz, Loedl, Nowakowski i in. Reżyserja p. Nuny Młodziejowskiej, nowa oprawa dekoracyjna K. Krajewskiego.

Chór Dana żegna Poznań!!!

Chór Dana jedzie do Ameryki!!!

Najpopularniejszy i najznakomitszy zespół rewersersów polskich słynny CHÓR DANA opuszcza już wkrótce Polskę i wyjeżdża na dłuższe tournée artystyczne do Ameryki. Wiadomość ta lansowana od dawna w całej prasie polskiej i zagranicznej stała się rzeczywistością. Po niebywałych sukcesach w Rosji sowieckiej, w Niemczech, w krajach bałtyckich i w Rumunii, znakomity nasz CHÓR DANA udaje się po złote runo i nowe, wielkie triumfy do krajny dolarów. Możemy być zgóry przekonani, że CHÓR DANA i za Oceanem święcić będzie wielkie triumfy i nowych laurów przysporzy polskiej sztuce. Przed wyjazdem do Ameryki CHÓR DANA, który tyle sympatyków i wielbicieli liczy w Poznaniu pożegna się z naszą publicznością i wystąpi poraz ostatni

w sobotę, dnia 23 maja o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce”.

CHÓR DANA na pożegnalnym swym występie w Poznaniu wykona wspaniały i bogaty, wielki zagraniczny program w 3 częściach, obejmujący szereg najpiękniejszych piosenek, tang i nowości. W pożegnalnym wieczorze w „Słońcu” udział przyjmą ponadto: najpopularniejszy piosenkarz polski, ulubieniec publiczności MIECZYSLAW FOGG i niezrównany komik, wesoły piosenkarz ADAM WYSOCKI. Sobotni, pożegnalny występ CHÓRU DANA zapowiada się świetnie. Zaraz w w pierwszym dniu rozchwytało znaczną ilość biletów. Ceny miejsc najniższe od 1—3 zł. Przedsprzedaż biletów w składzie cygar p. Szejbrowskiego, ul. Pierackiego 20, tel. 56-38.

zg 13 573

Zdjęcie z uroczystości 25-lecia istnienia firmy ekspedycyjnej „Express” w Poznaniu Małe Garbary 5 (a nie Wielkie Garbary jak podano). Na fotografii siedzą: właściciel p. Fr. Wilczyński, mając po prawej żonę, panią Z. Wilczyńską, po lewej pracownika, który jako robotnik pracuje w firmie bez przerwy również 25 okrągłych lat.

Marjan Liedke

Sodalis Marianus

nasz najukochańszy brat, szwagier i wuj, zasnął w Bogu, opatrzony Olejami św., dnia 19 maja 1936 r. po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 57.

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy przedpogrzebowej szpitala garnizonowego przy ul. Waly Jana III na cmentarz farny nastąpi w piątek, dnia 22 maja 1936 r. o godz. 18,30

W smutku pograżeni

Pz 4 665-21.114

siostra, bracia i rodzeństwo.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie nazajutrz o godzinie 8 rano w kościele farnym.

Poznań, Warszawa, Katowice, Wrocław, Berlin.

W poniedziałek, dnia 18 maja 1936 r. o godz. 17,20, zasnąła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich, ciężkich cierpieniach, nasza najdroższa siostra, szwagierka i ciocia, ś. p.

Irena Korzbok - Tuchołka

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 21. bm. o godz. 17 z kaplicy cmentarza na Górczynie.

W ciężkim smutku pograżona

rodzina.

zg 13 568

Dnia 19 maja 1936 r. o godz. 11,15 w pol. zasnął w Bogu, po długich i ciężkich, z cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., moja najdroższa żona, najukochańsza matka, siostra, teściowa, babka i ciocia, ś. p. z Deutschow

Elżbieta Wojtkowiak

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 22. bm. o godz. 17,30 po pol. z kościoła cmentarza paraf. Bożego Ciała w Debcu.

W ciężkim smutku pograżony mąż z dziećmi i rodziną.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Berlin, Królewiec w Pr. Zach., Braunschweig.
Najst. Zakł. Pogrz. P. Piasecki, Kozia 4. Tel. 27-69.

MASZYNY ŻNIWNE
Deeringa i Cormicka
oraz części zapasowe i
grable konne korzystnie
odda maszyny rolnicze
MARKOWSKI, POZNAŃ, ul. Jasna 16.

Pz 4 652-21.96

Parcele

Dąbrowskiego, Bukowska, Szeja, Rocha, Komandorja, Bnińska najkorzystniej sprzedaje. Plany zatwierdzone. „Osadapol”, Poznań, Rzeczypospolitej 9. zd 47 765

Marjan Liedke

były Kierownik Reprezentacji naszej w Poznaniu

zmarł po krótkich cierpieniach dnia 19-go maja 1936 r. Z żalem żegnamy Zmarłego, jako sumiennego, obowiązkowego, o prawym charakterze współpracownika.

Eksportacja zwłok z kaplicy przedpogrzebowej szpitala Garnizonowego przy Wałach Jana III nastąpi w piątek, dnia 22 maja 1936 r. o godz. 18,30.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w sobotę, dnia 23 maja 1936 r. w kościele farnym o godz. 8 rano.

Reprezentacja Arcyksiążęcego Browaru w Żywcu
Poznań, ul. Dąbrowskiego 28.

Pg 4666-21,113

We wtorek, dnia 19 maja 1936 r., rozstał się z tym światem, po krótkich cierpieniach, Kierownik naszego biura, ś. p.

Marjan Liedke

Zmarłego żegnamy z serdecznym żalem, jako zyczliwego i oddanego nam współpracownika.

Personel

Reprezentacji Arcyksiążęcego Browaru w Żywcu
Poznań, ul. Dąbrowskiego 28.

Pg 4664-21,112

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę, ś. p.

Łukaszowi Demczukowi

emeryt. kier. oddz. poczt.

a mianowicie Przewielebnemu Duchowieństwu, P. Naczelnikowi i P. P. Urzędnikom urzędu pocztowo-telegraficznego Poznań 3 oraz Krewnym i Znajomym, składamy tą drogą najgłębsze podziękowanie i wdzięczność

zg 13 572

do głębi wzruszeni
żona, syn i rodzina.

Skład żelaza

z nieruchomością poszukuje się celem kupna w większym mieście. Oferty do Kurjera Pozn. pod zg 13 566.

Wypróbuj ten Nowy NIEPRZEMAKALNY Puder "Piękności"

ZRÓB TĘ
ZADZIWIAJĄCĄ
PRÓBĘ

Puder Tokalon, spreparowany według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon, kładzie kres „połyskowi skóry”, gdyż zawiera sudowny, nowy składnik nazwany Podwójną Pianką Kremową (patentowany sposób). Przekonaj się o tem sama przez tę zwykłą próbę. Posyp palec Nowym Pudrem Tokalon o „Matowym Wyglądzie” i zanurz go w szklance wody. Po wyjęciu zobaczysz, że palec Twój nie jest mokry ani błyszczący, lecz zupełnie suchy i „matowy”. Puder ten opiera się wilgoci, ponieważ zawiera „Podwójną Piankę”. Dlatego też Puder Tokalon trzyma się 8 godzin. Może Pani tańczyć całą noc w dusznej sali balowej i zachować tak samo świeżość i śliczną cerę, jak gdyby Pani dopiero przysłała. Nowy Puder Tokalon o „Matowym Wyglądzie” nie podlega działaniu wilgoci, ani deszczu lub poceniu się. Gwarantuje on raz na zawsze położenie kresu połyskowi nosa.

660 6 311

Wiedz o tem, że MARECKIEGO cukierki nie reklamą, lecz niezrównaną jakością i niską ceną zdobywają coraz to większe szeregi konsumentów. ng 10 675/6
Fabryka cukrów ST. MARECKI, Poznań, św. Wojciech 28.

KUPNA OKAZJINE!

Ford junior limuzyna 4 osobowa prawie nowa
Chevrolet limuzyna 4 drzwiowa
Chevrolet Roedster 2-4 osobowa
Chevrolet ciężarówka 1 1/2-2 tonn
Opel limuzyna 4 osobowa
Praga Piccolo limuzyna 4 osobowa
Tatra 4 cylindrowa kabriolet 4 osobowa

Wszystkie samochody gotowe do jazdy

STANISŁAW SIERSZYŃSKI

Reprezentacja Samochodów

AUTO UNION

Poznań, Plac Wolności 11. Tel. 13-41.

Pg 4647-21.102

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca Składnica drzewa

G. Kowalkiewicz Poznań, Strzelecka 14a Tel. 14-95
dz 1 767

MAJĄTEK

600 mórg pod Poznaniem

przedam,

zamienię - kamienicę Poznań - Warszawa. Zgłoszenia „Par”, Poznań pod nr. 55,176.

Pg 4 653-55.176

Apteka

wieksza w mieście woj. Dzieln. Zachod. poszukuje zaraz ewentl. per 1 lipca rb.

MAGISTRA

możliwie z prawem zarządu, płynnie wład. językiem niem., o dobrej prezencji, doświadczony i biegły ekspedient, gładk. w obęgu tak z wytworna jak wiejska klientela, za wysoką pensją wzgl. tantiem. Zgłoszenia z życiorysem, dokładnym podaniem dat dotychczasowych kondycji, referencji i warunków uprasza się pod dg 1892 do Kurjera Pozn.

Najnowsze modele samochodów

„CITROEN“

z zapędem na przednie koła
typ „7” i „11” 5, 6, 8 i 9 osobowe.

Jednolita całkowicie stalowa karoserja zaopatrzona w nierozpryskujące się szkło „SECURIT“.

Niezależne zawieszenie kół i resorowanie zapomocą drążków skrętnych.

Reprezentacja R. JAKUBOWSKI

Poznań, ulica Dąbrowskiego 7 — Tel. 75-58

Stacja obsługi czynna dzień i noc.

Części zamienne - Warsztaty - Garaże - Lakiernia

Pg 4625-20,103

Stanicz dni Bielizny i Krawatów

Wiązanki jedwabne modne od 0,95
 Kotnierzyki sztywne wykład. od 0,65
 Koszule sportowe modne... od 4,50
 Koszule sportowe popelinowe od 8,50
 Koszule wierzchnie kolorowe od 4,90
 Koszule wierzchnie popelin. od 9,50
 Pizamy popelinowe modne. od 9,50

The Gentleman

Właśc. Stefan Schaefer
 ul. Nowa 1. POZNAŃ ul. 27. Grudnia 4.
 TELEFON 31-69.

APTEKA

uprzyw. z ceną posesją, świetna egzystencja w mieście ożywionem, przeszło 5000 mieszk., bogata okolica na Pomorzu jest zaraz z powodu zaszłych poważnych zmian do sprzedania. Wysokie obroty. Wymagana gotówka 30 do 35,000, reszta według umowy. Tylko poważni reflektanci z płynną gotówką zechcą się zgłosić pod dg 1891 do Kurjera Poznańskiego.

Kasjerka

inteligentna z dobrego domu, ze znajomością języka niemieckiego i pisaniem na maszynie poszukiwana do poważnej firmy. Curriculum vitae i dokładne referencje uprasza się składać do Kurjera Poznańskiego zg 13 567.

OGŁOSZENIE.

W środę, dnia 27 maja 1936 r. o godz. 12 odbędzie się w Kolnie powiat Międzychód wydzierżawienie pierwszorzędnego owocu z około 5000 drzewek a mianowicie: czereśnie, jabłonie i grusze.

Zbiórka reflektantów przed sołectwem w Kolnie.

Blizszych szczegółów dowiedzieć się można w Zarządzie Gminnym w Międzychodzie. Warunki zostaną ogłoszone w dniu przetargu. dg 1897

Zarząd Gminy Międzychód (—) Braciszewski, wójt.

Oferty wydajemy tylko za przedłożeniem dowodu

Zdarzają się liczne wypadki, że inserenci zgłaszają się do administracji naszej po odbiór ofert bez dowodu, otrzymanego przy nadaniu ogłoszenia. Oświadczamy wobec tego, że w interesie inserentów oraz zgodnie z zasadą sztyrowanych ogłoszeń wydajemy oferty oraz udzielamy o ofertach informacji tylko za przedłożeniem odnośnego dowodu.

Przestrzegamy przed zagubieniem tego dowodu, gdyż reklamacyj nie uwzględniamy.

Administracja.

LICYTACJA ZASTAWU

W sobotę, 23 maja od godz. 11 sprzedawac będę w firmie F. Miklas, ul. Piotra Wawrzyniaka 19, najwięcej dajacemu za gotówkę: Pg 4659-21,104

szafy, szynielierki, łózka, stoły, krzesła, lustra, obrazy i inne urządzenia domowe.

Brunon Trzczaek
 zaprzysiężony rzeczoznawca i aukcjonator na woj. Poznańskie (własny lokal licytacji), Poznań, Stary Rynek 46/47, tel. 21-26.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t d = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMEY - PARCELE

Budowniczy

Radziński, Wodna 13, telefon 13-07. Przedsiębiorstwo budowlane. zdg 44 647

Wille

2-3 mieszkaniowa kupie przy wpłacie zł 40 000, okolica opery, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 047

Kupie

kamienice ewentualnie z drugami w Gnieźnie, Lesznie lub innym mieście prowincjonalnym w Poznaniu lub na Pomorzu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 896

Kamienice

nowe dochód 10 500 wpłaty 70 000 — dochód 8 500 wpłaty 45 000 sprzedaję Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 47 231

Wille

lepsza kupie. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 47 342

Kupie

dom w dobrym stanie wprost od właściciela 100 000—120 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 610

Parcele

pod wille lub zwarta tylko dobre położenie bez pośredników kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 602

Sprzedam

kamienice komfortowa wpłaty — 150 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 594

Dom

czynszowy kupie w Poznaniu. — wpłata do 30 tys. zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 587

Domek

Poznaniu może niewykończony przy tramwaju, wpłata 8—10 tysięcy. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 47 536

Tereny

Gdny przyje na nowa luksusowa wille Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 640

Wille

7 pok. nowa, ogród, garaż, komf. 10 m. od pl. Wolności sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 639

Parcele

na Osiedlu Warszawskim korzystnie sprzedaję właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 214

Kupie

plac do 1 000 m². Oferty Kurjer Poznański zdg 47 620

Kupie

wille luksusowa conajmniej 5 pokojowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 578

Wille

oraz dwie parcele sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 47 656

Mały

dom z dużym ogrodem, Łazarz, sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 664

Willa

2-piętrowa, czynszowa, obok parku Wilsona, komfort, osobny budynek, odpowiedni na przemysł, garaż sprzedam 70 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 015

50 parcel

leśnych, budowlanych razem 120 morg nad Wartą 30 km Poznań, sprzedaję całość lub częściowo. Majętność Golaszyn p. Oborniki. zdg 48 024

Kamienica

śródmieście Poznania składem mieszkaniem wolnem 45 000, wpłaty 25 000, Ratajczak Świętoławska 12 (Jezuicka). zdg 47 649

Parcele

willowa kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 904.

Wille

dwumieszkaniowa sprzedam — wpłaty 26 000,—. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 796

Parcela

domkiem — bez korzystnie. — Górczyn, Bosa 20. zdg 48 017

Parcele

willowa w śródmieściu kupie gotówka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 630

Parcele

Poznaniu Starolecie przy Warcie 26 000 metrów ziemi ogrodowej w całości sprzedam 30 000. Paluch, Poznań, Kantaka 8/9. zdg 47 770

Wille

Poznaniu nowe, komfortowe: pięcioletni mieszkanie cena 38 000,—, trzymieszkaniowa cena 30 000,—, oraz kilka kamienic komfortowych korzystnie sprzedam. Paluch, Poznań, Kantaka 8/9. zdg 47 771

Parcele

Dabrowskiego, Bukowska, Szlag Rocha, Bnińska korzystnie sprzedaję „Osadopol”, Rzeczypospolitej 9. zdg 47 766

Kamienica

wolna od stempla dochód 2 700, cena 23 000,— sprzedaję Metelski, Zielona 3. zdg 47 809

Kamienice

nowa sprzedaję wpłaty 55 000,— Malecki, Rybaki 20a. zdg 47 957

Kamienice

kupie od właściciela wpłata 65 tys. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 896

Zamienie

nieobciążona pięcioletni mieszkanie bez podatku wille centrum Opera na jednorodzinna centrum. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 782.

Willa

komfortowa, czteromieszkaniowa 38 000, w tem 15 000 amortyzacji

willa

komfortowa 30 000, wpłaty 20 000,

willa

dom 12 000,

dom

trzykondytorowy 15 000, wpłaty 10 000 amortyzacji.

Pozatem

wielki wybór. Dom Złocień, Poznań, Szkolna 12. zdg 47 975

Domek

z piekarnią w Poznaniu lub przedmieściu kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 722

Kamienica

nowa Focha, dochód 4 800, wpłaty 32 000, przejęcie 15 000 amortyzacji.

Kamienica

nowa cena 45 000.

Kamienica

nowa, dochód 8 500, wpłaty 60 000 złotych, przejęcie 15 000 amortyzacji

Parcela

przy Focha 16 000.

Parcela

przy Łukasiewicza 9 000.

Parcele

przy Pogodnej. Kanalizacja okazynie sprzedam Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 47 721

Kupie

dom lub wille przy wpłacie 50 000 Pośrednicy wykluczeni Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 695.

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) rozwiedziony mistrz szewski Stefan Podgórski, zamieszkały w Poznaniu, poprzednio w Łodzi, syn rolnika Wiktora Podgórskiego i tegoż małżonki Konstancji z domu Szczepańskiej zmarłych, ostatnio zamieszkałych w Dabrowicach, 2) niezameżna krawcowa Janina Pieleska, zamieszkała w Poznaniu, córka rolnika Walentego Pieleska i tegoż małżonki Józefy z domu Andrzejewskiej, zamieszkałych w Pałczewie, powiecie łódzkim, chcą zawrzeć związek małżeński. O jakiegokolwiek przeszkodzie należy donieść w przeciągu 15 dni niżej podpisanemu urzędnikowi stanu cywilnego. Obwieszczenie nastąpi w wile w Poznaniu i Łodzi (w gazecie). Poznań, dnia 19 maja 1936. Urzędnik Stanu Cywilnego (—) Frydel, Urząd Stanu Cywilnego na obwód Poznań-Miasto. zdg 47 665

100,—

zł komu powiem nieprawdę chiromantka „Lu-ne”, Poznań, Maleckiego 19 — 1. — 9 wieczór. zdg 47 930/1

Kapelusze słomki

z oryginalnej francuskiej poleca „Ines“ zdg 47 968

Ewa?

jest bogato zaopatrzona bielizna pończochy — apaszki „Ewa” — Marsz. Focha 60. zdg 47 685

2. PIENIĄDZ

20 000

pożyczki poszukuje na 2 hipoteke nowej kamienicy Poznaniu, wartości 170 000. 1 hipoteka Banku Gospodarstwa 33 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 818

Dysponuję

15 000 gotówki oraz nowa pięcioletni mieszkanie wille nieobciążona centrum Opera szukam przedsiębiorstwa lub współdziałania rzetelnego Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 781

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Włókna

dwór letnisko, poczta Skoki pod Poznaniem, klimat podgórski, cudowna okolica, lasy, jezioro, plaża, kajaki, tenis, park, gry warzyjskie. zdg 46 195

Dokąd wyjechać na lato

dokładnych informacji udzieli bezpłatnie „Erest”, Biuro Propagandy Letnisk Polskich, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 22. zdg 45 814

Puszczkowo

piękna wille, pokoje dla panów tano, przystanek autobusowy. — Wskazę Kurjer Poznański zdg 45 245

Letnisko

Majątność Dobczyn, komfort — elektryczność, kanalizacja, las, kort. Informacje: Poczta 31. m. 3. zdg 42 614

Szczawnica

Pensjonat Olexego, poleca pokoje słoneczne z balkonami, na pobyt ryczałtowy od 1 maja. ng 10 815

Lwaj starsi panowie szukają w czerwcu

letniska

światło, kanalizacja, okazja bridaż, poczta, stacja, utrzymanie — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 611

Mieszkanie

przy lesie, stacji. Adres Kurjer Poznański zdg 47 199

Pensjonat

„Castellamara” Oslanino, 3 km od poczty i kolei Zelistrzewo powiat morski, blisko plaży. Elektryczność, kanalizacja, łazienki, komfort. Warszawska kuchnia. Pościel i bielizna na miejscu. — Ceny od 6 zł w górę. Adrianna Kasprzyska, Grudziądz, ul. Hallera 24. ng 10 182

Letnisko

5 morgów ogrodu, owoce jarzyny 5 pokoi garaż. Okolica Puszczykowo do wynajęcia, telefon 56-31. zdg 47 328

Wisła

perla polskich uzdrowisk pensjonat „Nad Potokiem” pełny komfort, werandy, plaża kąpiel kuchnia wykwinna ceny przystępne. przyjmuje zlecenia. zdg 47 623

Orłowo Morskie

Czerwicy tani sezon. Informacje: Lewinierowa Kraków plac Koszaka 1. zdg 47 870

Letniska

z bardzo dobrem utrzymaniem poszukuje dla 1 osoby z dzieckiem na miesiąc lipiec we dworze, leśniczówce, niedaleko Poznania. Oferty z podaniem cen proszę do Kurjera Poznańskiego pod zdg 47 908

Zielone święta we dworze

pod Poznaniem jezioro, las, tenis, bridge — cena od osoby 17,— zł — dwie osoby zł 30,—, od soboty wieczór do wtorku rano. Zgłoszenia do 28 maja

„Erest”

Biuro Propagandy Letnisk Polskich — Sew. Mielżyńskiego 22. zdg 47 987

Malownicze

położenie, park, kort blisko. — Wskazę Kurjer Pozn. zdg 47 855.

3 pokoje

słoneczne kuchnia Teczowa 16 I zdg 47 751

Pan

szuka letniska na wsi. Zgłoszenia cena Kurjer Pozn. zdg 47 724

6. OZENKI

Dla

brata lat 36, mistrza rzeźnickiego własnym składem szukam dzielnej żony z coşkowliek gotówką. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 833

Urzędnik

lat 32, pozna panią niezależną celem późniejszego ożenku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 650

Niezależna

idealistka pozna dżentelmena na wyższym stanowisku po 40, równie niezależnego. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 646

Panna

lat 22 z wykształceniem z dobrego domu z majątkiem szuka meża adwokata, lekarza, wyższego urzędnika. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 47 203

Panna

lat 24, przystojna, wykształcona, 3 pokoje i coşkowliek gotówki, poszukuje urzędnika etatowego na dobrym stanowisku. Cel matrymonijalny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 026

Panna

lat 22, wykształcona, coşkowliek posagu, odda serce za serce niezależnemu, wiek obojętny. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 022

Która

z miłych, zamożnych pań, interesująca się motoryzacją, pragnęłaby poznać inżyniera-mechanika jako przyjaciela, późniejszego meża? Oferty z fotografiami Kurjer Pozn. zdg 47 889

Kupiec

kawaler, lat 26, posiadający zarobkowany własny skład biawatów, towarów krótkich poszukuje panny, nie starszej, wymownej, bielej w interesie. Majątek pożądanym dla wspólnego dobra. Fotografie mile widziane, które się zwraca na żądanie. Rzecz traktuje poważnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 869.

Który

z inteligentnych panów pozna skromną pannę na posadzie. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 743

Który

szlachetny pan na stanowisku znudzony samotnością posłubi miłą domatorkę lat 31 z wyprawą. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 711

Kawaler

lat 34, agronom, szatwn, przystojny, 15 000, pozna pannę przystojną do lat 28 posiadającą większe gospodarstwo lub gotówkę dla wspólnego dobra. Oferty możliwe fotografie. Zwrot fotografii i dewekcja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 47 702.

Urzędniczka

gotówka, szuka znajomości pana do czterdziestki. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 681

Artysta filmowy

podobieństwo Adama Brodzisza zapozna przystojną, m'oda domatorkę. Cel matrymonijalny. Poważne oferty Kurjer Pozn. zdg 47 696

7. SPRZEDAŻE

Dodatki do ubrań

plaszczy i sukien. Andrzejewski, Szkolna 13. dg 1 190

Korzyść

po stronie klienta, gdy kupuje wszelkie

meble

oraz różne inne przedmioty przy Świętoławskiej 10 (Jezuicka) — Dom Okazyjny Kupna. Pg 4442-20,31

Magle

najnowsze wynalazku elektryczne i ręczne nagrodzone złotym medalem dostarcza M. Jankowiak, Fabryka Maglów, Poznań, Staroleka, tel. 14-47 zdg 31 091

Dodatki

ubraniowe najtaniej. Grobelski, Wrocławska 2. zdg 35 042

Wózki

tanio, wielki wybór. Trąbczynska, Pierackiego 11, podwórze. Asygnaty „Kredyt”. zdg 42 455

Sprzedam

używana, dobrze utrzymana ciężarówka Chevrolet 2 tonny, 6 cylindrów, perlak z płaszczem — 60x1 000 m/m, pojedynczy stolec walcowy 300x800 m/m

kupie

podwójny stolec walcowy 300x700 m/m, dwuczęściowy przesiewacz. Gustaw Heiler, Młyn Góra. zdg 47 134

Jadalnie

gabinet nowe tano. Stolarnia, Chłapowskiego 9, Wilda. zdg 47 114

Samochód

sportowy 2 osobowy „Fiat” 514 jak nowy sprzedam. Ozorkiewicz Pniewy, Szkolna 2, tel. 64. zdg 47 254

Młyny!

Worki bawełniane

dostarcza chrześcijańska, polska fabryka po cenie konkurencyjnej. A. Szwałder, Tkalnica Mechaniczna, Zduńska-Wola, Janiszewice, Skrytka pocztowa 54. Telefon 127. zdg 47 514

Szyny

luźne, na podkładach, najtaniej. Składnica Kolejki Polnych. Poznań, Przemysłowa 23b, telef. 65-92. zdg 47 225

Skład

35 złotych miesięcznie odda gospodarz. Wodna 26. zdg 47 307

Platformę

80 ctr. korzystnie sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 224

Łódź

żaglowa s motorem sprzedam. — Mielecki, Buszewo, poczta Lubosina. zdg 47 218

Lokomobile

„Lanza” 24 km jak nowa sprzedam tano. Biegański, Mikstat. zdg 47 512

Sprzedam

natychmiast urządzenie skladowe i towar. Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 163

Powielacze okazyjne

i nowe oraz wszystko do powielaczy, Skóra S-ka, Aleje Marcinkowskiego 23. ng 10 664

Pończochy Rękawiczki

olbrzymi wybór Bielizna damska Bluzki na sezon wiosenny najtaniej K. Lowicka ng 10 340

Pamiątki

I. Kom. 24 km. srebrne, złote najtaniej, wielki wybór. Szulc, pl. Wolności 5. Pg 4 308-19,5

Zegarki dla młodzieży

solidne, ceny niskie gwarancja. Szulc, pl. Wolności 5. Pg 4 308-19,5

Pierścionki

medaliki, rymgrafy, wisiorki, bransoletki, epinki złota, srebrne poleca tano. Szulc, pl. Wolności 5. Pg 4 307-19,5

Samochód

Fiat 501, roadster, doskonały stan, bogato zaopatrzony, tano. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 595

Sprzedam

dobre zaprowadzona cukiernie, nowe urządzenia. Adres wskazę Kurjer Pozn. zdg 47 335

Restauracje

pierwszorzędny punkt sprzedam, zamienię na gospodarstwo rolne, dzierżawę, Kwiatkowski, Działyskich 10. zdg 47 649

Samochód

sprzedam „Chevrolet” lim. 5 osobowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 638

Łóżko

białe materacem. — Piotra Wawrzyniaka 26 m. 22 3-6. zdg 47 632

Przed zakupnem

mebli

oraz innych sprzętów wstap w własnym interesie na Świętoławska 10 (Jezuicka) Dom Okazyjnego Kupna. Pg 4441-20,32

Pamiątki do I komunij św.

zegarki, medaliki z łańcuszkami w złocie i srebrze, rymgrafy, pierścionki, kolczyki. Ceny niskie

Tadeusz Gąsiorowski św. Marcin 34

(obok szkoły). zdg 1 874

Kufer

bagażowy waga ciężarkowa Młynska 12 a mieszk. 9. zdg 47 327

Samochód
reklamówka 1 1/2 tonny jak nowy tania sprzedam. Brzeskauto, Jarkoba Wujka. zdg 47 800

4
wentylatory prad zmienny sprzedam korzystnie. Tel. 27-85. zdg 47 797

Gabinet
debowy 24.— „Okazja” Szewska 20. zdg 47 900

Samochód
reklamowy B. M. W. w dobrym stanie tania sprzedam Wiadomość tel. 52-65. zdg 47 856

Pianino
okazyjnie. Pierackiego 10. podwórze. zdg 47 746

Materiały koldrowel
adamaszk. brokaty. kłoty. lewatywn. moceaniny
puch koldrowy
wełny i waty do koider

Gremplowanie wełny
najtaniej
Emkap M. Mielcarek
Poznań. ul. Wrocławska 30. nr 8792

Ford
czterodrzwiowy, oryginalna karosa, dobrym stanie. Poznańska 27. mieszkanie 4. zdg 48 000

Piekarnie
mechaniczna, ruchliwej ulicy, dobrze zaprowadzona sprzedam. ul. Szamarzewskiego 11. zdg 48 011

Rower
wyżymackie. Śniadeckich 3 — 6. zdg 48 010

Radjo
cztero-lampowe prad stały. tania. Wielkie Garbary 21 m. 4 zdg 47 786

Gospodarstwo
200 mórg, prywatne, oszono-buraczana ziemia, żywy i martwy inwentarz bardzo dobry, zabudowanie dobre, dom mieszkalny 8 pokoi, duży kontyngent buraczany. Korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia pn.: M. Baschwitz, Strzelno, ul. Powst. Włkp. 9. nr 11 168

Skład pieczywa
cukiernia sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 47 608

Okazyjne
kupno nowoczesnej sypialni spiesz się wszyscy na Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 4 655-21.108

Skład
delikatesów owoców poblizu Pierackiego zaprowadzony czystością. Adres wskaże K. Poznański zdg 47 851

Rzadka okazja
kolonialke, maglem dwupokojowym na dowód, że prosperuje dobrze, sprzedam przy wlocenie na spłaty miesięczne. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 840

Rower
prawie nowy sprzedam. Rybaki 26 m. 26. Zgłoszenia 5 — 7. zdg 47 629

Okazyjne
kupno nowoczesnej jadalni spiesz się wszyscy na Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 4 656-21.107

Antyki
wielki wybór tania. Pocztowa 22. Pg 4443-55.157

Fabryka mebli
poleca meble wszelkiego rodzaju. Skład fabryczny. Wrocławska 19. dg 1 818

Maszynę
do szycia dobry stan. Młyńska 13 m. 5. zdg 47 669

Kolcówkę
dobrą, aparat fotograficzny filmowy. Just. Mielżyńskiego 2. zdg 47 996

Lodówki
wykonuje. Plac Bernardyński 3 m. 8. zdg 47 992

Rower
Najlepiej napisz na Szkolnej u Jandego, a jeśli znających spytasz, dowiesz się dlaczego. zdg 47 586

Urządzenie
składowe dla każdej branży stosowne okazjnie. Marcellego Motego 10/11. zdg 47 854

Meble
najtaniej poleca
Szczaniecki,
Tama Garbary 3. zdg 47 807

Wózek
dziecięcy tania sprzedam. Wielkie Garbary 53 m. 2. zdg 47 802

Limuzynę
bezcen. Wielkie Garbary 18 — 11. zdg 47 980

Maszyna
Adler tania. Szkolna 12 — 4. zdg 47 976

Skład
spożywczy prima położenie, egzystencja pewna 3.500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 955

Samochód
Austro-Daimler otwarty sport. 6 siedz. dobrym stanie zdg 1.500.— Chrysler limuzyna 4 cyl. złotych 2.500 na sprzedaż. W. Müller, Poznań, ul. Dąbrowskiego 34. Tel. 59-76 zdg 48 002

Drogerje
ruchliwa ulica Poznania tania sprzedam powód chroba. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 880.

Motocykl
przeoczepka „Indian”, pierwszorzedny stan. korzystnie sprzedam Zgłoszenia a-entura Kurjera Poznańskiego Leszno. nr 11 175

Szynki
krojonia maszynę sprzedam. Śmiodowicz, Półwiejska 11. zdg 47 988

Limuzyna
1.300 byle zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 936

Fotograficzny
zakład mieszkaniem, Poznaniu tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 983

Fotograficzne
aparaty 13x18, 24x30, gablotki 140x160. Aleja Piłsudskiego 1. mieszkanie 16. zdg 47 984

Okazyjne
kupno nowoczesnej kuchni spiesz się wszyscy na Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 4 658-21.105

Rzeźnictwo
na sprzedaż w powiatowym mieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 581

Parcele
Gołecin, Śniadeckich 24 — 9. zdg 47 580

Skład
spożywczy, dobrze prosperujący, mieszkaniem sprzedam spowodu wyjazdu. Adres Kurjer Pozn. zdg 47 663

Wóz
i rolwaga na sprzedaż. Poznań. Dąbrowskiego 97. zdg 47 723

Skład
kolonialny sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 47 612/13

Szyfonierka
dobrze utrzymana na sprzedaż. Poznań, Wielkie Garbary 9, m. 4. zdg 47 475/6

Sprzedam
8 mórg ziemi lub mniej. Zgłoszenia Górczyńska 29, m. 4. zdg 46 155/6

Korzystnie
radjoaparat trzylampowy, prad zmienny oraz prostownik, ładownia akumulatora. Zgłoszenia od 16—20 godz. Marsz. Focha 139, m. 7. dg 1 420

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pg 3570/1

Rowery
turystyczny 85. balonowy 95.— 5 lat gwarancji tylko firmie — Bracia Nowaczyk, Poznań, Górna Wilda 30 ng 10 684/5

Paski
teki. Czysz. Szkolna 11. Pg 2969/70-11.46/7

Skład
dwupokojowe kuchnia dzierżawa 60.—. Wskaże Kurjer Poznański zdg 47 628

Śmietniki
cementowe 2 sprzedam. Wrocławska 30, portier. zdg 45 988

Kolonjalka
zaprowadzona Kanałowa 16. zdg 47 627

Mleka pełnego
dziennie ca 700 litrów ze zdrowej dobrej obory do oddania od zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 625

Pościel
2 poduszki jak nowe sprzedam. Szamarzewskiego 34 — 3. zdg 47 582

Okazyjne
kupno nowoczesnego gabinetu spiesz się wszyscy na Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 4 657-21.106

Jadalka
dobrym stanie, stolarska. Debiec. Sosnowa 2 — 2. zdg 47 946

Wyżel
3 polu, dobry tania od 3—5. Marcin 74, m. 18. zdg 47 940

Kolonjalkę
z magla, mieszkaniem sprzedam. Madalińskiego 2. zdg 47 939

Samochód
Fiat 509 sprzedam lub zamienie na limousine. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 932

Korzystna
lokata kapitału. Pod Gołecowem 18 km Poznania sprzedam kilkanaście mórg ziemi uprawionej i obsianej lub kilka mórg łąki wsi jako parcele. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 913

Kasa
ogniotrwała korzystnie. Marsz. Piłsudskiego 1 — 12. zdg 47 909

Dywany
kanapa, maszyną szycia, kompletna kuchnia. Bukowska 23 — 1 zdg 47 893

Probiernię
wódki, piwa, zakaski okolica Staro Rynku 60 lat istniejąca spowodu podeszłego wieku sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 853

Samochód reklamówka
dobrym stanie do sprzedania Wul-Gum tel 18-64. zdg 47 632

Rower
mało używany tania na sprzedaż. M. Focha 69 m. 22. zdg 47 697

Foto 9x12
przyborami okazjnie. Łazienna la mieszkanie 18/20. Pg 4 654-55.178

Wagę uchylną
„Berkeł” urządzenie składowe sprzedam Szamarzewskiego 32 m. 18. zdg 47 700

Panna
oiszaca na maszynę szuka posady w biurze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 703

Stojaki
miesięczne 12 i główka do kapeluszy wystawowego. Focha 36 — 6. zdg 47 951

Wielka sprzedaż
późonowa płaszczy i kompletów po znacznie niższych cenach olbrzymi wybór w porannikach.
A. Dzikowski,
Stary Rynek 49, Leszno, Rynek 6. Przyjmuje asygnyaty „Kredyt”. Pg 4662-21.109

Skrydło
krótkie, jak nowe, niedrogo. Marcinkowskiego 17a 7. zdg 47 973

Markiza
żelazna, składana 6 metrów okna balkon. Focha 32 — 6. zdg 47 950

Kiosk
Warszawska narożnik Trockiej sprzedam. zdg 47 991

Najlepsze pianina
już od 1000 złotych poleca:
T. Betting i S-ka
Fabryka fortepianów i pianin Leszno, telef. 255 dz 1 895

Konserwator
sprzedam. Krzyżowa 5 — 1. zdg 47 883

Wózek
piekarski tania sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 47 882.

10. MAJATKI

Gospodarstwo
dobra ziemia wpłaty 25 tys. kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 635

Majątek
465 morgowy sprzedam ziemi pszenno-żytniej, uroczu położony przy koleji, cena 100 000 złotych, wpłata 50 000, dalej sprzedam kamienicę Poznaniu Wildzie, 5 składów, 2 parcele budowlane, tania, dalej 3 parcele budowlane Poznaniu Wildzie tania. Oferty Molinek, Poznań, Grudzieniec 26. zdg 47 645

Rolnik
kawaler lat 33 poszukuje dzierżawy 200—300 mórg względnie przystąpi jako wśolnik 15 000 gotów. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 4 868.

Folwarczek
220 mórg dobrej ziemi około 20 mórg łąk pięknie położony pod Poznaniem. Dom mieszkalny 6 pokoi — ogród owocowy i warzywny — kompletny inwentarz żywy i martwy Wpłaty 60 000 zł reszta długoterminowa. Z powodu wyjazdu sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 643

11. KUPNA

Srebro
złoto, brylanty, kryształ, antyki kupuję — sprzedaje „Lamus” — Strzelecka 1. Pg 4304-55.39

Kupię
dom willki czynszowa wpłaty 18 tys. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 455

Samochody
używane, opony detki kupuję — płaci najwyższe ceny Autoskład, Poznań, Dąbrowskiego 89, telef. 46-74. dg 1 746

Brylant i lisa
srebrnego lub niebieskiego kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 604

Biksfilinte
i mała lunete kupię, cenę. — I. Białkowski, Pobiedziska. zdg 47 642

Samochód
kryty osob. kupię gotówka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 637

Rower
damski mały. Oferty Kurjer Pozn. stałe lub letnisko, duża wieś znański zdg 47 173

Dubeltówkę
Prusa 17 m. 1 od 8 wieczór. zdg 47 657

Wóz
piekarski używany lub nowy kupię zaraz za gotówkę. Poznań, plac Karmelicki 1, m. 18. zdg 47 928/9

Opony, detki
używane, zużyte skupuję Automagazyn Jakóba Wujka. Telefon 75-17. dg 1 551/2

Kupię
nowe ule Widery. Wiosłarska 71, Rusałka. zdg 48 009

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 989

Filatelistyka!
Wieksty zbiór marek poszukującego. Oferty pod WK 345. Towarzystwo Reklam. Katowice. Rynek 11. Tr 892

Rewolwer
7.65 kupię Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 890

Samochód
limuzynę, 6 osobowa kupię spiesz się Strumykowa 18 — 18. zdg 47 906

Jadalnię
używaną, dobrze utrzymaną kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 952

Pluczkę
do szklank i dwa szkla do soków w oprawie kupię. S. Siedziński, Szkolna 19. zdg 47 831

Skrytkę
żelazną do wmurowania poszukuję. Wymiary cene. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 755.

Pianino
bierwszorzedne Seilera. Kreta 6 m. 11 zdg 47 749

Maszynę
damską wpuszczaną kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 603.

Motory
elektryczne rozrusznikami 3 i 6 KM prad zmienny kupię zaraz. Oferty ceny do administracji Kurjera Pozn. zdg 47 760

„Occasion“
kupuje stara biżuterje, złoto, srebro, brylanty. Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 47 736

Składu
małego każdej branży ewtl. mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 730

Dywan i kilim
duży, dobry okazjnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 704.

Dubeltówkę
ejektorkę Cal. 12 okazjnie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 705

12. DO WYNAJĘCIA

Siedmiopokojowe
I., ośmiopokojowe II., sześciopokojowe IV. bardzo ciepłe, odnowione, blisko Parku Wilsona. Może być garaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 44 832

4 i 3
pokojowe mieszkanie do wydzierżawienia od 1. 6. 36. Blizsze wiadomości portier. Wrocławska 30. zdg 45 989

Trzypokojowe
Górna Wilda 147. zdg 46 231

Pięciopokojowe
odnowione, centralne, parkiet. — Chelmońskiego 9, 1. tania. zdg 47 118

Czteropokojowe
parterowe, czyste, komfortowe, tylko za mies. dzierżawa 100.— Aleja Hetmańska 42. zdg 47 076

3-pokojowe
mieszkanie przynależnościami łazienka w nowym domu na Łaziarni wprost gospodarza zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 549

4 lub 5 pokojowe
komfortowe, centralne Wielka 8. III. 10—12 i 4—6, portier. dg 1757

5 pokojowe
komfortowe, słoneczne, ul. Nowa I. piętro dla lekarza, adwokata, lub na biura od 1 lipca do wynajęcia. Informacje: Murna 2, narożn. Nowej 3, I piętro prawo. Pg 4578-20.57

2
pokoje kuchnia meblami do wynajęcia. Kopczyńskiego 13, m. 1. zdg 47 614

4 pokojowe
komfortowe, odnowione, centralne. Grottera 3, portier. zdg 47 599

Czteropokojowe
trzypokojowe pierwsze piętro ogródek. Warszawska 173. zdg 47 626

Trzypokojowe
siedemdziesiąt z podatkiem pięć minut od Opery

z meblami
Informacje Piekary 26 — 2. zdg 47 661

6 pokoi
łazienka, wysoki parter. Działuńskich 9 m. 1. Ogładanie 12 — 14 lub przez stróża mieszki. 11 administracja 16—17,30 Sew. Mielżyńskiego 22 m. 8. zdg 47 662

Trzypokojowe
70.—

Dwupokojowe
25.—. Marcina 74, I. 18. front. zdg 48 012

2
pokoje kuchnia do wynajęcia. — Plac Sportowy 3, m. 97. zdg 48 020

Pięciopokojowe
III., blisko Wilsona, słoneczne, komfort, centralne, balkon, lipiec gospodarz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 019

2
pokoje kuchnia, łazienka. Wiosłarska 12, Rataje. zdg 47 943

Dwupokojowe
przy ul. Mickiewicza komfortowe obszerne słoneczne z holami pokojem dla służącej łazienką do wydzierżawienia. Czynsz 110.— zł. Kaucja 660.— zł. Informacje: telefon 60-16. zdg 47 990

6
pokoi komfort. ul. Br. Pierackiego 11, od 1 czerwca do wynajęcia u dozorczy. zdg 47 921

2 pokoje
i kuchnia do wynajęcia pośredniczy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 892.

Czteropokojowe
komfortowe, słoneczne — bez podatku. Focha 123 — 100 zł. Właściciel: Lodowa 1, m. 4. zdg 47 977

Czteropokojowe
70.— plac świetokrzyski, trzypokojowe plac Nowomiejski, dwupokojowe park Wilsona wynajmie Metelski, Zielona 3. zdg 47 810

Dwupokojowe
willa Aleja Szelągowska 28. zdg 48 001

3 pokoje
na biuro wynajmie. Pocztowa 11 Tel. 27-85. zdg 47 795

5 pokojowe
mieszkanie z przynależnościami na I piętrze przy ul. Nowej dla lekarza, na biura i in. Adres Kurjer Pozn. zdg 47 828

3 pokoje
kuchnia bez łazienki III ptr. św. Marcin blisko Ratajczaka od gospodarza do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 824

Willa
6 pok. parter 90 I 85 bezpodatkowe 3 min. tramwaj. Czeszochowska 11 Górczyn zdg 47 744

2
pokoje kuchnia zaraz Adama Biedrzyckiego 21 narożnik Winklera. zdg 47 675

3-pokojowe
komfortowe, z powodu wyjazdu, najchętniej meblami. Patrona Jackowskiego 17. 10. zdg 48 030

Mieszkanie
komfortowe po adwokacie zaraz do wynajęcia. Kantaka 7. Zgłoszenia u stróża w podwórzu. Pg 4663-20.110

2—4
śródmieściu. Jeżycka 34 — 6. zdg 47 974

Pokój
kuchnia, kaucja 250. Ostrówek 17/18. zdg 47 972

Czteropokojowe
komfortowe willi słoneczne, pierwsze piętro, trzy minuty tramwaju, blisko Gimm. Mickiewicza, wydzierżawi gospodarz. Jarochowskiego 56. zdg 47 969

Siedmiopokojowe
Grottera, bardzo korzystnie wynajmie. Telefon 34-44. Pg 4 661-55.184

Pięciopokojowe
Niegolewskich 7 — 3. Pg 4 660-55.183

Pięciopokojowe
śródmieście wolne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 767

5-pokojowe
komfortowe blisko rynku Jeżyckiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 764

Pełnokomfortowe słoneczne
7-pokojowe mieszkanie, 6 frontowych, kuchnia, łazienka, kaflowa od lipca. Przechylica 7. Zgłoszenia gospodarz, Przechylica 7. zdg 47 717

Centrum
5 pokoi komfort słoneczne od 15. 6. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 690

13. SZUKA MIESZK.

Portjerstwa
poszukuje elektrymonter, żonaty, bezdzietny. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 600

Mieszkania
jednopokojowego kuchnia lub dwóch śródmieście poszukuje — czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 644

Komfortowego
3 — 4 — 5 pokojowego pierwsze drugie piętro, blisko centrum natchmiast. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 643

3 pokojowego
poszukuje bardzo dobry płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 660

Wyporawki SŁUBNE
GOTOWE NA ZAMÓW. I Z METRA.

J. Schubert
FABR. BIELIZNY - DOM PŁOCIEŃ

ST. RYNEK 76
tylko

Dom Czerwony naprz. Odwachu obok Apteki pod Lwem
Pg 4251-18,4

b) Inni

Zdolna
buchalterka - bilansistka i korespondentka wieloletnia samodzielną, znajomość różnych systemów organizacji biurowej, pierwszorzędne referencje szuka posady w poważnej firmie, lub majątku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 44 839

Rzadca gosp.
zamłowany rolnik, 7-letnia praktyka energicznie przyjmie również posadę ksiązkowego - podwózkowego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 267

Gorzelan
żonaty w obecnej posiadzie 10 lat pracował bez zaników, najlepsze referencje, obeznan z elektr. suzarnia, książk. w rolnictwie. Poszukuje od lipca lub później posady. Stasierowski, Ujazd p. Grodzisk. zdg 45 617

Doświadczona książkowa
(dobre referencje) przyjmie zastępstwo na czas wakacji lub stałe prace dorywcze. Oferty Kurjer Poznański dg 1 855

Manikurzystka
fryzjerka poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 318

Poszukuje
posady do pomocy w składzie piekarskim, kaucją 25 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 619

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 20. 5. „Nieusprawiedliwiona godzina”.
Czwartek, 21. 5. „Nieusprawiedliwiona godzina”

TEATR WIELKI (Opera): Środa, 20. 5. „Madame Butterfly”.
Czwartek, 21. 5. „Najpiękniejsza z kobiet”.
Piątek, 22. 5. „Najpiękniejsza z kobiet”.

TEATR NOWY: Środa, 20. 5. „Matura”.
Czwartek, 21. 5. o godzinie 16: „Pierwszy legion”.
Czwartek, 21. 5. o godzinie 20: „Matura”.

KINA

Poznań, środa, 20. 5.
APOLLO: „Złoto”.
CORSO: Groźne spotkanie.
GLORIA: „Siostra Maria jest szpiegiem”.
GWIAZDA: „Jej Eksceleńcja Babka”.
METROPOLIS: „Poznali się w Monte Carlo”.
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Wyprawy krzyżowe”.
RENAISSANCE: „Chińskie morze”.
SŁOŃCE: „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo”.
SFINKS: „Oczy czarne”.
ŚWIT: „Człowiek zwierzę”.
TFCZA-Lazarz: „Nasze słoneczko”.
TĘCZA-Wilda: „Nasi chłopcy marynarze”.
WILSONA: „Bengali”.

Panienka
z dobrimi świadectwami uczciwa, czysta poszukuje posady dwa razy w tygodniu do lepszego domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 607

Praktyki
biurowej wzgl. składzie poszukuje absolwent Szkoły Handlowej, dobrze piszący na maszynie. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 47 605

Kasjerka
rutynowana (7 1/2 roku praktyki) władająca polskim, niemieckim językiem poszukuje zaraz posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 592

Były podoficer
zawodowy szuka posady stangreta na majątku lub tp. Posiada ogólna wiedzę w ujeżdżaniu i hodowli koni. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 47 591

Robotnik
zna ogrodnictwo również przy koniach szuka posady zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 588

Poszukuje
posady do bufetu i obsługi gości. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 631

Cukiernik
dobry fachowiec lat 25 poszukuje posady zaraz lub później. — miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 174

Rzadca
30 lat żonaty, ukończ. średn. szk. hodowl.-roln., dłuższa praktyka, zmieniał posadę od 1. 7. lub później, samodzielną, pod dyspozycją. Może pożytyć 2 000 złotych. Zgłoszenia i Kurjer Poznański pod zdg 47 622

Księgowy
rutynowany bilansista, długoletnia praktyka szuka posady, zakłada, reguluje księgi, wyjazd. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 47 658

Piekarz
młodszy pomocnik, znający cukiernictwo szuka miejsca celem praktyki, za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 668

BRYLANTY
korzystnie u jublera

SZULCA
plac Wolności 5

Pg 4642-20,20

Rolnik
na stanowisku rzadcy, kawaler 33 lata 12 lat praktyki, dobre świadectwa i polecenia poszukuje z dniem 1. 7. stanowiska. Złoży kaucję 5 — 10 000. Zgł. do Kuriera Poznańskiego pod zdg 47 867

Pomocnik handlowy
branży kolonialnej z książkowoscją ameryk. szuka posady. Kaucja niewykłuczona. Łaskawe zgłoszenia kierować proszę Kurjer Poznański zdg 47 866

Pokojowa
hotelowa, niemieckie, polskie, praktyki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 936

Biuralistka-buchalterka - kasjerka
szuka posady bez różnic miejscowości. Skromne wymagania. Wieś Włókna poczta Skoki Poznańskie „Buchalterce”. zdg 47 865

Dam
100 zł temu, kto dopomoże wyszukać posadę inkasenta, woźnego itd. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 985

Biegła
maszynistka poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 778

Szofer
z własnym samochodem osobowym poszukuje zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 775

Kaucji
do 1 000. — zł złożyć za posadę inkasenta, woźnego i t. d. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 805

Poszukuje
posady inkasenta, woźnego i t. p. Złożyć 1 000 zł kaucji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 826

Krawcowa
w dom. poza dom szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 757

Gospośia
samodzielną poszukuje posady do samotnych państwa lub na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 750

Zarządczyni
gospodni energiczna, dzielna, rzutka, oszczędna, poszukuje posady w większych instytucjach. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 780

Kelner
młody trzeźwy inteligent kaucją poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 699

Buchalter
dłuższa praktyka w biurach gospodarczym leśnym tartaczynem — stenograf i płacmistrz tartaku szuka posady. J. Zbiński Nektar. pow. Środa. zdg 47 676

Kelner - lokaj
fachowiec z dobrą prezencją 1 000 zł gotówki poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 967

Kulturalny
lat 30, zdolny, energiczny, o doskonałych warunkach zewnętrznych, redaktor, handlowiec, korespondent, znajomość propagandy, dzielny organizator, samodzielny, biegły niemieckim i francuskim, szuka odpowiedniej posady. Prima referencje i świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 358

WÓZKI
dziecięce w dobrym, trwałym gatunku poleca

M. Pogorzelski
Poznań, Wodna 7

Asygnaty „Kredyt”
Pg 4 645 6-21.99/100

Kuchmistrz
pierwszorzędny długoletnia praktyka do dobrego cukiernictwa poszukuje posady. Of. Kurjer Poznański zdg 47 708.

Maturzystka
poszukuje posady biurowej kasjerki lub wychowawczyni dzieci Zgłoszenia poczta Śróbniewo koło Wieborka nr. 0999 zdg 47 707

Kelner
poszukuje posady zaraz z kaucją. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 679.

Panienka
przyjme posadę do dziecka z szyciem w lepszym domu w miejscu lub na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 375

Wpływowej
osobie zaplace dobrze za dopomożenie do osiągnięcia stałej posady woźnego, względnie innej. Były urzędnik, lat 28, syn ziemianina. Chlubne świadectwa oraz referencje. Moge złożyć kaucję. Dyskretna zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 111

Inteligentna
8 klas gimn., kursa handlowe. — kurs Siostr. Pogot. Sanit. poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 222

Pokojowa
prasowaniem sztywnej bielizny, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 209

Ogrodnik
13 lat praktyki wszechstronnie obeznan ogrodnictwem — pszczołarstwem, uczciwy, pracowity, dobre świadectwa poszukuje posady od 1. 7. lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 388

Składacz
maszynista, sterotypier, niemiecki, angielski, szuka posady zaraz, obojętnie gdzie. Skromne wynagrodzenie. Bernard Oestreicher, Rawicz. Kolejowa. ng 11 140

Blacharz - instalator
po wojsku pragnie pracować od zaraz z utrzymaniem lub bez, obeznan dobrze w instalacji elektrycznej, wodnej, gazowej w zakładaniu gromochronów. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 47 349

Fryzjer
i fryzjerka szukają posady na prowincji z całym utrzymaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 379

Pan
poszukuje posady za kaucją. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 280

Dyplomowana
nauczycielka, pielęgnarka, młoda, kulturalna szuka kondycji na wsi. Czas wakacyjny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 530

Starsza
inteligentna panna, zaufana, dobrimi świadectwami, językiem niemieckim szuka posady wychowawczyni, zarządczyni, wyreczytelki pani domu. Zna szycie, gotowanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 442

Ogrodnik
samotny, lat 32, 14 lat praktyki, dzielny fachowiec, specjalność warzywnictwo, kwaciarstwo, szkółkarstwo, bartnictwo i obsługa pałacowa, bardzo dobre świadectwa poszukuje posady na majątku od czerwca lub później. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 509

Ekspedjentka
młodsza z prowincji szuka posady w piekarni 3 lata w jednym miejscu, język polski i niemiecki, dobre poleca. Miejscowość obojętna. Złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 507

Syn
inwalidy wojennego (7 klas szkoły powszechnej) pragnie wyuczyć się w większym ogrodnictwie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 450

Książkowa samodzielna
z dłuższą praktyką biegła w polskim i niemieckim słowie i piśmie, pisząca na maszynie, zna sprawy podatkowe i socjalne, dobre referencje przyjmie posadę ewtl. zastępstwo. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 523

Młody ekspedjent
branży kol. delik. oraz win i wódek znający się na dekoracji okien, z dobrimi świadectwami poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 121

Panienka
inteligentna szuka jakiegokolwiek pracy, zna coś szycia. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 47 091

Kulturalny
lat 30, zdolny, energiczny, o doskonałych warunkach zewnętrznych, redaktor, handlowiec, korespondent, znajomość propagandy, dzielny organizator, samodzielny, biegły niemieckim i francuskim, szuka odpowiedniej posady. Prima referencje i świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 358

Panienka
ze znajomością maszyny, stenografii, księgowości przyjmie posadę od zaraz. Wynagrodzenie skromne. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 240

27. WOLNE POSADY

Ogrodnik
samotny potrzebuje od zaraz na majątek, specjalność prowadzenie i pielęgnacja drzew owocowych walka z szkodnikami i chorobami. Odpis świadectw i referencje do Kurjera Pozn. zdg 45 848

Ucznia
z dobrej rodziny, władającego językiem polskim i niemieckim poszukuje do składu blawatów. Władysław Głowacki, Chodzież, Rynek 10. zdg 47 028

Potrzebna
służąca od 1-go do wszystkiego z gotowaniem — tylko z polecenia, telefon 21-72. zdg 47 172

Ekspedjentki
branży nabiałowej, wykwalifikowane, zgłaszają się do firmy J. Stróżyk, Garnańska 3. zdg 47 217

Książkowa
z znajomością zasad buchalteryjnych, bilansowych, organizacji biura, rachunkowa, możliwie z językiem angielskim, jednak nie wazny, szuka w własnym zawodzie życiorysem, odpisem świadectw pod zdg 47 424 Kurjer Poznański.

Elew leśny
potrzebny od zaraz. Zgłoszenia pod adresem A. Buchwald, leśnik, Gogolewo, p. Niepart. zdg 47 511

Bufetowa
potrzebna, dworzec Jarocin. ng 11 144

Potrzebny
chłopiec do roznoszenia cukierków lat 16. Dworzec Autobusowy. zdg 47 191

Samodzielną starszą korespondentką, doskonalą stenotypistką
poszukiwana na stałe od zaraz. Reflektuje się na siły które pracowały już w wydawnictwach dziełowych. Oferty z referencjami, odpisy świadectw, podaniem wysokości wymaganego wynagrodzenia, kierować Kurjer Poznański zdg 47 229

Dziewczyna
młodsza do wszystkiego potrzebna. Kawiarnia, Dąbrowskiego 49. zdg 47 579

Szofer
do rozwozienia i inkasowania towaru, gotówka 300 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 027

Palacz - maszynista
doświadczony do lokomobili Wofa potrzebny zaraz. Oferty: Młyn — Kruszewo, p. Czarnków. zdg 48 025

Uczniaca
fryzjerska. Plac Działowy 11. zdg 47 843

Piekarz
cukiernik otrzyma posadę za wypożyczeniem 1 000 zł. Pewna gwarancja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 871

Samodzielną
do szycia potrzebna. Salon Mód. Plac Wolności 6. m. 16. zdg 47 947

Czystą
posługaczkę. Fredry 4 — II. zdg 47 944

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK · PASTA
DO ZEBÓW

R. Barcikowski S. A. Poznań
ng 10 242

Technik dentystyczny
biegły w kauczuku, zioście. Odpis świadectw, podaniem pensji do Kurjera Pozn. zdg 47 811

Kucharke
restauracyjną zaraz. Kozia 5 hotel. zdg 47 954

Akwizytora
ogłoszeniowego rutynowanego zaangażujemy. Pensja, prowizja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 998

Pokój
za posługę od południa. Półwiejska 5 m. 8. zdg 47 997

Kierownika
Fabryki Papy Dachowej
działni i rzutkiego fachowca z długoletnią praktyką do samodzielnego kierownictwa fabryki poszukujemy od zaraz. Wymagana jest kaucja wzgl. gwarancja. Zgłoszenia z odpisami świadectw podaniem referencji tylko inteligentnych fachowców do Kurjera Pozn. zdg 47 833

Krawcowa
młodsza biegła zaraz. M. Focha 57 m. 8. zdg 47 745

Kucharke
poszukuje do restauracji Poznań Wielka 12 — 5. zdg 47 860

Chłopiec
starszy obeznan fotografiami potrzebny Wodna 13 — 1. zdg 47 891

Służąca
do wszelkiej pracy potrzebna. Schachtschneider Jeżycka 32. zdg 47 876

Dziewczyna
pod kucharke do jadalni. Piaskowa 2. m. 1. zdg 47 932

Potrzebna
służąca od 1. praniem, gotowaniem. Łakowa 17. m. 20. zdg 47 997

Pomocnik
krawiecki. Ratajczaka 27, I. Piątek. zdg 47 927

Służący
kawaler z dobrimi świadectwami i poleceniem od zaraz może się zgłosić Oferty Majętność Kotowo, poczta i kolej Gramowo. zdg 47 914

Szofer mechaniczny
na majątek, samotny, doświadczony w naprawie maszyn rolniczych potrzebny od zaraz. Odpis świadectw i referencje do Kurjera Pozn. zdg 45 849

SIATKI DRUCIANE POTANIAŁY!

Wyjątek z Cennika za 1 m ²				
drut	1,6	1,8	2,0	2,2 2,5
40	74	82	100	118
50	—	69	81	95 114
60	—	57	70	80 98
70	—	—	58	69 85

PP. Kupcy odpow. opust!
Prosimy ządać ofert:
A. Zwierzchowski i Ska
Spółka z ogr. odpow.
Poznań, ul. Półwiejska 1
Pg 3953-16,88

Humor zagraniczny

== Wspaniała kolja! rozbij szybę.
— Bądź cierpliwy. Trzeba się przekonać, czy warto się narażać. Wejź do składu i zapytaj o cenę.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc czerwiec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76,

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczniejszymi 200 — od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża. do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do r. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstają wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcony danej uroczystości.
33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72
P. K. O. Poznań nr. 200.149.